

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a

SESIUNEA a V-a ORDINARĂ – SEPTEMBRIE 2012

Ședința din ziua de 27 septembrie 2012

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă.
2. Declararea deschiderii sesiunii de toamnă. (*Intonarea Imnului de Stat al Republicii Moldova și onorarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova.*)
3. Alocuțiunea domnului Vladimir Voronin – Frațiunea parlamentară a Partidului Comuniștilor din Republica Moldova.
4. Alocuțiunea domnului Valeriu Streleț – președintele Frațiunii parlamentare a Partidului Liberal Democrat din Moldova.
5. Alocuțiunea domnului Dumitru Diacov – președintele Frațiunii parlamentare a Partidului Democrat din Moldova.
6. Alocuțiunea domnului Ion Hadârcă – președintele Frațiunii parlamentare a Partidului Liberal.
7. Dezbateri asupra ordinii de zi și aprobarea ei.
8. Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.2001 din 13 septembrie 2012 cu privire la ratificarea Acordului privind zona de comerț liber.
9. Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.1744 din 23 iulie 2012 pentru modificarea Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2012 nr.270 din 23 decembrie 2011 (*art.1, anexele nr.1 și nr.2*).
10. Dezbaterea și respingerea proiectului de Hotărîre nr.2009 din 14 septembrie 2012 privind revocarea Președintelui Parlamentului.
11. Dezbaterea și respingerea proiectului de Hotărîre nr.2010 din 14 septembrie 2012 privind formarea Comisiei pentru revocarea prin vot secret a Președintelui Parlamentului.
12. Dezbaterea și respingerea proiectului de Hotărîre nr.1967 din 12 septembrie 2012 pentru organizarea și desfășurarea referendumului republican legislativ privind aderarea Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice Eurasiatice, de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale.
(Frațiunea parlamentară a Partidului Comuniștilor din Republica Moldova părăsește Sala de ședințe a Parlamentului Republicii Moldova.)

13. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectură a doua a proiectului de Lege nr.1591 din 6 iulie 2012 privind modificarea și abrogarea unor acte legislative (*Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale – art.4; Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative – art.4*).

14. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.1466 din 27 iunie 2012 pentru completarea unor acte legislative (*Legea cu privire la tariful vamal – anexa nr.2; Legea pentru punerea în aplicare a titlului III din Codul fiscal – art.4*).

15. Declarația domnului deputat Mihai Godea.

16. Interpelări.

Ședința începe la ora 10.00.

Lucrările sînt prezidate de domnul Marian Lupu, Președintele Parlamentului, asistat de domnul Vladimir Plahotniuc, prim-vicepreședinte al Parlamentului, și de doamna Liliana Palihovici, vicepreședinte al Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Bună dimineața.

Rog să vă ocupați locurile, pentru a începe ședința plenului.

Secretariatul,

Rog să anunțați prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – secretar general adjunct al Parlamentului,
șeful Direcției documentare parlamentară:

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței plenului Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 96 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Abramciuc Veronica – la cerere; Ceban Ion, Hotineanu Vladimir, Sîrbu Oleg, Țulea Oleg.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Ședința este deliberativă. Declar prima ședință plenară a Parlamentului în cadrul sesiunii de toamnă 2012 deschisă. Rog să onorăm Imnul și Drapelul Țării. (*Se intonează Imnul de Stat al Republicii Moldova. Se onorează Drapelul de Stat.*)

Tradițional, începem prima ședință plenară în cadrul acestei sesiuni cu luările de cuvînt ale liderilor grupurilor parlamentare politice. Și începem cu Frațiunea Partidului Comunistilor, pentru prezentarea acestei alocuțiuni. În continuare va urma Partidul Liberal Democrat, Partidul Democrat, Partidul Liberal.

Domnul Vladimir Voronin – Frațiunea PCRM:

Este foarte complicat de formulat adresarea cu care trebuie de început acest discurs, pentru că de vorbit despre onorat Parlament, de discutat despre onorați deputați ai Alianței sau în alt fel ar fi o rușine totală din partea noastră, din partea celor care ne-au delegat în acest Parlament.

Și totuși astăzi este o zi importantă, astăzi, majoritatea de guvernare trebuie să demonstreze în mod deschis întregii societăți, întregii țări atitudinea sa adevărată față de dreptul poporului Republicii Moldova la propria opinie, la dreptul la o alegere democratică și independentă. Astăzi, fracțiunile Alianței pentru Integrare Europeană susțin, în opinia noastră, principalul examen al democrației.

Precum este cunoscut, Partidul Comuniștilor a înaintat în Parlament proiectul de Lege cu privire la desfășurarea referendumului republican legislativ pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Vamală Rusia – Belarus – Kazahstan. Și am făcut aceasta inclusiv bazându-ne pe solicitarea grupului de inițiativă pentru organizarea referendumului, care a colectat peste 230 de mii de semnături ale cetățenilor țării noastre.

Reamintesc, de la bun început, noi am înaintat această inițiativă ca o inițiativă anticriză, capabilă, în cea mai scurtă perioadă, chiar și la anul viitor, să schimbe principial spre bine situația social-economică a țării noastre și a cetățenilor ei: reducerea de peste două ori a prețului la gaz și resurse energetice; comerțul fără taxe în cadrul unei piețe gigantice; protecția sigură a cetățenilor noștri și a emigranților de muncă și în Rusia, și în alte țări; crearea rapidă a condițiilor pentru dezvoltarea industrială și majorării locurilor de muncă; un pachet întreg de înlesniri sociale; crearea precondițiilor fundamentale noi, absolut noi pentru soluționarea problemei transnistrene. Toate aceste argumente și multe altele au fost propuse în momentul înaintării acestei inițiative și rămân statornice pînă în ziua de astăzi.

Ca răspuns la aceste argumente, voi, cei din Alianță, nu ați putut aduce pînă astăzi nici un contraargument, cu excepția unei singure deducții demagogice: chipurile, Alianța nu intenționează să trădeze idealurile europene în schimbul gazului ieftin.

Toți voi din Alianță, care vă numiți liberali și democrați, cu toții v-ați prefăcut că nu înțelegeți poziția noastră. Pe noi însă nu ne interesează opinia dumneavoastră personală față de Uniunea Vamală, referendumul trebuie organizat pentru a auzi vocea poporului.

Noi, comuniștii, opoziția parlamentară nu cerem nimic pentru noi, noi solicităm doar ca, în baza Constituției, în sfîrșit, poporul să-și spună cuvîntul. Cum va decide poporul așa și va fi. Dacă oamenii nu vor susține aderarea la Uniunea Vamală, Alianța va avea dreptate. Dacă va susține, Alianța va intra în istorie ca un Parlament care a găsit forță și demnitate să depășească criza, adresîndu-se către popor după o decizie salvatoare.

În aceasta și constă problema, aceasta este alegerea noastră sau respectarea idealurilor și libertăților europene și atunci anunțarea referendumului, sau eurodemagogie și un osensum economic nou în care trăiește, cu părere de rău, deja, de trei ani țara noastră.

И еще кое-что об европейских идеалах и преданности им. Европейский выбор был предан правящим большинством в погромах 7 апреля 2009 года, когда вы единогласно организовали, а затем осветили этот ... организовали его, этот погром, а затем осветили этот вандализм в качестве дня свободы. Верховенство права и демократия предавались вами, Альянсом, и тогда, когда вы распределяли должности по партийным алгоритмам, и тогда, когда вы меняли Кодекс о выборах накануне самих выборов, и когда вы, растоптав Конституцию страны, узурпировали государственную власть в потемках утром 16 марта текущего года.

Если вы называете европейским выбором закрытие телеканал NIT с миллионной аудиторией, если этот выбор заключается в героизации нацистских преступников и в организации унионистских маршей в столице нашей страны, то следуйте этому выбору сами, в личном, так сказать, порядке. Но почему вы мучаете весь молдавский народ?

Если для вас европейским выбором являются фашистские вердикты о запрете коммунистической символики, надругательство над мемориалами в честь героев Великой Отечественной Войны, если этот выбор сводится к инаугурации кишиневских улиц имен фашистских палачей типа Антонеску, если европейский выбор – это закрытие сотен школ, больниц, если это бандитизм во власти и под руководством власти, то поищите для такой европейской интеграции какую-нибудь другую страну. Молдова такой страной больше не хочет быть и не будет.

И не нужно козырять комплиментами, которые вам говорят европейские чиновники. Этим чиновникам не помешало бы поговорить с самим молдавским народом и выяснить, от чего же так случилось, что за последние три года сторонников европейской интеграции стало в стране в три раза меньше, чем было в 2009 году, а число сторонников Таможенного союза уже сегодня превышает 60%. А ведь для сохранения своего авторитета и авторитета самого Евросоюза в глазах молдавского общества от представителей европейских структур требуется самое-самое малость – быть принципиальными защитниками демократических свобод в Молдове, а не проводниками геополитических игр времен марканизма и холодной войны.

A venit timpul să alegem. Domnii din Alianță, oferiți cuvântul poporului. Noi vă rugăm foarte mult. Întoarceți dreptul lui la suveranitate. Lăsați poporul să decidă cum să trăiască, cum să se dezvolte, cum să-și protejeze familiile, casele sale.

Astăzi, vă propun încă o dată cele mai prielnice condiții pentru astfel de decizie crucială. Credeți-ne că următoarele condiții vor fi tot mai dure cu fiecare dată, pentru că vor fi puse fără intermedierea opoziției, adică a noastră, a opoziției parlamentare.

Și, în final, indiferent cum veți hotărî soarta referendumului, chestiunea cu privire la referendumul legislativ republican va fi propusă de noi repetat în plenul Parlamentului pînă nu va fi acceptată și nimeni nu va garanta că dumneavoastră,

Alianța, aveți suficient timp pentru a sta pe gânduri. Gîndiți-vă. Timpul a început să curgă. Время пошло.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Fracțiunea Partidului Liberal Democrat – domnul Streleț.

Domnul Valeriu Streleț – Fracțiunea PLDM:

Spre deosebire de precedentul orator, eu voi începe în maniera tradițională.

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați colegi deputați,

Doamnelor, domnilor,

Onorată asistență.

Firește, contează foarte mult care este starea de spirit cu care începem această primă ședință de plen a celei de-a IV-a sesiuni a legislaturii curente. Ar trebui să analizăm sincer și obiectiv sentimentele care ne caracterizează starea de spirit, deoarece acestea ar putea marca și, firește, vor marca întregul mers al sesiunii curente.

Așadar atît eu, cît și Fracțiunea Partidului Liberal Democrat din Moldova, pe care am onoarea să o reprezint, venim, în primul rînd, cu un sentiment de optimism. Fiindcă, pentru prima dată, după 29 iulie 2009, începem ședințele de plen într-o sesiune parlamentară asupra căreia nu mai planează incertitudinea unor eventuale alegeri anticipate, cauzate de blocaje constituționale.

În perioada dintre sesiuni au avut loc evenimente și au fost făcute declarații de către înalți oficiali europeni, firește că inclusiv Angela Merkel, Jose Manuel Barroso, care ne inspiră încredere în cursul nostru politic de integrare europeană, care va aduce, într-un viitor apropiat, profunde schimbări pozitive în nivelul de viață al cetățenilor.

Un alt sentiment, pe care îl împărtășim, este și cel de îngrijorare, deoarece nu putem să nu facem abstracție de faptul că oponentii cursului politic al Alianței pentru Integrare Europeană, alimentați fiind de ambiții și iluzii de revanșă, sînt ca niciodată foarte încrîncenați și foarte activi de parcă ar pune pe tapet miza vieții lor. Ei speculează cu nerușinare dificultățile prin care trece Republica Moldova și cetățenii săi, inclusiv seceta care a lovit foarte dureros vara curentă în economia țării noastre. Ei sînt foarte deranjați de faptul că Republica Moldova avansează rapid în reformarea unor domenii aduse într-un hal fără de hal de către guvernarea comunistă, cît și de faptul că, în pofida acțiunilor antistatale, prezicerilor apocaliptice și speculațiilor lor propagandistice, Alianța pentru Integrare Europeană funcționează, adoptă importante acte legislative și întreprinde acțiuni care au menirea de a aduce și chiar aduc o viață mai bună cetățenilor.

Ei sînt în alertă și din motivul că, pe măsura apropierei Republicii Moldova de Comunitatea statelor civilizate și prospere europene, nu mai pot amăgi poporul în continuare, nu mai funcționează mașinăria propagandistică care inoculează cetățenilor coșmaruri și sperietori referitor la perspectiva europeană a țării noastre. Toate acestea luate împreună pot destabiliza situația în societate, pot trezi îndoieli

chiar și în mediul cetățenilor cu viziuni proeuropene certe, așa că îngrijorarea noastră în aceste condiții este absolut firească.

Un alt sentiment care ne caracterizează starea de spirit la acest început de ședințe de plen este cel de responsabilitate. Noi am parcurs aproape jumătate din durata mandatului care ne-a fost încredințat de cetățeni prin votul din 28 noiembrie 2010. Am depășit multe provocări, multe blocaje, incertitudini, am făcut multe sacrificii de imagine și perspectivă politică, am adoptat legi care, în anumite momente, țineau în suspans toată societatea, dar o concluzie este certă: în toată perioada sa de activitate, Alianța pentru Integrare Europeană și Guvernul său au reușit să mențină un curs constant de stabilitate și avansare înainte, fie și modestă pe unele domenii, dar impresionantă pe dimensiunea diversificării și consolidării parteneriatelor externe, dinamicii exporturilor, indicatorilor de creștere a produsului intern brut în 2010 și în 2011, executării bugetelor, plății în termen a salariilor și pensiilor, lucrărilor de infrastructură rutieră, care au astăzi o amploare fără precedent.

Aceste procese și reforme au un caracter ireversibil și este responsabilitatea noastră să nu le compromitem, să le ducem pînă la finalitatea logică a primei etape de integrare europeană și anume obținerea libertății de deplasare fără viză a cetățenilor noștri în spațiul Uniunii Europene, lansarea zonei de comerț liber aprofundat și cuprinzător, semnarea acordului de asociere.

În acest context, fac apel și la o conduită responsabilă a opoziției parlamentare. Am avut o secetă extremă în anul curent, identificăm cu greu resursele pentru a ajuta cetățenii care au avut de suferit și pentru a asigura continuitatea dezvoltării sectorului agroalimentar. Și, în aceste condiții, clasa politică trebuie să-și consolideze eforturile pentru găsirea celor mai bune soluții. Și orice speculații cu dificultățile oamenilor în aceste momente sînt de-a dreptul fariseice.

Și încă un sentiment care caracterizează starea noastră de spirit în această primă ședință de plen este sentimentul de fermitate și hotărîre de a continua reformele începute. Luînd în calcul procesele din sesiunile precedente, dar și obiectivele pe care le avem în următoarele sesiuni, putem spune că cele mai importante și plene realizări ne sînt încă în față. Avînd în vedere balastul pe care l-am moștenit, mai avem încă foarte mult de muncit în vederea unei veritabile liberalizări a economiei prin lichidarea monopolurilor interne și asigurarea unei administrări eficiente a patrimoniului public, eficientizării procesului bugetar, reformării organelor pentru ocrotirea normelor de drept, combaterii eficiente a corupției, lichidării discrepantei dintre veniturile cetățenilor și prețurile curente și multe alte obiective.

Fără promovarea continuă, energică și eficientă a acestor capitole de reformă nu ne vom putea mișca înainte, riscăm să pierdem creditul de încredere acordat atît de cetățenii noștri, cît și de partenerii de dezvoltare, la fel cum nu vom putea avansa pe fîgașul pe care ni l-am asumat și spre care aspiră majoritatea cetățenilor – integrarea în Comunitatea Europeană a popoarelor civilizate și prospere, fără nici un fel de devieri de la acest curs.

Stimați colegi din opoziția parlamentară,
Avînd în vedere și discursul precedent,

Așteptările cetățenilor de la începutul legislaturii curente sînt valabile în marea lor majoritate și astăzi – acțiuni ferme și energice care ar schimba pozitiv viața lor. În numele acestor cetățeni, facem apel către dumneavoastră: pînă la următoarele alegeri mai sînt încă circa doi ani, temperați-vă ambițiile de revanșă, nu dezbinați societatea și coborîți de pe baricade, abordați cu constructivism și responsabilitate toate procesele politice, inclusiv asigurarea unei perioade de stabilitate atît de necesară pentru aducerea unor mari și importante schimbări în viața cetățenilor noștri.

Și un capitol foarte important, pe care ni-l propunem ca obiectiv pe durata acestei sesiuni parlamentare, se referă la controlul parlamentar. Firește că funcția de bază a Parlamentului este nu doar cea legislativă. Calitatea actului guvernării depinde în cel mai direct mod de faptul cum este exercitat controlul parlamentar.

Constatăm frecvent nefuncționarea legilor și lipsa unui control parlamentar eficient privind implementarea legislației. Tot mai frecvent constatăm și vulnerabilitatea corpului legislativ la acest capitol.

Instanțe care sînt în raporturi de responsabilitate directă față de Parlament au demonstrat prin prestația sa funcțională că au o înțelegere deformată și superficială a acestei responsabilități. Așa că avem nevoie de foarte serioase implicări și schimbări la acest capitol.

În încheiere, felicitări, stimați colegi, cu această primă ședință de plen a sesiunii curente!

Vă mulțumesc pentru atenție și spor la muncă. *(Aplauze.)*

Domnul Marian Lupu:

Fracțiunea parlamentară a Partidului Democrat, domnul Diacov.

Domnul Dumitru Diacov – Fracțiunea PDM:

Stimați colegi,

Domnilor deputați,

Stimați prieteni și liberali, și democrați, și liberal-democrați, și de la comuniști,

Noi vă salutăm astăzi în prima ședință din sesiunea de toamnă. Eu sper că toți noi, indiferent de culoarea politică, împărtășim îngrijorarea față de ceea ce se întîmplă în Republica Moldova și noi toți sincer dorim ca lucrurile în Republica Moldova să meargă mai bine decît astăzi.

Eu am o mie și una de pretenții față de guvernarea actuală, de coaliție, de guvernare. Eu vreau ca toate deciziile guvernării să fie un pas înainte, toate deciziile coaliției, ale Guvernului să creeze condiții mai bune pentru mediul de afaceri, pentru pedagogi, pentru medici, pentru acei care locuiesc la țară și la oraș, pentru tineri și pensionari și îmi doresc foarte sincer acest lucru, și sper foarte mult că noi, pe parcursul acestei sesiuni, deja folosind experiența acumulată, pe parcursul acestui mandat, vom fi în stare să răspundem așteptărilor populației Republicii Moldova.

Și eu sper că, în această sesiune, într-adevăr, noi vom începe să clădim clădirea noastră, casa noastră, să o îngrijim, ca lumea, într-adevăr, să trăiască mai bine.

Noi avem în fața noastră două luni și jumătate de lucru, pe parcursul cărora trebuie să adoptăm Legea bugetului, bugetul asigurărilor sociale, bugetul asigurărilor în medicină, să ducem la capăt reforma în sistemul judiciar și în toate celelalte direcții de activitate, pentru care și-a asumat responsabilitatea coaliția de guvernare.

Acum, la început de sesiune, eu nu pot să fac abstracție de timpul pe care l-am trăit noi, chiar în perioada de vacanță, de mesaje care au fost transmise de aici, din Chișinău pentru cetățenii Republicii Moldova, dar și pentru partenerii noștri externi.

Eu îmi pun întrebarea dacă toți cetățenii noștri privesc cu curaj, cu optimism ziua de mâine în această țară și dacă nu cumva unele acțiuni, unele declarații care pornesc din mediul politic îi descurajează pe ei să trăiască în Republica Moldova, să se ... să facă familii în Republica Moldova și să nu-și caute fericirea în alte părți.

Este sau nu este vinovat mediul politic în educarea acestui optimism și patriotism, dacă vreți, în țara noastră și dacă noi toți, de pe segmentele noastre politice, facem tot ce e posibil ca acei care se duc o dată în 4 ani și ne votează, n-are importanță că-i de dreapta, că-i de stînga, dar oamenii aceștia se duc și dau buletinul în urnă cu speranța că acel pe care ei îl aleg astăzi o să meargă acolo să se gîndească la ei 4 ani de zile.

Și dacă nu cumva speculațiile și populismul, care sînt atît de distrugătoare în Republica Moldova, o să facă ca acești oameni să fie mai nevoiași, mai sperați în toți, în toți care, cîte odată, apar la această tribună și își rup cămașa în numele poporului.

Eu am mai auzit și de la această tribună și nu numai îngrijorare față de popor, grijă față de popor, împreună pentru popor, și astăzi au sunat. Dați-i voie poporului să decidă.

Poporul a decis în 2001, a decis, a votat. 2/3 au votat un anumit partid, ca să-i ferească în spațiul estic, să ne unească cu Rusia, Belarus, să trăim mai bine. Au trecut anii, n-a venit fericirea. Poporul a fost acolo, voi ați rămas dincolo.

Poporul, în 2010, a votat 4 partide. Trei dintre ele au format o coaliție de guvernare. Trei dintre ele, pornind de la promisiunile făcute în fața alegătorilor, au anunțat un program de guvernare, și-au asumat niște responsabilități.

Păi, stimați prieteni,

În cadrul acestui exercițiu democratic, să le dăm voie să ducă la capăt acest mandat, să încerce și ei să aducă fericirea acestui popor, dar opoziția trebuie să-i ajute. Să-i ajute prin critici, să-i ajute prin propuneri, să-i ajute cu sugestii. Acesta este ajutorul care trebuie să vină din opoziție nu pentru guvernare, pentru popor, fiindcă poporul și de la opoziție așteaptă pași hotărîți în îmbunătățirea vieții.

Dar nu să lăsăm baltă, ne-am pornit, am mers doi ani de zile spre integrarea europeană care, de fapt, s-a pornit, parcă în 2005 să ne aducă...

Nu, actualul partid din opoziție spunea că hai, să mergem în Europa. Păi, stimați prieteni, noi nu avem petrol, nu avem minerale, nu avem păduri, nu avem resurse, miliardele să curgă pe o țeavă.

Tot ceea ce facem noi, facem cu chin și necaz. Cum putem noi să mergem 2 ani într-o direcție, 2 ani în altă direcție. Mergem un pas înainte, trei înapoi. Cum se poate chestia asta? Și tot în numele poporului.

Poporul o să hotărască peste 2 ani și jumătate. Hai să avem toți răbdare. Poporul trebuie să hotărască: sînt buni aceștia sau sînt mai buni ceilalți. Dar nu putem să hărțuim această țară încolo-încocoace, încolo-încocoace.

Eu sînt convins că această idee, care a apărut acum cîteva zile, este o acțiune propagandistică, este o pregătire pentru campania electorală, este o încercare de a dezbină țara în două: voi românii sau voi încolo și noi cu Estul, cu rușii sau cu cine acolo?

Noi, Partidul Democrat, vă cheamăm să stimăm prietenii noștri, să stimăm vecinii noștri, să conlucrăm foarte bine cu vecinii noștri: România, Rusia, Federația Rusă.

Iată, astăzi vom vota, vom ratifica Acordul cu privire la comerțul liber în spațiul CSI. Nu este un pas în crearea condițiilor ca Republica Moldova să se simtă bine în acest spațiu?

Vă îndemn să cooperăm împreună, să păstrăm împreună aceste punți de legătură, istorice, care s-au creat pentru Republica Moldova. Să ne gîndim la țara noastră. Unii o împart deja, că noi trăim în trei Moldove. Noi trăim într-o singură Moldovă, unde lumea, cîte odată, este zăpăcită de partidele politice dintr-o direcție și din altă direcție. Asta este problema pe care noi trebuie s-o terminăm.

Și eu sper foarte mult că această sesiune ne va face mai patrioți în sensul adevărat al cuvîntului.

Să încercăm toți împreună, de la dreapta la stînga, să pledăm pentru Republica Moldova, pentru oamenii care ne-au ales, oamenii care speră că lucrurile se vor schimba spre bine și trebuie să-i lăsăm în pace cu ideile noastre năstrușnice cîte odată.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Grupul parlamentar al Partidului Liberal, domnul Hadârcă.

Domnul Ion Hadârcă – Frațiunea PL:

Onorat Parlament și stimați oaspeți,

Numărînd bobocii toamna, în acest scurt răstimp de 3 ani și aceia burdușiți cu coate, boicoturi și anticipate, Alianța totuși a rezistat. A rezistat în pofida pronosticurilor sumbre, a crizei mondiale și a moștenirii lăsate de comuniști, a reușit să consolideze situația social-politică, depășind blocajul instituțional și oprind criza economică.

Alianța a reușit, în premieră, să scoată Republica Moldova din izolarea internațională și să avanseze în cadrul negocierilor cu Uniunea Europeană, determinînd cursul proeuropean, credem, irevocabil și cît mai scurt.

Partidul Liberal, fiind unul din componentele Alianței de guvernare, a reușit să miște carul din loc, demonstrând că se poate.

Spre exemplu, în perioada anilor 2010 – '12, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, din totalul de circa 9 mii de kilometri de drumuri refăcute, a reabilitat din surse externe 90 kilometri de drum. Din surse locale – 150 kilometri, efectuând lucrări de egalizare și plombare.

De asemenea, a reabilitat 200 kilometri de drumuri care deveneau impracticabile în condiții climaterice nefavorabile.

La momentul actual, sînt în derulare lucrări de reabilitare a mai multor sectoare de drumuri naționale, finanțate de către partenerii externi: Chișinău – Hîncești, Chișinău – Soroca, frontiera cu Ucraina, sectorul Comrat – Ciurimari, Bălți – Sărăteni, iar în anul viitor vom demara lucrările de reabilitare pe sectoarele Ciurimari – Slobozia Mare, Chișinău – Ungheni – Sculeni, Hîncești – Lăpușna și altele.

Protecția mediului continuă a fi o prioritate a Partidului Liberal, de aceea adoptarea proiectului de Lege privind evaluarea impactului asupra mediului, care este și o directivă a Uniunii Europene din capitolul „Mediu” al Acordului de asociere „Republica Moldova – Uniunea Europeană”, trebuie implementat în mod prioritar, după cum am și demonstrat-o în alte situații.

Bunăoară, în rezultatul negocierilor cu donatorii internaționali pentru proiectele de mediu, în ultimii 3 ani s-au atras respectiv 141 milioane dolari și 33 și 9 milioane euro.

Aceste mijloace vor fi îndreptate pentru implementarea reformelor în domeniul apă și canalizare, pentru reabilitarea sistemelor de apă și canalizare în raionul Nisporeni, pentru dezvoltarea companiilor de apă din 6 raioane ale republicii.

Întru asigurarea accesului populației la apă potabilă, calitativă și la rețelele de canalizare cu suport financiar acordat de partenerii de dezvoltare circa 150 milioane euro și de la fondul ecologic național – 260 milioane lei, au fost construite și reabilite 662 kilometri de rețele de apeduct cu conectarea la acestea a 17 635 gospodării cu un total de circa 113 mii locuitori și 87 și 9 kilometri de rețele de canalizare cu conectarea a 3800 de gospodării cu un total de 44 mii locuitori. De asemenea, construite și reconstruite 75 sonde arteziene și 23 stații de epurare a apelor uzate.

Pe lângă prioritățile de bază, caracteristice sesiunii de toamnă, cum ar fi votarea bugetului de stat, bugetelor asigurărilor sociale și în medicină, Frațiunea Partidului Liberal își propune pentru această sesiune cîteva priorități legislative care, odată devenite legi, urmează să îmbunătățească calitatea vieții și bunăstarea cetățenilor noștri.

Devine oportună demararea examinării proiectului noii Constituții, ajustată la standardele europene, și care ar prevedea expres obiectivul de integrare europeană a Republicii Moldova, proiect care urmează a fi consultat cu societatea civilă, experți în domeniu și alți factori, inclusiv externi, pentru a obține un consens cît mai larg în adoptarea Legii Supreme.

În viziunea Partidului Liberal, administrația publică trebuie să fie aproape de cetățean și în serviciul acestuia, iar o administrație publică modernă și eficientă necesită o descentralizare administrativă reală, prioritară fiind modificarea Legii privind administrarea publică locală, Legea privind finanțele publice locale și o nouă Lege privind statutul Municipiului Chișinău.

Adoptarea noilor Coduri al educației și al audiovizualului este, de asemenea, o prioritate pentru Frațiunea partidului, cu atât mai mult că noul proiect al Codului educației este deja pregătit și consultat cu experți în domeniu.

Adoptarea unui nou Cod al audiovizualului este o necesitate stringentă, motivată de următorii factori: armonizarea legislației din domeniul audiovizualului la directivele Uniunii Europene și Consiliului Europei, includerea unor priorități din domeniu, noi priorități din domeniu și trecerea la un limbaj euroconform, impus de ritmurile moderne.

În condițiile invaziilor mediatice externe, sînt necesare mecanisme clare de protejare a spațiului informațional din Republica Moldova, inclusiv prin încurajarea dezvoltării audiovizualului autohton și pentru protejarea patrimoniului lingvistic și cultural național.

În domeniul securității naționale prioritară este aprobarea strategiei militare naționale, inclusiv Codul militar, Legea cu privire la apărarea națională.

Este necesară reglementarea cadrului legislativ național din domeniul apărării în conformitate cu cerințele europene și necesitățile Republicii Moldova de transformare din consumator de securitate în furnizor de securitate.

Republica Moldova continuă a fi o țară preponderent agrară, iar seceta din această vară ne-a demonstrat încă o dată necesitatea unei politici mai sigure și previzibile în domeniul agriculturii.

De aceea vom insista asupra adoptării Legii subvenționării agricultorilor și producției agricole și a impozitului unic în agricultură, pentru a crea condiții de dezvoltare satisfăcătoare și pentru a evita dificultățile acestui început de sezon.

Ne propunem ca obiectiv legislativ pentru sesiunea curentă îmbunătățirea urgentă a administrării fiscale și vamale, combaterea evaziunii fiscale și a crimelor economice prin reformarea reală a instituțiilor de drept.

Vom pleda, de asemenea, pentru continuarea și sporirea investițiilor în drumuri, apeeducte și canalizări.

Devine tot mai acută necesitatea stabilirii unui mecanism clar de formare a prețului pentru anumite produse strategice și de primă necesitate în corelație cu veniturile populației.

La moment, multe prețuri sînt la un nivel exagerat, depășind cu mult pe cele din Europa. Atît timp cît nu vom asigura o concurență viabilă, nu vom elimina monopolurile și înțelegerile de cartel, atît timp nu vom avea prețuri corecte și oneste.

Pentru relansarea economică este necesară crearea unui cadru favorabil investițiilor străine, de asemenea, continuarea procesului de deetatizare și privatizare a întreprinderilor de stat care activează inefficient.

În acest scop, se impune efectuarea unui audit total și imparțial asupra întreprinderilor care au potențial economic, dar nu arată profit. Totodată, managerii lor și-au pus salarii fabuloase.

Asigurarea securității și independenței energetice naționale poate deveni o realitate prin implementarea pachetului energetic și conexiunea la sistemul energetic unic al Uniunii Europene.

Vom depune toate eforturile pentru o îndeplinire cât mai rapidă a angajamentelor cu Uniunea Europeană pentru a obține semnarea Acordului de asociere, Acordului de liber schimb și de liberă circulație.

Sîntem în drept să sperăm că reformele efectuate, cât și cele ce se impun vor da în curînd rezultate palpabile, care, diminuînd scepticismul care a sunat și de aici, de la tribună, vor ridica bunăstarea cetățenilor și vor duce Republica Moldova spre un viitor european prosper.

Să fie într-un ceas bun!

Vă mulțumim pentru atenție. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Da, vă mulțumesc, stimați colegi lideri ai grupurilor politice parlamentare.

Permiteți-mi să vă doresc tuturor și nouă tuturor succes și perseverență în activitatea plenului Parlamentului pentru durata sesiunii de toamnă în cadrul ședințelor plenare.

De muncă este foarte mult. Sesiunea este una relativ scrută, iar documentele care trebuie să fie examinate și aprobate sînt complexe și strategic importante pentru țară. Ele au fost enumerate aici de către antevorbitori.

V-aș îndemna, stimați colegi, să depunem toate eforturile pentru consolidarea activității în cadrul funcției legislative a Parlamentului. Precum s-a menționat anterior, o funcție nu mai puțin importantă este cea de control parlamentar de executare a legilor. Mai avem și diplomația parlamentară, pentru a veni cu o contribuție substanțială în dezvoltarea pachetului de relații bilaterale și multilaterale cu partenerii noștri din străinătate, în special mă refer la vectorul de mișcare în direcția integrării europene, și, nu în ultimul rînd, deschidere și transparență în activitatea noastră și în colaborare cu societatea civilă pe toate aceste trei filiere enumerate anterior.

Stimați colegi,

La această etapă, vreau să vă propun atenției dumneavoastră să aprobăm proiectul ordinii de zi pentru această primă perioadă bisăptămînală. Proiectul a fost discutat în cadrul Biroului permanent și este înaintat atenției dumneavoastră.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco – Frațiunea PCRM:

La ordinea de zi.

Stimați colegi,

Deci noi propunem, din partea Frațiunii, includerea în ordinea de zi a ședinței de astăzi a proiectului de Hotărîre nr.211 din 14.09.12 cu privire la Pachetul energetic trei al Tratatului de constituire a Comunității Energetice.

Pe data de 6 octombrie 2011, reprezentantul Guvernului a semnat la Chișinău Hotărârea Consiliului Interministerial al Comunității Energetice, care, apropo, a semnat-o cu încălcarea tuturor normelor legale, fără a avea avizul consultativ al comisiei de profil a Parlamentului, a semnat o decizie care prejudiciază interesele Republicii Moldova, care impune anumite obligații noi în detrimentul intereselor cetățenilor, agenților economici. În acest context, noi insistăm să fie inclus în ordinea de zi acest proiect de hotărâre.

Domnul Marian Lupu:

Am notat.

Microfonul nr.4.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc.

De asemenea, vreau să felicit colegii cu începerea sesiunii de toamnă și vreau să solicit o luare de cuvânt, dreptul la luare de cuvânt la sfârșitul ședinței.

Domnul Marian Lupu:

Da. Capitolul „Declarații”, da? Am notat.

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Vrenea – Frațiunea PCRM:

Din partea Frațiunii, propun includerea pe ordinea de zi a Parlamentului a proiectelor nr.2109 și nr.2110. În particular, este vorba despre proiectul de inițiativă sau despre proiectul de Hotărâre a Parlamentului pentru abrogarea Hotărârii Parlamentului nr.191 din 12 iulie 2012 privind aprecierea istorică și politico-juridică a regimului comunist totalitar din Republica Sovietică Socialistă Moldovenească. Și proiectul nr.2010 vizează modificarea unor acte legislative.

Aceste proiecte vin ca urmare a adoptării de către majoritatea parlamentară, în mod ilegal, la 12 iulie, a două acte normative, prin care, cumulativ, se condamnă regimul comunist din Republica Sovietică Socialistă Moldovenească și se interzice utilizarea simbolicii sub formă de seceră și ciocan în scopuri politice, fără careva argumente de ordin juridic, astfel asumându-și ilegal rolul de instanță de judecată. Și, în vederea restabilirii ordinii de drept și a unor eventuale condamnări atât de Curtea Constituțională, cât și de Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, noi venim cu aceste inițiative și insistăm asupra includerii pe ordinea de zi a Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

De la microfonul nr.2 – domnul Reidman.

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,
Stimați colegi,

Vreau să mulțumesc Biroului permanent pentru munca titanică pe care au depus-o și au propus plenului Parlamentului, pentru prima ședință, această ordine de zi. Iar pe colegii deputați vreau să-i felicit cu începerea stagiunii de toamnă.

Și, în altă ordine de idei, vă rog să mă înscrieți cu o declarație la sfârșit de ședință.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Oleg Reidman – Frațiunea PCRM:

Спасибо.

Я хотел бы поддержать предложение о включении в повестку дня вопроса о третьем энергетическом пакете, с которым вышел мой коллега господин Петренко. Не рассчитывая на то, что это получит положительный отклик, я хотел бы сказать, что, видимо, представитель Правительства сильно поторопился с подписанием этого третьего пакета, и это явилось следствием каких-то внутренних интриг в Альянсе.

Третий пакет хорош только тогда когда существуют конкурентные рынки соответственно газа, электричества и так далее и тому подобного. В нашей ситуации конкурентного рынка нет. Если речь идет о широко разрекламированном газопроводе Яшь –Унгень, то он дойдет только до Унген, и дальше никуда не двинется этот газ.

Поэтому, уважаемые господа, призадумайтесь на эту тему и давайте обсудим этот вопрос: может быть мы повременим, действительно, с присоединением к этому третьему энергетическому пакету, что, безусловно, раздражает нашего поставщика и, безусловно, скажется на наших отношениях с ним по газу.

Спасибо.

Domnul Marian Lupu:

Da. La ordinea de zi.

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu – Frațiunea PL:

3 și apoi 5.

Domnul Marian Lupu:

A ...

Domnul Mihai Ghimpu:

Înainte a ieșit 3. Nu pot să iau drepturile.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Am apreciat.

Microfonul nr.3.

Domnul Serghei Sîrbu – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc, domnule Ghimpu.

Stimați colegi,

Ultima perioadă asistăm la o creștere a ratei criminalității în Republica Moldova, o creștere extraordinar de periculoasă pentru drepturile și libertățile oamenilor. Cu părere de rău, Codul penal este violat nu doar de oamenii simpli, dar și de către acei care urmează să ne fie exemplu.

Frațiunea Partidului Comuniștilor a înregistrat o interpelare deschisă la 14 septembrie către Procurorul General, domnul Valeriu Zubco, pentru flagranta încălcare a mai multor norme constituționale și legale de către conducerea Parlamentului atunci când s-a refuzat absolut ilegal de a convoca sesiunea extraordinară a Parlamentului, fapt ce a generat consumarea a mai multe componente de infrațiune, precum: abuzul de serviciu, excesul de serviciu, neglijență de serviciu și uzurparea puterii, fapte foarte grave.

Pînă la acest moment, nu avem nici o reacție din partea Procuraturii Generale, care sînt măsurile întreprinse în vederea examinării acestei interpelări. De aceea noi venim cu o solicitare de a invita și a audia Procurorul General în legătură cu examinarea sesizării Partidului Comuniștilor în ceea ce privește infrațiunile săvîrșite de către conducerea Parlamentului Republicii Moldova.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Putem noi înțelege, stimați comuniști, că abrogarea Hotărîrii Parlamentului cu privire la condamnarea crimelor regimului totalitar comunist ar însemna că doriți să fie interzis și cuvîntul „comunist” pe lîngă seceră și ciocan? Acesta este motivul că cereți abrogare sau care?

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Vom vedea și ...

Microfonul nr.2.

Domnul Anatolie Zagorodnîi – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Ghimpu,

Trebuie să citiți atent inițiativa legislativă și o să vă fie clar. Dacă trebuie, citiți-o de vrei 4 – 5 ori. Știu că la dumneavoastră cam greu ajunge. Pentru dânsul, da. Dar ... foarte complicat. Nu, acum e toamnă.

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Conform Hotărîrii Parlamentului nr.198 din 13 decembrie 2001 cu privire la raportul Comisiei de anchetă a Parlamentului privind elucidarea circumstanțelor, mai pe scurt Legea cazinourilor. Deci am făcut o interpelare către Procurorul General, ca să avem un răspuns înregistrat în Parlament la 8 februarie 2012, unde Procurorul General informează Președintele Parlamentului precum că se duce ancheta și, practic, se lucrează.

Iată că din luna februarie, și astăzi ne aflăm în 27 septembrie, după cum spun moldovenii „Toamna se numără bobocii”, haideți să vedem, domnule Procuror General care sînt bobocii acei care totuși, pînă la urmă, au însușit, au furat deschis 6 milioane de lei și pînă în prezent acești bani nu au fost întorși statului. Și care sînt persoanele care s-au făcut vinovate de această crimă, crimă care a fost săvîrșită la nivelul cel mai înalt în Republica Moldova, unde au fost implicați președintele interimar de pe atunci, președintele Comisiei economie, buget și finanțe și mulți alți actori? Și vrem să vedem de acum nume concrete care figurează în acest dosar penal. Rugăm ca, la sfîrșitul ședinței de astăzi, să vină Procurorul General să ne informeze despre ancheta care se desfășoară pe acest caz.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc – Frațiunea PCRM:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

În primul rînd colegii din partea Alianței,

În ceea ce privește ordinea de zi și inițiativa care se referă la anularea Hotărîrii cu privire la aderarea la Tratatul Comunității Energetice. Vreau să vă aduc la cunoștință că această decizie, dacă astăzi va fi aprobată, va conduce imediat la o micșorare cel puțin cu 30% a tarifelor la gazele naturale pentru toată populația Republicii Moldova. Adică, impactul economic drept consecință de aprobare a acestei decizii este evident și este pozitiv. Vă îndemnăm să mergem în întîmpinarea cetățenilor și să aprobăm această hotărîre astăzi.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Petresco,

Ați avut deja o ieșire. Foarte scurt. Fiindcă este cîte o intervenție.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Foarte scurt.

Mulțumesc.

Stimați colegi,

În cazul Legii cazinourilor avem circumstanțe noi. Persoana care a fost inițiatorul aceluia proiect de lege, autorul inițiativei legislative domnul Untilă a fost numit din partea Partidului Liberal în funcția de Director al Inspectoratului Ecologic de Stat.

Considerăm că este cazul să fie invitat Procurorul General al Republicii Moldova să raporteze cum se desfășoară ancheta și care este legătura, dacă ei au găsit-o, poate încă nu au găsit-o, dintre această numire și acea Lege a cazinourilor, care a fost falsificată, de fapt, cu participarea domnului Ghimpu și cu participarea vicepreședintelui Partidului Liberal domnul Untilă.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Acestea au fost propunerile.

Microfonul nr.3.

Doamna Maria Postoico – Frațiunea PCRM:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Înainte de a pune la vot ordinea de zi, Frațiunea PCRM cere o pauză de o oră jumătate, pentru a avea posibilitatea de a face acele consultări referitor la proiectul de Hotărâre privind organizarea și desfășurarea referendumului. Și cerem ca fracțiunile prezente să începem cu Partidul Democrat să avem 20 de minute, cu Partidul Liberal Democrat – 20 de minute, cu Partidul Liberal – 20 de minute, grupurile Abramciuc și Mișin – câte 10 minute și cu conducerea Parlamentului – 20 de minute. Deci noi rugăm aceste consultări, ca să aducem la cunoștință mai detaliat poziția noastră și să vedem viziunea dumneavoastră. Ca să aducem la cunoștință cetățenilor.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Preventiv ce pot să vă spun? Regulamentar este un drept al Frațiunii să solicite pauză. Cu referință la întrevederi aici nu este un drept expres, fiindcă depinde și de poziția acelor care sînt invitați pentru aceste discuții. Vă rog, cine a fost primul?

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte al Parlamentului,

Puteți reduce din timpul pe care l-a cerut Frațiunea Comuniștilor, considerați că în Frațiunea Partidului Liberal discuția deja a avut loc. Și atunci nu-i nevoie de o oră jumătate.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stranie e această solicitare a Frațiunii Comuniștilor din motive că durata acestor consultări, mai ales că noi am făcut un schimb de opinii separate cu o parte dintre deputați, nu cred că ar fi nici oportună astăzi, nici ca durată. Dacă dînșii doresc consultări, atunci să propună transferul acestui subiect pentru o altă zi și între zilele respective ne putem întâlni și discuta, dacă doriți foarte mult. Dar dacă doriți astăzi, 5 minute maximum.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Deci, stimați colegi, ținînd cont de ...

Da. Microfonul nr.4.

Domnul Dumitru Diacov:

Domnule Președinte,

Eu cred că noi trebuie să alegem o alternativă: or votăm cîteva proiecte și după aceea facem o scurtă pauză, or colegii acceptă ca să se întâlnească cu membrii Alianței. Vine conducerea Frațiunii și raportează punctul său de vedere.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi ...

Domnul Dumitru Diacov:

Noi sîntem deprinși așa grămăjoară, grămăjoară.

Domnul Marian Lupu:

Stimate doamnă președinte al Frațiunii,

Eu intervin cu o propunere. Deci, în acest caz, într-adevăr, va fi mai scurtă această pauză, avînd pozițiile expuse de la microfoanele din sală. Dar aș vrea să acceptați propunerea să trecem, înainte de pauză, un subiect, asupra căruia cred că toate lumea cade de acord, este vorba de proiectul nr.2001, ratificarea Acordului de liber schimb în zona CSI, care este, în orice circumstanță, pînă la pauză, după pauză, un document foarte important, strategic important cu beneficii pentru Republica Moldova.

Microfonul nr.3.

Doamna Maria Postoico:

Mulțumesc, domnule Președinte, de această propunere, dar, totodată, noi insistăm ca să avem aceste consultări înainte de a vota ordinea de zi. Din care considerente? Deci, da, dacă sînteți de acord, 5 minute, 5 minute, 10 minute,

20 minute. Noi nu limităm consultările acestea. Dar, totodată, înainte de a pune la vot ordinea de zi.

Ce se referă la proiectul de Lege nr.2001, deci oricum noi reușim astăzi să-l trecem, să-l votăm, să-l susținem.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Doamna Maria Postoico:

Și consultăm adăugător și acest subiect. Cu atât mai mult noi propunem aceste consultări și cu conducerea Parlamentului, care stă în fața noastră.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Eu propun în felul următor. Eu cred că am să rog președinții fracțiunilor politice, fiindcă avem propunerea Frațiunii PCRM privind organizarea acestor consultări, avem și contrapropuneri din partea fracțiunilor ale majorității parlamentare la fel privind organizarea acestor consultări.

Eu anunț acum o pauză pe jumătate de oră. Chiar acum, vă rog să determinăm modul de consultare, așa, în 3 – 4 minute, să se producă aceste consultări cu condiția că revenim și continuăm mai departe ședința plenului la ora 11.30.

Mulțumesc.

Păi, vă înțelegeți. Sala oricum e disponibilă, nu-i nici o problemă.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Rog să intrați mai repede în sală și să vă ocupați locurile. Domnule Diacov.

Stimați colegi,

S-a încheiat pauza solicitată de colegii din Frațiunea PCRM. La această etapă, voi reveni la subiectul ordinii de zi a ședințelor plenului Parlamentului pentru această bisăptămînală.

Dincolo de propunerile discutate la Birou și înaintate plenului Parlamentului, voi supune votului dumneavoastră și am să rog colegii numărători din sectoare să fie pregătii la microfoane, pentru a constata rezultatul acestui exercițiu.

Trei propuneri de proiecte, înaintate de următorii deputați. Domnul deputat Petrenco a înaintat propunerea de a include pe ordinea de zi proiectul de Hotărîre a Parlamentului cu numărul 211. Cine este pentru a accepta această propunere rog să voteze. Rog rezultatele.

Nu m ă r ă t o r i i:

– 32.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Nu m ă r ă t o r i i:

(*Rumoare în sală.*) Nouă. Sectorul nr.2 – 9...

Domnul Marian Lupu:

Nouă. Mulțumesc.

Nu m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – zero.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.3 – zero.

41 de voturi. Număr insuficient pentru ca această propunere să fie aprobată.

Propunerea domnului Igor Vredea: de a include pe ordinea de zi proiectul sub nr.2109. Cine este pentru rog să voteze.

Nu m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 32.

Sectorul nr.2 – 9.

Sectorul nr.3 – zero.

Domnul Marian Lupu:

Același rezultat – 41 de voturi „pro”. Număr insuficient pentru ca să constat că plenul a acceptat propunerea.

Și propunerea, la fel, a domnului deputat Vredea: de a include proiectul cu nr.2110.

Cine este pentru rog să voteze.

Nu m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 32.

Sectorul nr.2 – 9.

Zero.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc stimați colegi numărători.

41 de voturi. Această propunere, la fel, nu a fost susținută de plen.

În aceste condiții, voi supune votului dumneavoastră aprobarea per ansamblu a ordinii de zi pentru perioada 27 septembrie – 5 octombrie, propusă de Biroul permanent. Cine este pentru rog să voteze.

Majoritatea. Proiectul ordinii de zi este aprobat.

Începem cu examinarea proiectului nr.2001. Proiectul de Lege cu privire la ratificarea Acordului privind zona de comerț liber. Proiect prezentat de către Președinția Republicii Moldova.

Prezintă domnul Calmîc, viceministrul al economiei. Vă rog.

Dar înainte de ceasta, domnule Calmîc, cît luați dumneavoastră loc, stimați colegi, voi urma tradițiile stabilite în Parlamentul țării. Vreau să dau citire unei liste cu colegii noștri care, în perioada premergătoare ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, și-au sărbătorit zilele de naștere.

O să rog răbdare din partea dumneavoastră, fiindcă este o listă destul de lungă, îi dau citire și o să-i felicităm pe toți colegii.

Deci în perioada premergătoare ședinței de astăzi și-au sărbătorit zilele de naștere colegii noștri: domnii Petru Vlah, Andrei Vacarciuc, Vladimir Vitiuc, Vasili Șova, Vasile Botnari, Veaceslav Bondari, Vladimir Saharneau, Victor Mîndru, Nicolae Juravschi, Mihail Mocan, Angel Agache, Ion Hadârcă, Simion Grișciuc, Oleg Sîrbu, Iurie Țap, doamna Corina Fusu, domnii Sergiu Stati, Nae-Simion Pleșca, doamna Stella Jantuan, domnul Gheorghe Focșa, doamnele Violeta Ivanov, Maria Nasu, Valentina Stratan, domnii Anatolie Gorilă, Gheorghe Anghel, Gheorghe Mocanu, Eduard Mușuc, Mark Tkaciuk, Oleg Garizan.

Să-i felicităm și să le dorim un frumos „La mulți ani!” (*Aplauze.*)

Domnule viceministru,

Vă rog.

Domnul Octavian Calmîc – *viceministrul economiei:*

Stimate domnule Președinte,

Onorat Parlament,

Se propune spre examinare proiectul de Lege privind ratificarea Acordului de creare a zonei de comerț liber în cadrul Comunității Statelor Independente, semnat la Sankt Petersburg, 18 octombrie 2011, în urma unui proces de negociere inițiat în anul 2008 de către Federația Rusă, cu participarea tuturor țărilor membre ale Comunității Statelor Independente și, de fapt, are mai mult ... urmărește mai multe scopuri.

Pe de o parte, modernizarea cadrului juridic al creării zonei de comerț liber în acest spațiu pe motiv că acordurile de comerț liber bilaterale care există din anii '90, mai cu seamă majoritatea din ele au fost semnate în anii '93 și în '95, nu corespund rigorilor de drept juridic internațional.

Mai mult ca atât, Acordul propus spre examinare este unul complex, multidimensional, care reglementează un șir de domenii suplimentare care anterior nu erau reglementate în relațiile comerciale bilaterale de către aceste state și în capul mesei al tuturor acestor norme juridice sînt puse tratatele și prevederile acordurilor Organizației Mondiale a Comerțului la care și Republica Moldova este parte, dar și majoritatea țărilor membre din CSI sînt parte.

Și vreau să fac o remarcă că inclusiv Federația Rusă, în luna august curent, a aderat la această organizație de importanță majoră în domeniul economic.

De rînd cu aceste țări mai sînt membre și Ucraina, Armenia și Kîrgîzstan, care împreună vor fi obligate să prezinte acest Acord în cadrul Comitetului

Organizației Mondiale a Comerțului vizavi de compatibilitatea lui cu normele internaționale spre care tindem.

Și, precum am spus, acest Acord prevede un șir de norme suplimentare. De rînd cu excluderea taxelor vamale la import și la export și neadmiterea aplicării unor restricții cantitative în comerțul dintre ambele state, sînt propuse un șir de mecanisme și norme de aplicare a măsurilor sanitare, măsurilor fitosanitare, barierele tehnice în calea comerțului, precum și un șir de norme care țin de cooperarea vamală, reguli de origine, facilitarea comerțului și facilitarea tranzitului, climatului investițional, proprietatea intelectuală, precum și un mecanism transparent, ceea ce nu a existat anterior, de soluționare a litigiilor în cazul în care acestea vor apărea fiind date două oportunități: utilizarea mecanismului în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului sau mecanismul tradițional specificat sau recomandat de către regulile „Uncitral”-ului.

Mai mult ca atît, deci Acordul respectiv propune inițierea mai multor procese de dezvoltare a cadrului juridic dintre statele CSI, bazate, în primul rînd, pe anularea acordurilor de comerț liber bilaterale care există sau vor exista o perioadă în paralel, precum și negocierea unor acorduri vizavi de utilizarea sau dezvoltarea cooperării în domeniul energetic sau transportării de gaze naturale, precum și lansarea negocierilor pe marginea liberalizării comerțului cu servicii, procese care deja au fost inițiate și sînt dezvoltate de către echipele de experți din toate țările.

Acestea fiind spuse și considerînd faptul că va fi un avantaj suplimentar pentru schimburile comerciale efectuate de către Republica Moldova cu țările membre ale Comunității Statelor Independente, mizăm pe susținerea Parlamentului în ratificarea acestui Acord.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Întrebări?

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman – Frațiunea PCRM:

Спасибо.

Господин министр, скажите, какова судьба двухсторонних соглашений о свободной торговли в связи с этим?

Domnul Octavian Calmîc:

Deci, avînd în vedere faptul că acest Acord este un acord multilateral, ceea ce îl face diferit de existența acordurilor bilaterale, există înțelegerea dintre toate țările.

Domnul Oleg Reidman:

OK.

Domnul Octavian Calmîc:

Păi, dați-mi voie să răspund. Există înțelegerea tuturor părților că, imediat ce acest Acord va intra în vigoare, va fi inițiată procedura de anulare a acordurilor bilaterale.

Procedura conform acordurilor bilaterale, care este una din părți, face inițiativa, după care merge cu adoptarea în Parlament.

Domnul Oleg Reidman:

Скажите, господин министр, есть ли в этом соглашении список изъятий?

Domnul Octavian Calmîc:

Există.

Domnul Oleg Reidman:

Există.

Является ли он для Молдовы более широким, этот список изъятий, чем сума всех изъятий, будем так говорить, по двухсторонним договорам?

Domnul Octavian Calmîc:

Deci există două situații.

Domnul Oleg Reidman:

Изъятий...

Domnul Octavian Calmîc:

Există două situații în prezent. Excepții care au fost legalizate prin protocoale adiționale la acordurile de comerț liber bilaterale, este cazul cu Ucraina, de exemplu, Republica Moldova și Ucraina, și există excepții introduse în baza unor decizii ale guvernelor sau ale diferitor uniuni vamale.

Și este cazul Uniunii Vamale Eurasiatice și ale Federației Ruse care, în mod unilateral, prin decizii proprii, au introdus excepții în regimul de comerț liber prin aplicarea taxelor vamale la export.

De fapt, această anexă reflectă situația la zi în aplicarea excepțiilor în regimul de comerț liber.

Domnul Oleg Reidman:

OK.

Можете ли вы назвать в качестве примера несколько изъятий, которые касаются наших стратегических товаров и с кем?

Domnul Octavian Calmîc:

Deci există excepții atât pe importuri, cât și pe exporturi.

Deci pe importuri, ceea ce afectează Republica Moldova, sînt excluse din regimul de comerț liber cu Ucraina și Republica Moldova zahărul și produsele din zahăr, pe bilaterală.

Pe exporturi, așa cum am zis, Federația Rusă, de comun cu toate membrele Uniunii Vamale, deci toate țările membre ale Uniunii Vamale aplică la mai mult de 1000 de poziții tarifare la nivel de 8 cifre digitale, deci a codului mărfii, aplică taxe vamale.

Majoritatea din ele țin de materii prime pentru industria grea, metalurgică, produse petroliere, gaz natural și multe altele. Pentru noi și produse lemnoase. Pentru noi, în modul cel mai direct, ne afectează două grupe de produse. Este vorba de produsele lemnoase sau lemnul și alte derivate ale acestuia, precum și gazul natural, unde Federația Rusă aplică taxe vamale la export.

Domnul Oleg Reidman:

Притом ... Если можно, еще? Притом, что соглашение предусматривает невозможность введения количественных ограничений по экспорту. Я так понял, правильно, господин министр, да? Невозможность введения количественных ограничений.

Я хотел бы знать, с Российской Федерации, конкретно, по сахару, вину и крепким напиткам – включены ли они в изъятия? Потому что до сих пор, например, сахар туда поставлялся по квоте.

Domnul Octavian Calmîc:

Deci cota, deci zahărul preponderent spre Federația Rusă este în regim de comerț liber pe ambele poziții, deci și pe piața Republicii Moldova pe bilaterală. Deci așa s-a convenit.

În ceea ce ține de excepții, iarăși nu s-au introdus excepții suplimentare, ba din contra, o bună parte din acestea au fost reduse. Altceva, că multe din excepțiile care au fost anterior și care și în prezent se aplică ele n-au fost legalizate din punct de vedere legal prin protocoale ale părților implicate în acest proces.

Domnul Oleg Reidman:

Ну, я понял, что дополнительных эксцепций нету, дополнительных. А старые эксцепции сохранены, например в Россию сахар?

Domnul Octavian Calmîc:

Deci la exportul de zahăr din Republica Moldova spre piața Federației Ruse nu există.

Domnul Oleg Reidman:

OK.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Alte întrebări nu văd.

Domnule viceministru,
Mulțumesc.
Rog comisia.

Domnul Igor Corman – Frațiunea PDM:

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat acest proiect de lege.

Se consideră că ratificarea Acordului privind zona de comerț liber va permite dinamizarea relațiilor comerciale regionale în spațiul CSI prin liberalizarea regulilor de comerț și derularea acestora după reguli unice în spiritul normelor Organizației Mondiale a Comerțului, creînd, totodată, condiții mai largi pentru cooperarea agenților economici și atragerea investițiilor.

Comisiile permanente ale Parlamentului, Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului au prezentat avize pozitive, pronunțîndu-se în favoarea ratificării acestui Acord.

În aceste condiții, propunem aprobarea acestui proiect de lege în primă lectură și adoptarea lui în a doua lectură.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări?

Microfonul nr.2.

Domnul Constantin Starîș – Frațiunea PCRM:

Благодарю.

Господин председатель комиссии, скажите, пожалуйста, почему это соглашение не противоречит, по-вашему, идее европейской интеграции, а вступление в Таможенный союз противоречит этой идее?

Благодарю.

Domnul Igor Corman:

Deci, cu siguranță, adoptarea acestui proiect de lege, ratificarea acestui Acord nu contravine procesului de integrare europeană și tuturor angajamentelor pe care le avem noi în acest domeniu.

Domnul Constantin Starîș:

А таможенный союз?

Domnul Igor Corman:

Uniunea Vamală, despre care vorbiți dumneavoastră, este un alt nivel de integrare spre deosebire de Acordul de comerț liber.

Domnul Marian Lupu:

Da, mulțumesc.

De fapt, așa și este, stimați colegi. Eu, ca...
Domnule președinte,
Mai este la microfonul nr.4 un coleg, domnule Corman, pentru întrebare către dumneavoastră.

Am vrut doar să precizez că un acord de liber schimb, pe de o parte și pe de altă parte, Uniunea Vamală sînt două construcții absolut diferite.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Ghilețchi – Frațiunea PLDM:

Eu, ca și membru al comisiei, am vrut să contribui la răspunsul care a fost dat deputatului Starîș.

Acest Acord de liber schimb are un principiu foarte important și anume: dacă vă uitați chiar în preambul este scris recunoscînd normele generale acceptate ale dreptului internațional și ghidați de normele ... Acordul Organizației Mondiale a Comerțului.

Deci, prin urmare, acest Acord ține cont de acel fapt că noi, astăzi, suntem membri în OMC, ceea ce pentru noi este foarte important, domnule Starîș și stimați colegi din opoziție.

Eu cred că același lucru ar putea să-l confirme și domnul Calmîc, că acest Acord este pentru noi mult mai favorabil decît o presupusă aderare la Uniunea Vamală „Rusia – Belarus.”

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Alte întrebări nu văd.

Domnule președinte,

Mulțumesc.

Luare de cuvînt: domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Уважаемый Парламент, господа депутаты, безусловно, соглашение о свободной торговле в рамках СНГ – это мощный шаг в сторону восстановления интеграционных связей между Республикой Молдова и пространством бывшего Советского Союза, который сегодня представлен независимыми государствами.

Тем не менее, я хотел бы обратить внимание Парламента на то, что это, все-таки, очень специальный документ.

Мы, партия, фракция Партии коммунистов, безусловно, поддержим его. Но этот документ не Библия, не Коран и не Талмуд. Он не должен сохраняться в неизменном состоянии. Нужно приложить все усилия нашему Правительству, и я бы даже, может быть, предложил бы сделать специальное постановление Парламента по этому поводу, обязывающее наше Правительство к дальнейшей интеграции в этом направлении, то есть к

исключению тех существенных для нас изъятий из режима свободной торговли, которые на сегодня еще существуют.

Уважаемые господа депутаты, мы, я имею в виду фракцию Партии коммунистов, считаем, что этот шаг, который мы сегодня совершим, если большинство ратифицирует, поддержит в голосовании ратификацию этого соглашения, мы сегодня сделаем еще один серьезный шаг в направлении интеграции Республики Молдова в Таможенный союз Россия – Беларусь – Казахстан.

Спасибо.

Domnul Marian Lupu:

Da, stimați colegi, la această etapă, regulamentar, voi supune votului dumneavoastră aprobarea în primă lectură a proiectului nr.2001. Cine este pentru rog să voteze.

Vot unanim. Proiectul este aprobat în primă lectură.

La fel, potrivit propunerii evocate de către comisia de profil în raportul său pe marginea acestui proiect, o să rog votul dumneavoastră pentru adoptarea în a doua lectură a proiectului nr.2001 și, pe această cale, a ratificării acestui Acord. Cine este pentru rog să voteze.

Stimați colegi numărători,

Rog rezultatele.

Nu m ă r ă t o r i i:

... – 32.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Nu m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 33.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Nu m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 31.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

96 de voturi „pro”. Împotrivă? Abțineri? Unanim. 96 de voturi „pro”.

Proiectul nr.2001 este aprobat.

În continuare, stimați colegi, vom examina proiectul nr.1744, după care vom continua cu proiectele nr.2009, nr.2010 și tot așa înainte.

Deci proiectul de Lege nr.1744 pentru modificarea Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul curent. Guvernul.

Doamnă viceministru,
Vă rog.

Doamna Ana Vasilache – *viceministru al muncii, protecției sociale și familiei:*

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,
Stimați deputați,
Onorată asistență,

Prezentul proiect de lege a fost elaborat în scopul aducerii în concordanță a indicatorilor bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2012 cu indicatorii aprobați prin proiectul de Lege pentru modificarea Legii bugetului asigurărilor de stat 2012. Prin legea menționată a fost majorată suma transferurilor de la bugetul de stat la bugetul asigurărilor sociale de stat cu 81 milioane 016,4 mii lei.

Stimați deputați,

Mijloacele respective au fost destinate pentru următoarele categorii: a fost majorată suma pentru acoperirea deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat cu 74 milioane 300 mii lei. Majorarea sumei de destinație a plății prestațiilor sociale cu finanțare de la bugetul de stat cu 6 milioane 706 mii lei. Reieșind din aceste condiții, veniturile totale ale bugetului asigurărilor sociale de stat au fost majorate aproximativ cu 81 milioane 16,4 mii lei.

Reieșind din suma precizată din bugetul de stat pentru acoperirea deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat, cheltuielile pentru prestațiile de asigurări sociale se majorează cu aproximativ 74 milioane 300 mii lei.

Compartimentul „Pensii de asigurări sociale” se propune a fi majorat cu 66 milioane 41,8 mii lei. Factorii care au condiționat modificarea cheltuielilor sînt, după cum știți, stimați deputați, a fost prognozată indexarea pensiilor cu 7,85% însă a fost indexarea cu 9,6%. Un alt factor care a condiționat modificarea cheltuielilor a fost modificarea numărului beneficiarilor de pensie în rezultatul analizei dinamice a acestora pe parcursul anului 2012.

Pentru compartimentul „Indemnizații de asigurări sociale” se propun următoarele modificări. Poziția „Indemnizații lunare pentru creșterea copilului pînă la vîrsta de trei ani persoanelor asigurate” se propune a fi precizată prin majorare cu 7 milioane 349,5 mii lei. Estimarea cheltuielilor a fost efectuată în baza cheltuielilor efective în trimestrul I al anului 2012 și a executării preliminare a cheltuielilor respective în trimestrul II.

Poziția „Ajutor de șomaj, prestații de asigurări sociale șomerilor” se propune a fi precizată de la 64 milioane 123,8 mii lei pînă la 56 milioane 675 mii lei, reieșind din următorii factori: micșorarea numărului șomerilor înregistrați și beneficiarilor de ajutor de șomaj, mărimea ajutorului de șomaj în baza salariului mediu al persoanei este mai mică față de cea planificată în dependență directă de contingentul șomerilor aflați în plată.

Pondere cea mai mare a beneficiarilor de ajutor de șomaj o dețin șomerii care au demisionat, aproximativ 40,1%, cărora li se achita cîte 30% din salariul mediu. Durata de plată a ajutorului de șomaj este mai mică față de cea planificată. Suma cheltuielilor pentru prestații de asistență socială finanțate de la bugetul de

stat se majorează cu 6 milioane 706,4 mii lei. Factorii care au condiționat modificarea cheltuielilor sînt următorii: modificarea numărului beneficiarilor de prestații sociale prin intermediul bugetului asigurărilor sociale de stat, generînd majorarea cheltuielilor în sumă totală cu 3 milioane 81,5 mii lei. Majorarea începînd cu 01.01.2012 a cuantumului alocațiilor lunare de stat a beneficiarilor de pensie s-a stabilit în sistemul public de asigurări sociale în comunele Cocieri, Coșnița, Doroțcaia, Molovata Nouă și Pîrîta potrivit Legii nr.267 din 23 decembrie 2011 influențînd creșterea cheltuielilor cu 3 milioane 634,9 mii lei.

Ținînd cont de Legea pentru modificarea, completarea și abrogarea unor acte legislative, poziția „Protecție socială a unor categorii de populație care beneficiază de compensații nominative” se propune a fi precizată prin redistribuirea sumei de 33 milioane 650,3 mii lei la poziția „Asistență socială invalizilor de război, participanților la cel de-al Doilea Război Mondial și familiilor lor.”

Bugetul asigurărilor sociale de stat pe anul 2012, ținînd cont de modificările propuse, este balansat.

Mulțumesc mult.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări?

Microfonul nr.2.

Doamna Alla Mironic – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Stimați deputați,

Stimată doamnă viceministru,

Am o întrebare. Spuneți, vă rog, în viitor rămîne în vigoare ancheta socială pentru pensionari? Pentru că oamenii în sate și în oraș sînt foarte nemulțumiți. Și ei se adresează către deputații Parlamentului ca această problemă să se rezolve altfel.

Doamna Ana Vasilache:

Mulțumesc.

Stimată doamnă deputat,

În primul rînd, vreau să vă aduc la cunoștință întrebarea pe care mi-ați pus-o la comisia parlamentară. Am să încep cu ceea ce vor beneficia pensionarii la 1 octombrie – Ziua pensionarilor. 5 milioane vor fi alocate din Fondul republican către fondurile locale și vor primi cîte 250 de lei. În municipiul Chișinău vor fi alocate la o mie de persoane cîte 350 de lei.

Doamna Alla Mironic:

Și, dacă se poate, numiți vîrsta. De la 75, 80, 90.

Doamna Ana Vasilache:

În teritoriu vor beneficia persoanele de la 75 și mai mult. În municipiul Chișinău – de la 80 de ani.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Doamna Alla Mironic:

În privința anchetei dumneavoastră n-ați răspuns.

Doamna Ana Vasilache:

Pensionarii nu pot beneficia de ajutor social. Pensionarii beneficiază numai o dată la 11 luni de un ajutor material.

Domnul Marian Lupu:

Nu, nu că în mod automat nu pot ...

Doamna Alla Mironic:

Nu știu. N-am înțeles.

Domnul Marian Lupu:

Dar funcție de nivelul de venituri. Trebuie foarte clar de indicat lucrurile acestea. Și fiți atentă, doamnă viceministru.

Microfonul nr.5.

Doamna Corina Fusu – Frațiunea PL:

Doamnă viceministră,

Din proiectul pe care ni l-ați prezentat, deci bugetul asigurărilor sociale, va plăti pentru incapacitate temporară de muncă începînd cu ziua a patra. Și dumneavoastră, ca autor, sînteți de acord cu lucrul acesta. Întrebarea mea este: care este costul mediu al unei zile de incapacitate temporară de muncă pe Republica Moldova?

Doamna Ana Vasilache:

Mulțumim, doamnă deputat.

Dar eu cred că subiectul, această întrebare este la următorul subiect.

Doamna Corina Fusu:

Nu, dar ... Bine.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Alte întrebări?

Microfonul nr.4.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Doamnă ministru,

Spuneți, vă rog, pentru primul semestru, care sînt restanțele față de bugetul asigurărilor sociale?

Domnul Marian Lupu:

Da, dacă dispuneți de această informație.

Domnul Igor Dodon:

Ar fi logic să dispună. Poate cineva din consilieri, dacă aveți aici. Pentru că la comisie, ieri, nu ați putut răspunde la aceste întrebări.

Domnul Marian Lupu:

Are cineva această informație?

Doamna Ana Vasilache:

Încă o dată întrebarea, vă rog. Dumneavoastră, ieri, nici nu mi-ați pus întrebare. Nici nu erați în ședință.

Domnul Marian Lupu:

Bine, bine. Stimați colegi ...

Domnul Igor Dodon:

Stimată doamnă,

Este vorba de modificarea Legii bugetului asigurărilor sociale.

Doamna Ana Vasilache:

Da.

Domnul Igor Dodon:

Dumneavoastră propuneți să veniți cu o modificare, cu o rectificare a acestei legi. Întrebarea logică: atunci când v-ați pregătit să veniți cu acest proiect trebuia să vă documentați care este situația la moment, se execută sau nu bugetul asigurărilor sociale pentru anul 2012. Și dacă nu, atunci cu cât?

Doamna Ana Vasilache:

Stimate domnule deputat,

Începând cu anul 2005, în sistemul de asigurări sociale a fost înregistrat un deficit bugetar, începând cu anul ...

Domnul Igor Dodon:

Doamnă ministru,

2012, care este suma ...

Doamna Ana Vasilache:

Eu am început să vă dau exemplu.

Domnul Igor Dodon:

Nu, nu, nu mă interesează. Eu exemplele le cunosc mai bine ca dumneavoastră.

Domnul Marian Lupu:

Corect.

Domnul Igor Dodon:

Și ceea ce v-a scris cineva acolo. Mă interesează: anul curent executăm sau nu bugetul asigurărilor sociale? Dacă îl executăm, atunci spuneți că îl executăm cu atît. Dacă nu-l executăm, spuneți cu cît nu-l executăm și care sînt cauzele.

Doamna Ana Vasilache:

Eu deja am răspuns din alocuțiunea pe care am prezentat-o.

Domnul Igor Dodon:

Stimați colegi ...

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Igor Dodon:

... din majoritatea parlamentară, este vorba de 320 milioane de lei care nu au fost acumulate conform planului pentru primul semestru – 6 luni. Vă spun acest lucru, că aprobarea acestui proiect nu rezolvă problema cele 70 – 80 milioane de lei. De aceea, ar fi bine ca ministerul și Guvernul să se pregătească mai bine și să vină cu o soluție pentru a rezolva problema de principiu. De aceea, noi nu vom susține acest proiect.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Înregistrat.

Doamna Ana Vasilache:

Mulțumim.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domentî – Frațiunea PCRM:

Doamnă ministru,

Probabil că ați avut emoții. Vreau să corectez anumite lucruri. Nu vă supărați. Nu este Ziua pensionarilor la 1 octombrie.

Doamna Ana Vasilache:

A persoanelor în etate.

Doamna Oxana Domentî:

A persoanelor în etate.

Doamna Ana Vasilache:

Da. Mulțumesc.

Doamna Oxana Domenti:

Pensionarii în Republica Moldova au dreptul la ajutor social la fel ca și celelalte categorii ...

Doamna Ana Vasilache:

Dacă se încadrează, doamnă deputat.

Doamna Oxana Domenti:

Păi, da, dar nu ați precizat lucrurile acestea.

Doamna Ana Vasilache:

Dar se încadrează ...

Domnul Marian Lupu:

Mai calm.

Doamna Oxana Domenti:

Și e cazul să precizăm.

Și colega dumneavoastră v-a întrebat: care este costul unei zile de incapacitate temporară de muncă? Dumneavoastră ați spus că nu ține de acest proiect. Eu vreau să vin cu aceeași întrebare, pentru că chiar dacă aveți aceste cifre într-o altă notă informativă, pe care o s-o citiți peste 5 minute, ea este relevantă și pentru rectificarea bugetului de asigurări sociale de stat pentru acest an. Pentru că este vorba de circa 35 milioane de lei despre care vreau să vă întreb dacă le-ați prevăzut la rectificarea bugetului cu care veniți și acum? Pentru că pînă acum aceste cheltuieli au fost suportate de angajați, de salariați. Doar astăzi, dacă va fi modificată legislația, se va decide că aceste cheltuieli vor fi acoperite din contul bugetului asigurărilor sociale. Dumneavoastră ați prevăzut aceste cifre? Pentru că noi nu vedem aceste cifre. Și care sînt totuși cheltuielile reale ale Casei de Asigurări Sociale cu aceste zile de incapacitate temporară de muncă?

Doamna Ana Vasilache:

Mulțumesc.

Stimată doamnă deputat,

Cheltuielile sînt de 30 de milioane 711 mii lei. Nu sînt preconizați în acest proiectul, dar în timpul apropiat vom veni cu o modificare la Legea bugetului și vom ...

Doamna Oxana Domenti:

Bine. De ce nu ați spus ...

Doamna Ana Vasilache:

Pentru că încă nu este adoptată legea și nu este în vigoare, de aceasta și n-am putut veni cu modificări.

Domnul Marian Lupu:

Colege, colege,

Haideți ...

Doamna Oxana Domentii:

Atunci trebuie de schimbat consecutivitatea. Mai întâi discutăm legea respectivă, după care, peste 5 minute, putem să rectificăm acest buget, să nu mai veniți încă odată peste două zile cu o altă rectificare. Este vorba de o sumă foarte mare.

Și următoarea întrebare pe care vreau să v-o acord. În această rectificare și în nota informativă scrie că deficitul la bugetul asigurărilor sociale va depăși suma de un miliard și va crește cu peste 70 milioane de lei. Unul dintre indicatorii care au influențat creșterea acestui deficit este schimbarea coeficientului de indexare.

Doamna Ana Vasilache:

Da. De la 7,85 la 9,6.

Doamna Oxana Domentii:

Spuneți-mi, vă rog frumos, ce parametri au influențat acest coeficient de indexare? Pentru că este foarte important să ne clarificăm în caracteristica, în esența acestui deficit. Ce parametri au influențat că s-a schimbat coeficientul de indexare?

Doamna Ana Vasilache:

Mulțumim, doamnă deputat.

Dar cred că această întrebarea ține de Casa Națională de Asigurări Sociale. Și dacă este reprezentatul, și cu permisiunea Președintelui ...

Doamna Oxana Domentii:

Această întrebare ține de minister. Pentru că s-a schimbat dinamica salariului mediu, cea pe care o luați în calcul, coeficientul de indexare. De ce v-am întrebat? Pentru că, dat fiind faptul că a crescut această dinamică a salariului mediu într-o situație reală, într-o economie normală și într-o ... nu știu, ar fi trebuit ca și fondul de remunerare a muncii să crească la fel mai mult decât cel pe care l-ați prognozat și veniturile la bugetul asigurărilor sociale la fel să crească pe aceeași dinamică. Noi, însă, nu vedem acest lucru. Din contra: noi vedem că dinamica salariului mediu este mai mult decât cea pe care ați prognozat-o dumneavoastră, iar Fondul de remunerare al muncii și veniturile la bugetul asigurărilor sociale sînt în descreștere. Care este problema? Problema este statistica, ne mințiți aici, problema este prognoza, insuficiența sau sînt alți factori?

Pentru că dacă n-o să vă clarificați în această întrebare, nu o să puteți niciodată să luptați sau să diminueați acest deficit bugetar. Este o întrebare foarte serioasă, ține doar de ministerul dumneavoastră pe care îl conduceți. Și dacă n-o să posedați aceste cifre, aceste tendințe, nu putem vorbi despre un sistem administrat eficient în Republica Moldova.

Care sînt factorii? De ce nu avem aceste corelații?

Doamna Ana Vasilache:

A fost o prognoză greșită și am ...

Doamna Oxana Domentii:

Bine. Prognoza a fost greșită. Ulterior, s-a constatat că a crescut salariul mediu. De ce Fondul de remunerare a muncii n-a crescut? De ce nu au crescut veniturile la bugetul asigurărilor sociale?

Domnul Marian Lupu:

Bine. Stimați colegi ...

Doamna Oxana Domentii:

De ce acest deficit bugetar de 80 milioane, pe care trebuie să-l transferăm?

Domnul Marian Lupu:

Stimată colegă,

Eu vreau să vă mulțumesc. Noi sîntem deja aici nu în cadrul „Întrebări-răspunsuri”, dar al unei discuții. Cam așa este.

Eu v-aș ruga foarte mult, dumneavoastră știți, înainte de procedura de vot este timp regulamentar, dacă doriți, eu chiar acum vă înscriu la luare de cuvînt și expuneți tot ce gîndiți la acest subiect. Haideți așa să facem. Nu, păi, am terminat deja. Nu, cum? Deja 3 sau 4 întrebări. Oxana, doamnă Domentii ...

Microfonul nr.2.

Doamna Galina Balmoș – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Vă înscriu pentru luare de cuvînt, doamnă Domentii.

Doamna Galina Balmoș:

În acest proiect dumneavoastră veniți cu o diminuare destul de importantă a Fondului de susținere a șomerilor și, în acest context, două întrebări, vă rog. Dumneavoastră scrieți că durata de plată a ajutorului de șomaj este mai scurtă. Spuneți-mi, vă rog care sînt cauzele? Și cît constituie această durată a ajutorului de șomaj? Mărimile minime și maxime, vă rog.

Doamna Ana Vasilache:

Mărimea ajutorului de șomaj în baza salariului mediu ...

Doamna Galina Balmoș:

Eu vorbesc de durata de timp. Durata de plată a ajutorului ...

Doamna Ana Vasilache:

Dați-mi voie să răspund.

Doamna Galina Balmoș:

... nu mărimea ajutorului.

Doamna Ana Vasilache:

Mărimea ajutorului de șomaj în baza salariului mediu al persoanei este mai mică față de cea planificată, în dependență de durata, de contingentul șomerilor aflați în plată. Pondere cea mai mare a beneficiarilor de ajutor de șomaj o dețin șomerii care au demisionat. Au demisionat aproximativ 40,1%, cărora li se achita doar 30 la sută din salariul mediu. Și durata de plată a ajutorului de șomaj este mai mică față de cea planificată.

Doamna Galina Balmoș:

Eu v-am întrebat: de ce? Dumneavoastră se vede că n-ați înțeles întrebarea.

Doamna Ana Vasilache:

Eu v-am răspuns, doamnă deputat.

Doamna Galina Balmoș:

Dar aveți, din ceea ce ați spus, încă un moment 40% din numărul total de șomeri înregistrați sînt acei demisionați. Spuneți-mi, vă rog, care sînt cauzele demisionării? Dumneavoastră ați cercetat motivele de ce 40% din șomerii înregistrați au demisionat din locul de muncă? Nu le place salariul, ce se întîmplă?

Doamna Ana Vasilache:

Eu deja am răspuns, doamnă deputat.

Doamna Galina Balmoș:

Dumneavoastră n-ați răspuns, care sînt cauzele? Dumneavoastră ne dați niște cifre și nu motivați deloc aceste cifre. Dumneavoastră, pur și simplu, nu cunoașteți, or nu vreți să spuneți?

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Doamna Zinaida Chistruga – Frațiunea PCRM:

Doamnă ministru,

Vă rog să-mi răspundeți: este o incompetență totală sau este ... dumneavoastră umblați cu minciunile? Ieri, în cadrul ședinței Comisiei parlamentare economie, buget și finanțe, eu v-am întrebat: este, deci există deficitul bugetar? Dumneavoastră ați spus nu. Este legată această modificare cu deficit? Ați spus nu. Astăzi noi constatăm cu totul altă situație. Nu se îndeplinesc prevederile legale la bugetul Casei Asistenței Sociale. De ce dumneavoastră ați indus în eroare comisia, mai bine-zis mințiți? Și care-i proporția? Unde-i incompetența dumneavoastră și unde-i minciuna dumneavoastră?

Domnul Marian Lupu:

Stimată colegă, ...

Doamna Zinaida Chistruga:

Lămuriți-ne să înțeleg și eu, ...

Domnul Marian Lupu:

... la subiect.

Doamna Zinaida Chistruga:

... și noi. Vă rog.

Doamna Ana Vasilache:

Stimată doamnă deputat,

În primul rând, astăzi, este așa o mare sărbătoare Sfânta Cruce și dumneavoastră veniți cu învinuiri. Eu vă spun una și dumneavoastră ieri la comisie...

Doamna Zinaida Chistruga:

(*Rîde*). Sînteți întrebată, lăsați Sfânta Cruce, că nu aveți cu dînsa nimic comun. Sînteți întrebată.

Doamna Ana Vasilache:

Asta dumneavoastră nu aveți nimic comun.

Domnul Marian Lupu:

Da, de parcă alții în sală care au ceva cu Sfânta Cruce ...

Doamna Zinaida Chistruga:

Stimată doamnă ministru,

Veniți, reveniți în uniformă, sînteți la tribuna Parlamentului, nu puneți la punct deputatul, răspundeți la întrebare.

Doamna Ana Vasilache:

Eu am răspuns deja.

Doamna Zinaida Chistruga:

Răspundeți la întrebare: de ce ați mințit ieri la ședința comisiei?

Domnul Marian Lupu:

Răspunsul a fost legat de Sfânta Cruce. Tot. Alte întrebări? Sfânta Cruce, stimați colegi, тут не поспоришь. Alte întrebări nu sînt.

Doamnă ministru,

Vă mulțumesc.

Cer scuze.

Microfonul nr. 2.

Domnul Oleg Reidman:

Госпожа вице-министр,

Din sinteza bugetului asigurărilor sociale de stat, care este anexa nr.1, мы видим уменьшение сумм направленных на пенсии по инвалидности на 28 миллионов лей. Скажите, с чем это связано? În nota informativă об этом ничего не сказано, поэтому я и задаю вопрос здесь, там ничего не объясняется.

Doamna Ana Vasilache:

Chiar această întrebare ține de competența Casei Naționale. Și rugați, vă rog, Casa Națională să răspundă la această întrebarea.

Domnul Oleg Reidman:

Dar care este competența ministerului în formarea politicii și alte întrebări care sînt din responsabilitatea ministerului.

Eu cer scuze.

Domnul Marian Lupu:

Sfânta Cruce...

Domnul Oleg Reidman:

De ce dumneavoastră nu știți ce-i asta? Minus...

Doamna Ana Vasilache:

Domnule Președinte al Parlamentului...

Domnul Oleg Reidman:

28 milioane.

Doamna Ana Vasilache:

Dacă permiteți, să răspundă.

Domnul Oleg Reidman:

Mersi.

Doamna Ana Vasilache:

Casa Națională.

Domnul Marian Lupu:

(Rumoare în sală.) Nu, noi am spus că-i Sfînta Cruce azi, oameni buni.
(Rumoare în sală.) Gata.

Doamnă ministru,

Vă mulțumesc. *(Rumoare în sală.)*

Doamnă ministru,

Vă mulțumesc. *(Rumoare în sală.)*

Păi, eu nu văd pe nimeni la microfon, stimați colegi. Voi spuneți Casa Națională.

Microfonul nr.1.

Doamna Zinaida Măntăluță – șef al Direcției planificare bugetară a Casei Naționale de Asigurări Sociale:

Precizarea sumei aprobate la ... pentru pensiile de invaliditate este efectuată în legătură cu respectarea legislației în vigoare, anume Legea nr.156 cu privire la pensiile de asigurări sociale, care prevede că din bugetul de stat se acoperă o parte a pensiei, diferența pensiei dintre pensia stabilită persoanei și pensia minimă. Adică, statul garantează plata pensiei minime.

În cazul în care persoanei i se stabilește o pensie, i se calculează o pensie mai mică decît pensia minimă, atunci bugetul de stat acoperă diferența aceasta.

La planificarea inițială a bugetului pe anul 2012, calculele sau la calcule s-a reieșit din numărul prognozat și mărimea totală a pensiei, în mărimea medie totală a pensiei. La rectificare, reieșind din executarea acestei sume pentru perioada precedentă, anume am avut, la moment, executarea pe primul trimestru a bugetului, s-a prognozat suma de ... acestei diferențe care urmează să fie transferată de la bugetul de stat.

Astfel, cheltuielile la plata unor tipuri de pensii, inclusiv de invaliditate, au fost micșorate nu din altă cauză, numai din cauza că o parte a cheltuielilor o să fie finanțate din bugetul de stat, care au și fost prevăzute în transferurile bugetului de stat.

Domnul Marian Lupu:

Da. Microfonul nr.2.

Domnul Oleg Reidman:

Господин Председатель,

Я полностью удовлетворен этим ответом: квалифицированный, нормальный ответ, но только должно было это все быть в нотă informativă, которое подготавливает министерство.

Я обращаю внимание... Мы, грубо говоря, вопрос задавали не для того, чтобы узнать, потому что мы знали, как это формируется, а для того чтобы министерство готовило качественный документ и готовило качественно людей, которые выходят на центральную трибуну.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Doamnă ministru,

Vă mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Doamnă ministru,

Vă mulțumesc.

Rog comisia.

Domnul Vladimir Hotineanu – Frațiunea PLDM:

Excelență, domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Chiar am rămas uimit de teatrul pe care încearcă să-l joace în condițiile în care se propune un proiect de lege foarte simplu. Se mărește transferul de la bugetul de stat cu 81 de milioane și trebuie normal.

Da, da, da, domnule Voronin, așa este situația. Dar vor să se arate că este pregătire excepțională a unor contabili și să citească lecțiile, să citească aceste lecții la Academia de Studii Economice, dar nu aici în Parlament. Și acest proiect de lege este chiar foarte simplu. (*Aplauze.*)

Și vreau pentru cetățenii Republicii Moldova, nu ascultați aceste declarații, că deficitul bugetului la fondul de pensii este de un miliard. În anul trecut, deficitul a fost de 700 milioane și transferul a fost asigurat de Guvern și toate pensiile s-au plătit. Același lucru se va întâmpla și în acest an, obligatoriu va fi.

Nu a fost reținută pensia cu o zi în această țară. Din pensiile calculate în anul 2010, în anul 2011, în anul 2012 la fel. De aceea, cetățenii noștri trebuie să fie liniștiți că asigurarea socială va fi asigurată și garanțiile sociale vor fi plătite de către Guvern. (*Rumoare în sală.*)

Iar acum trec ulterior deja la proiectul de lege propriu-zis.

Deci 81 de milioane s-a mărit transferul de la Guvern și aceste 81 de milioane se repartizează respectiv: 74 de milioane pentru cheltuielile ... prestații ... pentru prestațiile sociale de stat și șase ... și șapte milioane de lei pentru prestațiile sociale cu finanțare de la bugetul de stat.

Să mai ținem minte că a fost rectificată, a fost adoptată Legea nr.160 pentru modificarea, completarea și abrogarea unor acte legislative, ce propune precizarea poziției protecția socială specială unor categorii de populație care beneficiază de compensațiile nominative prin redistribuirea sumei de 33 7 milioane la poziția asistență socială a invalizilor de război, participanților la cel de-al Doilea Război Mondial și familiilor lor, precum și pentru protecția socială suplimentară a militarilor aflați în serviciul activ, rezerviștilor chemați la concentrație, voluntarilor și colaboratorilor organelor afacerilor interne, organelor securității de stat și a sistemului de penitenciar, inclusiv în efectivul unităților militare și al structurilor

speciale aflate pe protecția, pe pozițiile de luptă, precum și militarilor, colaboratorilor organelor afacerilor interne, organelor securității de stat și a sistemului penitenciar, și persoanelor civile delegate în aceste unități pentru îndeplinirea unor misiuni speciale în scop de asigurare a eficienței acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și a victimelor reabilitate ale represiunilor politice în perioada anilor 1917 – 1990.

Urmare a dezbaterilor proiectului, cu majoritatea de voturi în comisie, 6 „pro” și 5 abținuți, se propune plenului Parlamentului să fie adoptat acest proiect de Lege de rectificare a bugetului asigurărilor sociale.

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnul Marian Lupu:

Și eu fel, domnule președinte.

Microfonul nr.3. Întrebări pentru comisie.

Doamna Oxana Domentî:

Domnule Președinte al Parlamentului,

Eu rog să asigurați respectarea Regulamentului Parlamentului și președintele comisiei, dacă iese la tribună, să citească raportul, raportul susținut și dezbătut în Comisia protecție socială, iar prima parte a discursului președintelui comisiei a fost cu totul din altă operă și nu înțeleg de ce, în calitatea lui de deputat, ar fi fost privilegiat și de ce ar fi trebuit să ia cuvînt mai devreme decît acei care s-au înscris cu luare de cuvînt.

Către...

Domnul Marian Lupu:

Văd că la acest subiect toți în această sală s-au cam aprins puțin cu emoții...

Domnul Vladimir Hotineanu:

Întrebări nu sînt. Îmi permiteți să trec la loc?

Domnul Marian Lupu:

Să ne temperăm și toți să urmăm aceste reguli, inclusiv la faza de întrebări – răspunsuri, cîte două și...

Doamna Oxana Domentî:

Sînt de acord cu dumneavoastră.

Domnul Marian Lupu:

Și nu discuții, stimată colegă. Întrebare, răspuns.

Doamna Oxana Domentî:

De acord cu dumneavoastră, da...

Domnul Marian Lupu:

Și eu sînt de acord cu dumneavoastră...

Doamna Oxana Domentî:

Aceeași întrebare la care nu am avut răspuns de la doamna ministru o adresez și președintelui comisiei.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Nu o să primiți această întrebare. Nu vizează acest proiect de lege, este rectificare ...

Doamna Oxana Domentî:

Vreau să ...

Domnul Vladimir Hotineanu:

Doar bugetului asigurărilor cu mărirea transferturilor de 81 ...

Doamna Oxana Domentî:

Dumneavoastră nu știți ce întrebare am.

Domnul Vladimir Hotineanu:

De milioane...

Doamna Oxana Domentî:

Am...

Domnul Vladimir Hotineanu:

Doamnă deputat,

Dacă dumneavoastră... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi.... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Vladimir Hotineanu:

Vă... Să vă...

Domnul Marian Lupu:

Domnule președinte ...

Domnul Vladimir Hotineanu:

Da. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Domnule președinte,

Eu chiar rog, temperați-vă, vă rog, sentimentele și emoțiile.

(*Rumoare în sală.*)

Domnul Vladimir Hotineanu:

Dar nu sînt declarații...

Domnul Marian Lupu:

Toți. Toți, toți.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Domnule Președinte,
Este un proiect de lege.

Domnul Marian Lupu:

Domnule președinte ...

Domnul Vladimir Hotineanu:

Simplu. Sînt rectificări...

Domnul Marian Lupu:

Păi ... (*Rumoare în sală.*) Eu rog foarte mult.

Domnul Vladimir Hotineanu:

...întrebări... Acesta este scenariu venit de acasă și atît.

Domnul Marian Lupu:

Domnule președinte...

Domnul Vladimir Hotineanu:

Altceva nu este. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Nimic nu încurcă. Dați eu o să vă spun.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Da.

Domnul Marian Lupu:

Iată, o să vină întrebarea din sală și răspunsul dumneavoastră o să fie exact cel care ne-ați spus acum. (*Rumoare în sală.*) Nu ține de competența proiectului.

Doamna Oxana Domentii:

...întrebare...

Domnul Marian Lupu:

Dacă nu ține de competența proiectului și am pus punct.
Vă rog, întrebările dumneavoastră. Două aveți la dispoziție.

Doamna Oxana Domentî:

Cea mai importantă modificare a acestei rectificări bugetare este majorarea deficitului bugetului asigurărilor sociale cu 70 de milioane de lei și acoperirea acestuia prin transferuri la bugetul de stat.

Vrem să înțelegem care sînt cauzele majorării acestui deficit? În parametrul de indexarea ... în coeficientul de indexare ce parametri au fost incluși, ce s-a schimbat încît s-a majorat acest coeficient de indexare?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Doamnă președinte,

Deci veniți în mod privat și am să vă răspund la această întrebare. (*Rîsete.*)

Doamna Oxana Domentî:

Eu pot să vă răspund. Eu pot să vă răspund.

Domnul Marian Lupu:

Nu, nu trebuie.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Nu am nevoie, doamnă deputat.

Domnul Marian Lupu:

Nu trebuie răspuns, dumneavoastră dați ...

Domnul Vladimir Hotineanu:

...nu am categoric nevoie de ...

Domnul Marian Lupu:

Doar întrebările.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Acest răspuns.

Domnul Marian Lupu:

Eu chiar vă rog. (*Rumoare în sală.*)

Doamnă Domentî,

A doua...

Doamna Oxana Domentî:

Eu, în mod privat, n-am nevoie ...

Domnul Marian Lupu:

A doua întrebare. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Oxana Domentî:

... de răspunsurile domnului Hotineanu.

Domnul Marian Lupu:

Colegi,

A doua întrebare, vă rog.

Doamna Oxana Domentî:

În cazul în care nu o să vă clarificați în aceste cifre, niciodată nu o să puteți diminua deficitul bugetului asigurărilor sociale, pentru că acest deficit nu trebuie să-l acoperim din bugetul de stat.

Acest deficit trebuie să fie acoperit din contribuțiile salariaților și atît timp cît nici măcar nu o să vă dați interesul să clarificați aceste lucruri ...

Domnul Marian Lupu:

Doamnă ...

Doamna Oxana Domentî:

... nu o să avem prosperitate în țara asta.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Vreau doar să-i răspund.

Domnul Marian Lupu:

Nu era... De acord, colegi.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Vreau să-i răspund doamnei Domentî la această întrebare. Deci chiar are grijă Alianța să studieze care sînt cauzele deficitului contribuțiilor fondului asigurărilor sociale de stat și sînt declarațiile respective și ale Guvernului, prin plățile în plicuri care vin din perioada dumneavoastră, nu vin din perioada asta.

Domnul Marian Lupu:

Ei...

Domnul Vladimir Hotineanu:

Asta trebuie s-o știți. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Microfonul nr.2.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Da, da, между прочем.

Domnul Victor Mîndru:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule președinte al comisiei,

Dacă spuneți A, probabil că trebuie să spuneți și B. E bine că astăzi este de unde de transferat bani și este în stare bugetul de stat să transfere acești bani. Noi știm de unde se iau banii în bugetul de stat. Peste un miliard de dolari astăzi sînt deja împrumuturi.

Ce veți face mâine, cînd aceste împrumuturi nu vor fi și bugetul de stat nu va mai transfera bani la bugetul asigurărilor sociale de stat?

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Vreau să vă spun că nu aveți grijă de împrumuturi pe ziua de mâine. Ele, la necesitate, vor fi asigurate, dar dumneavoastră trebuie să mai analizați și alt domeniu, că sînt relansate unele verigi ale economiei naționale, că cresc veniturile și impozitele respective cresc din activitățile economice ale țării. Nu vorbesc de agricultură, alte domenii și acest lucru trebuie să-l cunoașteți.

Domnul Victor Mîndru:

Alt răspuns nici nu am așteptat.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule președinte,

În 3 ani de zile, datoria publică a crescut cu 3 miliarde de lei, mai puțin decît într-un singur an – 2009, cu trei jumătate miliarde de lei. Așa că toate prostiile acestea ... crește datoria publică.

În 3 ani de zile mai puțin decît într-un singur an ne-a reușit.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Nu, eu aș spune, domnule președinte de comisie, le-aș aduce aminte că deficitul bugetului în 2009 a fost de 9 miliarde, aproape de 9 miliarde. Acum este deficitul de două miliarde.

Domnilor,

De unde a fost lichidat acest deficit, în baza căror activități? (*Rumoare în sală.*)

Credite.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul... Altă întrebare.

Microfonul nr.3. Nu?

Domnul Eduard Mușuc:

De procedură.

Domnul Marian Lupu:

De procedură?

Domnul Eduard Mușuc:

După...

Domnul Marian Lupu:

După? Bine. Alte întrebări?

Microfonul nr.2.

Domnul Oleg Reidman:

O replică.

Domnul Vladimir Hotineanu:

A, ei, replică...

Domnul Oleg Reidman:

Господин Ионицэ, сказки про несметный дефицит, которые вы уже на протяжении трех лет здесь рассказываете от микрофонов, не подтверждаются ничем, потому что все обязательства бюджета – и государственного, и социального страхования, и медицинского страхования – исполнялись вплоть до прихода вашего к власти.

Поэтому, не надо эти сказки рассказывать, они никого уже не убеждают.

Второе. Жалко, ушел председатель комиссии, но я хотел бы спросить, если вы говорите о кризисе, во всех кризисных странах деньги, средства на поддержку безработных, на поддержку, ну, да, безработных, увеличиваются.

В нашем же бюджете они почему-то уменьшаются притом, что все данные говорят о том, что нет никакой, Оксана Ивановна Доменти говорила об этом, никакой корреляции между сборами в социальный бюджет и ростоми декларируемых вами зарплаты и так далее и тому подобное, никакой корреляции нет. Это означает, что что-то не в порядке в бане или статистика врет. Да, или не умеют собирать, или сознательно воруют.

Вот и все, уходит экономика в тень. Все.

Domnul Marian Lupu:

Patru. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Cu toată stima și respectul, eu, spre deosebire de unii, nu citesc țidule nu știu de pe unde, citesc documente oficiale și vă spun: oficial, datoria Republicii

Moldova, în 3 ani de zile, a crescut cu 3 miliarde de lei, iar într-un singur an, în 2009, a crescut cu 3,5 miliarde de lei.

Puteți să verificați. Sînt documente oficiale, puteți deschide pagina măcar din cînd în cînd a Ministerului Finanțelor, sînt documente oficiale în care foarte clar se vede care este datoria Republicii Moldova.

Domnul Marian Lupu:

Bine. (*Rumoare în sală.*)

Așa, s-a pornit discuția, da. Scurt eu vă rog să fie.

Microfonul nr.3.

Doamna Zinaida Chistruga:

O replică, tot pentru domnul Ioniță.

Deci declarațiile despre creșterea fantastică a părții de venit la buget sînt niște minciuni, ca de obicei, pentru că se rectifică, ulterior bugetul se rectifică și, pînă la urmă, se rămîne la cifrele reale. Iar ceea ce declară el, că au crescut, sînt cifre teoretice, umflate, pentru a se lăuda, pentru a spune minciuni.

Să știe domnul Ioniță că lumea înțelege cum faceți voi. Voi ați început a modifica, a rectifica bugetul întru diminuarea părții de venit.

Ultimii 8 ani de zile niciodată comuniștii nu au rectificat bugetul în ... reducînd veniturile. Voi în fiecare an rectificați și reduceți veniturile, respectiv cheltuielile. Așa că, vă rog frumos, nu spuneți minciuni.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Și eu vă rog pe toți frumos, chiar vă rog frumos, că aici am ieșit din zona de întrebări-răspunsuri și am ajuns în zona de discuții în sală, ceea ce, în genere, nu este potrivit Regulamentului.

Ce-i la capitolul procedură?

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Da, domnule Președinte, nu vă supărați, dar în ceea ce privește respectarea Regulamentului, președintele comisiei, cînd iese la tribuna centrală, trebuie să prezinte poziția comisiei în ceea ce privește proiectul de lege care este dezbătut în cadrul Parlamentului.

Acest comportament de care a dat dovadă domnul Hotineanu, eu vă rog frumos, este unul inacceptabil. El s-a purtat la tribuna centrală nu ca un doctor, dar ca un pacient.

Eu vă rog frumos să interveniți prompt atunci cînd avem astfel de discursuri de la tribuna centrală a Parlamentului. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Eu, în cazul acesta, o să cumulez toată experiența noastră de activitate din ultimii 2 ani d zile.

Știu, o clipă doar. Și am să rog toți președinții de comisii, că am avut multe cazuri de acest gen, când președinții de comisii prezentau și raportul, dar și propriul lor punct de vedere, ca deputați. Aceasta nu a fost o excepție.

Așa, domnule președinte, fiindcă ați fost vizat. Corect.

Microfonul nr.4.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Vizat și de aceea vreau să-i fac o replică domnului Eduard Mușuc.

În primul rând, să se gândească dintotdeauna când iese cu careva declarații și să analizeze foarte serios subiectul ordinii de zi. Și orice întrebare care se adresează și raportorului, și coraportorului din partea comisiei să fie strict la ordinea de zi și la proiectul de lege discutat, dar nu la general, la lucruri care nu au nici o atribuție la acest proiect de lege.

Este vorba de rectificarea doar a două articole din Legea bugetului asigurărilor de stat și s-a încercat un show pregătit de acasă, ca să discute și să spună că Alianța nu asigură stabilitatea securității sociale a cetățenilor Republicii Moldova.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Domnule Reidman, gata, gata.

Luare de cuvânt: doamna Balmoș.

Doamna Galina Balmoș:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

În primul rând, vreau să zic că prezentarea acestui proiect de lege se înscrie perfect într-un stil al caricaturii, ceea ce este foarte rușinos pentru înaltul for.

Mă voi referi în cele ce urmează doar la câteva aspecte care pun la îndoială așa-zisa dezvoltare economică vertiginoasă a republicii, de care ne convingeți cu ardoare, stimați colegi din Alianță.

Rectificarea bugetului asigurărilor sociale de stat scoate în vileag cel puțin două probleme majore: creșterea deficitului bugetar și insuficiența politicilor de asigurări sociale și a celor ce țin de piața muncii.

În locul soluționării problemelor are loc diminuarea fondului de susținere a șomerilor. În loc de acumulare a impozitelor, a veniturilor, ni se propun transferuri de la bugetul de stat. În loc de instruire de calificare, majorarea prestațiilor destinate șomerilor în condiții de criză profundă, țara face economii pe spatele lor.

Majorarea transferurilor de la bugetul de stat la cel al asigurărilor sociale cu mai bine de 81 milioane de lei, ceea ce, de fapt, nu rezolvă problema, preponderent la compartimentul „Pensii de asigurări sociale” denotă și grave probleme în sistem și incoerență absolut iresponsabilă între majorările de salarii declarate și veniturile acumulate în bugetul asigurărilor sociale de stat.

Diminuarea fondurilor pentru ajutor de șomaj și alte prestații destinate șomerilor cu aproximativ 7,5 milioane de lei, motiv fiind micșorarea numărului de șomeri, paralel avînd și creșterea numărului locurilor vacante de muncă.

Atunci, spuneți-mi: unde au dispărut acești șomeri?

În 2011 ați modificat legislația în așa mod, încît mărimea ajutorului de șomaj nu este calculată din salariul mediu pe economie, ci din salariul fiecărui beneficiar. Ceea ce indică salarii mult mai mici decît cel mediu pe economie.

Totodată, ponderea cea mai mare a beneficiarilor de ajutor de șomaj o reprezintă șomerii care au demisionat – 40%. Care este motivul demisionării a 40%, a procentului înalt? Salariul înalt, perspectivele interesante? De ce durata de plată a ajutorului de șomaj este mai scurtă? Aceasta fiind în strictă dependență de stagiul de cotizare a șomerilor. Pentru că acești șomeri sînt persoane tinere care nu au reușit să acumuleze stagiul de muncă. În ce se transformă grija celei mai de succes conducere? În demisionări și plecări masive peste hotare.

Tinerii nu mai doresc să se angajeze nici în acele posturi vacante care sînt în creștere, dar nici să stea în evidență la bursa muncii. Aproape că nu mai au încredere că aici, în țara lor, sînt necesari, utili și doriți.

În condițiile complicate de creștere considerabilă a prețurilor și de reducere a potențialului de cumpărare a cetățenilor, proiectul nu conține măsuri de susținere a cărorva categorii de cetățeni.

În acest context, Frațiunea nu va susține acest proiect.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Da. Stimați colegi,

Acestea fiind rezultatele dezbaterilor pe marginea proiectului nr.1744, sîntem ajunși la etapa de supunere a votului privind aprobarea în primă lectură a acestui proiect de lege. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Proiectul este aprobat în primă lectură potrivit raportului comisiei de profil.

Acum proiectul, două proiecte nr.2009, 2010. Sînt aceiași raportori, este același subiect, e aceeași comisie. Eu propun, domnule Zagorodnîi, nr.2009, întrebări – răspunsuri, nr.2010 întrebări–răspunsuri, după care comisia procedează pe aceeași manieră.

Vă rog.

Domnul Anatolie Zagorodnîi – Frațiunea PCRM:

Stimați colegi,

Se propune atenției dumneavoastră două proiecte de hotărîre a Parlamentului – nr.2009 și nr.2010, prin care se propune demiterea Președintelui Parlamentului Republicii Moldova și formarea Comisiei pentru organizarea votului secret și întru îndeplinirea legislației.

Potrivit articolului 64 alineatul (2) din Constituție: Președintele Parlamentului poate fi revocat în orice moment prin vot secret de către Parlament cu o majoritate de cel puțin două treimi din voturile tuturor deputaților aleși.

Luînd act de prevederile articolului 11 din Regulamentul Parlamentului: Președintele Parlamentului poate fi revocat înainte de termen la cererea fracțiunii parlamentare care l-a propus sau a 1/3 din numărul deputaților aleși.

Un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova inițiază procedura de revocare a domnului Președinte al Parlamentului Marian Lupa. În acest sens au fost elaborate proiectele de hotărîre nominalizate nr.2009, nr.2010 și înregistrate în Cancelaria Parlamentului, care prevăd revocarea Președintelui Parlamentului.

Motivele care stau la baza acestei inițiative sînt, în viziunile noastre, acțiuni ilegale ale domnului Președinte al Parlamentului Marian Lupa, care a sfidat flagrant prevederile Constituției Republicii Moldova și anume: pe data de 10 septembrie 2012, în conformitate cu prevederile articolului 67 alineatul (2) din Constituția Republicii Moldova și ale articolului 37 din Regulamentul Parlamentului, 36 de deputați ai Frațiunii PCRM în Parlament au solicitat convocarea, pe data de 13 septembrie 2012, a unei sesiuni extraordinare a Parlamentului Republicii Moldova, durată de o zi, cu principala chestiune în ordinea de zi: „Examinarea proiectului de Hotărîre a Parlamentului privind aderarea Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice Euroasiatice, de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale”.

La momentul acela, Parlamentul Republicii Moldova nu se afla în sesiuni ordinare, iar sesiunea ordinară urma să se înceapă abia la sfîrșitul lunii septembrie, adică astăzi, 27 septembrie.

Potrivit articolului 67 alineatul (2) din Constituția Republicii Moldova: Parlamentul se întrunește și în sesiuni extraordinare sau speciale, la cererea Președintelui Republicii Moldova, a Președintelui Parlamentului sau a unei treimi din deputați.

Articolul 37 din Regulamentul Parlamentului prevede: în cazul în care Parlamentul nu se află în sesiune ordinară, acesta se poate întruni în sesiune extraordinară sau specială la cererea Președintelui Republicii Moldova, Președintelui Parlamentului sau cel puțin a 1/3 din numărul deputaților aleși.

Cererea de convocare a sesiunii extraordinare sau speciale și durata desfășurării sesiunii cuprinde ... de convocare extraordinară și specială a fost făcută în scris și adresată Biroului permanent și a cuprins motivul, ordinea de zi propusă și durata desfășurării acestei sesiuni.

Convocarea Parlamentului în sesiune extraordinară sau specială se face în termen de 3 zile de la data înregistrării cererii, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de trei zile a expirat la data de 13 septembrie 2012, iar sesiunea extraordinară a Parlamentului așa și nu a fost convocată.

Conducerea Parlamentului în frunte cu Președintele Marian Lupa a refuzat chiar să convoace și ședința Biroului permanent, pentru a pune în discuție problema abordată. În loc să execute strict prevederile legale, domnul Lupa s-a lansat în declarații privitor la vectorul politicii externe a Republicii Moldova și la inoportunitatea desfășurării unui referendum legislativ. În acest sens, este necesar de a menționa următoarele.

Potrivit articolului 2 din Legea Supremă: suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct sau prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție. Nici o persoană particulară, nici o parte din popor, nici un grup social și nici un partid politic sau o altă formațiune politică sau obștească nu poate exercita puterea de stat în nume propriu. Uzurparea puterii de stat, stimai colegi din Alianță, constituie cea mai gravă crimă împotriva poporului. Nu uitați.

Articolul 39 din Constituție garantează dreptul cetățenilor de a participa la administrarea treburilor publice.

Conform articolului 75 din Constituție, cele mai importante probleme ale societății și ale statului sînt supuse referendumului. Hotărîrile adoptate potrivit rezultatului referendumului republican au putere juridică supremă.

Pornind de la aceste prevederi constituționale, conducerea țării și reprezentanții partidelor de la guvernare intenționat ignoră aceste principii supreme și limitează cetățenii în exercitarea dreptului său suveran. Doar cetățenii Republicii Moldova sînt în drept să decidă în mod direct despre vectorul de dezvoltare al țării și nu pot cîțiva lideri de partide să limiteze aplicarea principiilor constituționale menționate mai sus și nu pot limita organizarea unui plebiscit, care are drept scop implicarea tuturor cetățenilor în luarea deciziilor de importanță majoră pentru stat.

Totodată, domnul Lupu, prin ignorarea convocării sesiunii extraordinare a Parlamentului pe subiectul organizării unui referendum legislativ, nu numai că a încălcat grav prevederile constituționale și legale menționate mai sus, dar, de asemenea, a sfidat drepturile garantate ale deputaților în Parlamentul Republicii Moldova, prevăzute de Legea despre statutul deputatului în Parlament.

În asemenea circumstanțe, domnul Marian Lupu nu are nici un drept moral și legal să ocupe asemenea funcție importantă după ce s-a făcut direct responsabil de încălcarea Constituției.

În contextul celor menționate, se propune Parlamentului Republicii Moldova inițierea procedurii de revocare prin vot secret a Președintelui Parlamentului.

Și a doua inițiativă, dacă îmi permiteți, ca să fie paralel.

Domnul Marian Lupu:

Da, vă rog, prezentați-o și pe a doua și după aceasta continuăm cu întrebările.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Deci este vorba de proiectul de Hotărîre privind formarea Comisiei privind revocarea prin vot secret a Președintelui Republicii Moldova, care se propune din 9 persoane. Ca să fie democratic, așa cum sînteți dumneavoastră, de obicei, deprinși să trîmbițați, 5 – de la opoziție, 4 – de la guvernare. Președintele puteți să vi-l asumați dumneavoastră. Iar ceea ce ține de funcționarea acestei comisii corespunde întru totul legislației în vigoare.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Domnul Anatolie Zagorodnî:

Valera, ulîbocika pentru tine aparte o să ți-o fac.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări pentru raportor?

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc – Frațiunea PCRM:

Domnule Președinte,

O chestiune de procedură care vizează proiectul de lege propriu-zis. Pentru ca să economisim din timp și din hîrtie, vă propunem, cum se spune, așa, benevol, в добровольном порядке.

Domnul Marian Lupu:

Propuneți-mi. Eu am să examinez cînd o să mă odihnesc cumva propunerea dumneavoastră.

Domnul Eduard Mușuc:

Vedeți, vedeți, mai aveți încă timp.

Domnul Marian Lupu:

Dar vă promit că am să țin cont de ea neapărat.

Domnul Eduard Mușuc:

În folosul societății.

Domnul Marian Lupu:

Da, din respect pentru dumneavoastră, în folosul dumneavoastră, da.
Microfonul nr.4.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

O întrebare către domnul raportor.

Domnule raportor,

Cîte voturi sînt necesare pentru a fi demis Președintele Parlamentului?

Domnul Anatolie Zagorodnî:

Dar ce, dumneavoastră vreți să ne ajutați sau cum?

Domnul Igor Dodon:

Eu am o întrebare la raportor, logic.

Domnul Anatolie Zagorodnî:

... o să ne ajungă sau n-o să ne ajungă.

Domnul Igor Dodon:

Domnule raportor...

Domnul Anatolie Zagorodnî:

Da.

Domnul Igor Dodon:

De câte voturi sînt necesare pentru a fi demis Președintele Parlamentului?

Domnul Anatolie Zagorodnî:

67 – 68.

Domnul Igor Dodon:

Spuneți, vă rog, în cazul în care acest subiect a fost inclus o dată în ordinea de zi și n-a fost votat de 67 de deputați, el poate fi repetat pe parcursul sesiunii curente sau nu?

Domnul Anatolie Zagorodnî:

Da, de regulă, poate. Așa este scris.

Domnul Igor Dodon:

De regulă, poate.

Domnul Anatolie Zagorodnî:

De regulă, poate.

Domnul Igor Dodon:

Însă, stimați colegi, eu de ce atenționez asupra acestui subiect important? Prin încercarea de a pune la vot astăzi, atunci noi excludem posibilitatea de a demite Președintele Parlamentului în cazul în care vor apărea 67 de voturi și-l păstrăm pe Președinte în această funcție, voi îl păstrați pentru următoarele două luni jumătate – trei. De aceea, în această situație, ar fi logic întîi să vă asigurați că sînt 67 de voturi și după aceea să veniți cu această propunere.

Domnul Marian Lupu:

Foarte logică propunerea, stimați colegi.

Domnul Anatolie Zagorodnî:

Domnule...

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

E logică. Și, da, răspundeți chiar, dați informația.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Domnule Dodon,

Dumneata, în primul rând, trebuie să înțelegi un lucru foarte important, demiterea Președintelui Parlamentului poate surveni în orice moment. Dacă dumneata n-ai citit bine Regulamentul și n-ai citit bine legislația Republicii Moldova, Constituția și alte acte normative care reglementează, deci ea poate surveni în orice moment, nu numai la începutul sesiunii, de câte ori apare prerogativa de a demite Președintele Parlamentului.

Dacă dumneata, totuși, te înflăcărezi așa și vrei să votezi, încadrează-te în căutarea de voturi și o să votăm toți împreună.

Domnul Marian Lupu:

Eu cred că ...

Domnule Dodon,

Luați Regulamentul, da, v-ați dus sau nu? A, bine.

Microfonul ... Nu, nu. Microfonul nr. 4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Zagorodnîi,

Eu am o întrebare la primul proiect prezentat de către dumneavoastră. Recunosc că nu mi-am formulat o opinie cum voi vota acest proiect de lege, depinde de argumentele dumneavoastră și depinde și de argumentele Comisiei juridice, numiri și imunități și ale altora. De ce și de ce?

Vadim,

Eu îți cedez microfonul. Te rog frumos.

Pe de-o parte, articolul 37, conform argumentelor dumneavoastră, a fost încălcat de către Președintele Parlamentului, care urma să dea curs cererii a 1/3 de deputați și să convoace sesiunea extraordinară.

Pe de altă parte, este altă prevedere a legislației care prevede că sesiunile extraordinare nu se convoacă în timpul sesiunilor ordinare. În cel mai bun caz, puteați solicita convocarea unei ședințe extraordinare a Parlamentului care să examineze problema pusă în discuție. De ce vă spun aceasta?

Dumneavoastră ați afirmat în prezentare că sesiunea începe azi. Noi, pe data de 12 septembrie, am avut ședința comisiei permanente, la care au participat și deputații din partea Frațiunii Partidului Comuniștilor și am luat decizii în cadrul ședinței comisiei. Respectiv, ședințele comisiilor au început fie la 12, unele chiar și mai devreme s-au întrunit, respectiv eram în sesiunea de toamnă ordinară sau nu eram în sesiune, domnule Zagorodnîi? Ca să mă lămuriți și pe mine, dumneavoastră sînteți jurist, ați fost președintele Comisiei juridice, numiri și imunități.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Deci așa cum am vorbit și în alocuțiunea mea cu privire la motivele cu care venim în fața dumneavoastră referitor la demiterea Președintelui Parlamentului, am

spus foarte clar că ședințele extraordinare sau speciale se convoacă în perioada dintre sesiuni.

Domnul Mihai Godea:

Așa este.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

În viziunea noastră și așa cum citim noi Regulamentul Parlamentului și alte acte normative, considerăm că sesiunea a început astăzi, prima zi de ședință a Parlamentului.

Domnul Mihai Godea:

Dar activitatea în comisie, domnule Zagorodnîi, din ce fenomen și proces face parte?

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Dumneavoastră trebuie să fiți atenți. Și în spusele domnului Președinte nu numai actualul, dar și toate legislaturile care au fost, când se încheie o sesiune parlamentară, se deschide, astăzi ați deschis sesiunea parlamentară și sesiunea parlamentară de toamnă se finisează în luna decembrie. Ea n-a fost deschisă la 12 septembrie, cum menționați, sau mai bine-zis duminică, la 26 august.

Domnul Mihai Godea:

Eu v-am întrebat doar, nu am menționat, nu am afirmat.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Domnule Godea,

Eu vă răspund. Deci nu a fost declarat că sesiunea se deschide la 26 august, după revenirea deputaților din concediu, dar sesiunea a fost declarată deschisă astăzi.

Domnul Mihai Godea:

Eu vă mulțumesc.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Cu plăcere.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări?

Microfonul nr.3.

Domnul Serghei Sîrbu – Frațiunea PCRM:

Puțină precizare pentru colegii care, probabil, n-am mai avut astfel de precedente. Încă o dată țin să reiterez: noi am solicitat la 10 septembrie convocarea unei sesiuni extraordinare. La acel moment nu a existat vreo decizie a Biroului

permanent de anunțare a datei și duratei convocării sesiunii ordinare. Conform Regulamentului Parlamentului, de la bun început doar Biroul permanent este competent să convoace data și durata sesiunii.

Ulterior, consecutiv doar după aceasta, Președintele Parlamentului poate să emită dispoziția de a numi concret ziua și ora începerii ședințelor. Anume aceste prevederi din Regulament au fost încălcate. Astfel, la acel moment noi nu ne aflam în sesiune ordinară, ne aflam între sesiuni, de aceea am fost absolut justificați să cerem, de aceea considerăm că au fost încălcate aceste prevederi.

Mai mult ca atât, domnul Victor Popa, recent, a scris un comentariu foarte bun la Constituție.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg ...

Domnul Serghei Sîrbu:

Anume la articolul 67 din Constituție. Prin care dumnealui, mult stimatul domnul profesor a scris că nici un organ nu este justificat să refuze convocarea ...

Domnul Marian Lupu:

Domnule Sîrbu ...

Domnul Serghei Sîrbu:

... unei sesiuni extraordinare.

Domnul Marian Lupu:

Noi sîntem la runda întrebări – răspunsuri. Nu tot de la microfonul acesta aud solicitări ca să urmăm Regulamentul? Păi, dacă solicitați, să le urmăm toți.

Microfonul nr.2.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte,

Din partea Frațiunii Partidului Comuniștilor, în calitate de drept la replică domnului Dodon. În ceea ce privește învinuirile lui precum că noi am dori păstrarea domnului Marian Lupu în funcția de Președinte al Parlamentului. Vreau să-i amintesc domnului Dodon că, datorită voturilor lor, s-a păstrat pe patru ani de zile înainte domnul Timofti în funcția de Președinte al Țării. Și tot împreună cu Alianța pentru Integrare Europeană.

Și acest grup de așa-numiți socialiști votează cu Alianța împreună și în Consiliul municipal, și în Parlamentul Republicii Moldova. Iată cine vine cu învinuiri?

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Microfonul nr.4.

Domnul Igor Dodon:

Da, domnule Președinte,

Eu vă mulțumesc.

Ca drept de replică personajului căruia să nu-i dau nume, că o să ceară din nou drept de replică ...

Domnul Marian Lupu:

Întrebare o să aveți către raportor?

Domnul Igor Dodon:

Nu, nu am către dumnealui.

Domnul Marian Lupu:

Domnule raportor,

Luați loc.

Domnul Igor Dodon:

A personajului care are sindromul, cunoaștem deja care, fiind pesedist, acum mai nou comunist. Eu vreau să-i amintesc domnului respectiv că anume datorită poziției Partidului Comuniștilor noi am avut doi ani jumătate în fruntea țării liberalul Ghimpu. Și lucrul acesta trebuie să și-l asume ca un, nu știu, succes guvernării dumneavoastră la sfârșit. Și a fost o greșeală majoră.

Doi. În ceea ce ține de Consiliul municipal din Chișinău. Trebuie să știți foarte clar că situația care s-a creat în Consiliul municipal Chișinău va duce la probleme majore pentru locuitorii municipiului Chișinău și noi le simțim deja astăzi. Ceea ce este inclusiv vina colegilor din Partidul Comuniștilor, care nu au acceptat să creăm o majoritate în Consiliul municipal cu 26 de voturi pentru soluționarea problemelor create.

Eu vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da. Și eu la fel.

Mulțumesc, stimați colegi.

Rog comisia la proiectele 2009, 2010.

Microfonul nr.3.

Domnul Iurie Muntean – Frațiunea PCRM:

Eu vreau să-i reamintesc personajului precedent că noi, de fapt, Partidul Comuniștilor, am avut majoritate în Consiliul municipal Chișinău cu 26 de mandate și datorită lui noi și am pierdut-o. El încurcă lucrurile primare cu cele secundare, cauza cu consecința. Mă rog, n-a făcut școală băiatul. Mă iertați.

Domnul Marian Lupu:

Da. Mulțumesc pentru această remarcă dialectică.

Domnule președinte,
Vă rog.

Domnul Victor Popa:

Domnilor și doamnelor,
Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Hotărîre nr.2009 din 14 septembrie curent privind revocarea Președintelui Parlamentului și a constatat următoarele.

În nota informativă a proiectului de hotărîre se menționează precum că Președintele Parlamentului a sfidat flagrant prevederile Constituției, refuzînd convocarea la 13 septembrie 2012 a unei sesiuni extraordinare a Parlamentului Republicii Moldova cu chestiunea pe ordinea de zi „Examinarea proiectului Hotărîrii Parlamentului privind organizarea și desfășurarea referendumului republican”.

Fiind pus în dezbateri, majoritatea membrilor comisiei au menționat inoportunitatea prevederilor din proiectul de hotărîre din următoarele motive. Articolul 67 alineatul (1) din Constituția Republicii Moldova reglementează: Parlamentul se întrunește în două sesiuni ordinare pe an. Prima sesiune începe în luna februarie și nu poate depăși sfîrșitul lunii iulie. A doua sesiune începe în luna septembrie și nu poate depăși sfîrșitul lunii decembrie.

Astfel, însă norma constituțională desemnează începerea și sfîrșitul sesiunilor. Deci sesiunile extraordinare pot fi convocate între sesiunile nominalizate de Constituție, adică luna august și luna ianuarie a anului. În acest sens, există și Hotărîrea Curții Constituționale nr.23 din anul 1991, prin care se explică înțelesul reglementărilor constituționale privind regimul sesiunilor.

La 10 septembrie 2012, la data depunerii cererii de către Frațiunea Partidului Comuniștilor, Parlamentul deja era în sesiunea de toamnă. Altceva că stimații noștri colegi confund începerea sesiunii și începerea ședințelor plenului Parlamentului. Frațiunea era în drept să ceară nu convocarea unei ședințe extraordinare, ci a unei ședințe ordinare a Parlamentului cu o anumită ordine de zi.

Prin urmare, Președintele Parlamentului Republicii Moldova nu a încălcat prevederile legale.

Și, pornind de la cele menționate, Comisia juridică, numiri și imunități, cu majoritatea de voturi, a decis să propună Parlamentului respingerea proiectului de Hotărîre nr.2009.

Domnul Marian Lupu:

Dar nr.2010 e ...

Domnul Victor Popa:

Nr.2010 este ...

Domnul Marian Lupu:

Partea tehnică, da.

Domnul Victor Popa:

... legat de primul. Hotărîrea noastră este următoarea. Fiind pus în dezbatere, majoritatea membrilor comisiei care au decis că proiectul nr.2009 nu are relevanță, nu contravine, adică contravine prevederilor constituționale, comisia a decis de a-l respinge.

Și, pornind de la cele menționate a decis să propună Parlamentului respingerea proiectului de Hotărîre nr.2010 din 14.09.2012.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Întrebări, stimați colegi.

Microfonul nr.3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule Popa,

Spuneți-mi, vă rog, luna septembrie cîte zile are? Eu întreb foarte serios, deoarece eu voi continua.

Domnul Victor Popa:

Domnule Sîrbu...

Domnul Serghei Sîrbu:

Nu, eu foarte serios. Vă rog să...

Domnul Victor Popa:

Domnule Sîrbu...

Domnul Serghei Sîrbu:

Luna septembrie, cîte zile are luna septembrie, spuneți-mi, vă rog?

Domnul Victor Popa:

Domnule Sîrbu,

Vreau să vă spun că a întreba înseamnă a învăța. Puneți, domnule, cît mai multe întrebări.

Domnul Serghei Sîrbu:

Cîte zile are luna septembrie...

Domnul Victor Popa:

Că aveți multe de învățat.

Domnul Serghei Sîrbu:

...domnule Popa?

Domnul Victor Popa:

Și, domnule Președinte, chiar, vă rog, să-i permiteți nu două, dar mai multe întrebări, pentru că, uitați-vă, nu știe un lucru elementar.

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule Popa,
Cîte zile are luna septembrie?

Domnul Victor Popa:

Cîte zile are ziua... luna septembrie...

Domnul Serghei Sîrbu:

Spuneți-mi, vă rog.

Domnul Marian Lupu:

Așa, stimați colegi.

Domnul Victor Popa:

Domnule Sîrbu...

Domnul Marian Lupu:

Continuăm în felul următor.
Domnule președinte...

Domnul Victor Popa:

Dacă nu știți nici atîta lucru, cîte zile are luna septembrie...

Domnul Serghei Sîrbu:

Eu vă rog să-mi răspundeți.

Domnul Victor Popa:

Uitați-vă, vă rog, într-un calendar și o să găsiți răspuns la această întrebare...

Domnul Marian Lupu:

Nu, să procedăm în felul următor.

Domnul Victor Popa:

...foarte complicată pentru dumneavoastră.

Domnul Marian Lupu:

O clipă (*Rumoare în sală.*) O clipă. Ca să continuăm discuția, de fapt, nu discuția, ci runda de întrebări – răspunsuri, eu o să dau o mîna de ajutor, ca să consumăm prima dumneavoastră întrebare, domnule Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Vă rog.

Domnul Marian Lupu:

– 30. Treceți, vă rog, la a doua întrebare.

Domnul Serghei Sîrbu:

Vă mulțumesc.

Luna septembrie are 30 de zile, domnule Popa.

Domnul Victor Popa:

Păi, înregistrați-vă, conspectați-vă undeva, ca să țineți minte.

Domnul Serghei Sîrbu:

Dumneavoastră ați făcut referire la hotărîrea Curții Constituționale, la articolul 67 din Constituție care prevede că sesiunea de toamnă nu poate depăși luna septembrie.

Păi, domnule Popa, luna septembrie are 30 de zile. Sesiunea poate începe la 1 septembrie, sesiunea poate începe la 30 septembrie. De aceea, argumentul dumneavoastră și al comisiei aici nu prinde absolut deloc. Prima.

Mai departe. Dumneavoastră ați spus că ședința sau sesiunea ordinară la 10 septembrie era deja începută.

Spuneți, vă rog, cine a convocat la 10 septembrie sesiunea ordinară de toamnă?

Domnul Victor Popa:

(Rumoare în sală.) Domnule Sîrbu...

Domnul Serghei Sîrbu:

Și, conform Regulamentului, cine are obligația...

Domnul Victor Popa:

V-am explicat că dumneavoastră...

Domnul Serghei Sîrbu:

...competența de bază de a convoca...

Domnul Victor Popa:

Confundați începerea sesiunii și convocarea Parlamentului în ședință plenară. Iată, noi...

Domnul Serghei Sîrbu:

sesiunea.

Domnul Victor Popa:

Astăzi am fost convocați în...

Domnul Serghei Sîrbu:

Cine este competent conform legii...

Domnul Victor Popa:

...ședință plenară, iar sesiunea de toamnă a pornit din luna septembrie și cu această ocazie vreau să vă aduc la cunoștință că Comisia juridică, numiri și imunități, inclusiv dumneavoastră, ați fost convocat și am participat la 4 ședințe. Am organizat un concurs, am fost la lucru, deci am muncit.

Dumneavoastră vreți să spunem că noi am muncit extrasesiune?

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule Popa,

Eu nu v-am întrebat despre activitatea comisiilor.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Sîrbu...

Domnul Serghei Sîrbu:

...dar despre convocarea sesiunii.

Domnul Victor Popa:

Eu v-am răspuns...

Domnul Marian Lupu:

Ați consumat două întrebări.

Domnul Victor Popa:

...la întrebare.

Domnul Marian Lupu:

De acord.

Mulțumesc.

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Domnule președinte al comisiei,

În primul rând, aș vrea să menționez că sarcina comisiei dumneavoastră și raportul de azi nu este de a aprecia a fost încălcat Regulamentul, Constituția, da, a verifica actele prezentate permit crearea acestei comisii și revocarea prin mod secret a Președintelui...

Domnul Victor Popa:

Vă rog, întrebarea și nu apreciere.

Domnul Artur Reșetnicov:

...Parlamentului.

Domnul Victor Popa:

Ceea ce spun eu.

Domnul Artur Reșetnicov:

Acum eu vă rog foarte atent.

Domnul Victor Popa:

Dumneavoastră aveți dreptul să puneți întrebări.

Domnul Marian Lupu:

Stați. Vă rog, întrebări.

Domnul Artur Reșetnicov:

Ascultați atent, două întrebări.

Domnul Marian Lupu:

Pe rând.

Domnul Victor Popa:

Întrebarea, vă rog.

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci prima întrebare. Sarcina principală a Parlamentului este de a adopta legi. Spuneți-mi, vă rog, ca să fie clar și pentru alți deputați, să fie clar și pentru deputatul Godea, care anterior a pus această întrebare autorului inițiativei, Parlamentul adoptă legi în cadrul ședințelor comisiilor sau în cadrul ședinței plenare a Parlamentului?

Domnul Victor Popa:

Deci dumneavoastră vă explic, ca să știți. Parlamentul, într-adevăr, conform articolului 66 din Constituție, adoptă legi, însă Regulamentul prevede proces legislativ care pornește cu elaborarea proiectului de lege, înregistrarea, multiplicarea, examinarea în comisii, avizarea și examinarea lui în plenul Parlamentului.

Proces legislativ, domnule Reșetnicov. Dacă nu știți, vă rog să memorizați.
(Aplauze.)

Domnul Marian Lupu:

Întrebarea a doua.

Domnul Artur Reșetnicov:

Nu, eu n-am avut nevoie de lecție, pentru că...

Domnul Victor Popa:

Păi, dacă nu aveți nevoie...

Domnul Artur Reșetnicov:

Sesiunile sînt.

Domnul Victor Popa:

Nu întrebați lucruri elementare.

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule președinte...

Domnul Marian Lupu:

Vă rog, vă rog, mai...

Domnul Artur Reșetnicov:

Fără comentarii. Ați făcut comentarii în cărți.

Domnul Marian Lupu:

Bine, bine. Întrebarea a doua.

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci de ce a necesitat precizarea, pentru că sesiunea de primăvară începe în luna ianuarie. Da? Așa ați menționat corect.

Atunci cînd deputații care nu au concediu iarna, au numai concediu vara, în ianuarie lucrează în cadrul comisiilor, dar nu sînt ședințe plenare, are loc sesiune sau nu?

Domnul Victor Popa:

Deci o comisie poate să se întrunească cînd dorește ea, în fond.

Domnul Artur Reșetnicov:

Păi, nu-i în cadrul sesiunii. Și a doua întrebare. E clar. A doua întrebare pe care vreau să v-o pun.

Domnul Marian Lupu:

Este deja a treia întrebare, domnule Reșetnicov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Nu, aceasta a fost o precizare legată de prima întrebare. Vă rog.

Domnul Victor Popa:

Deci au fost două întrebări deja consumate.

Domnul Marian Lupu:

Da, două întrebări.

Domnul Artur Reșetnicov:

Eu văd că cunoașteți.

Domnul Marian Lupu:

De acord.

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci a doua întrebare. Spuneți-mi, vă rog, oficial...

Domnul Marian Lupu:

Domnule Reșetnicov...

Domnul Artur Reșetnicov:

Cînd a fost convocată.

Domnul Marian Lupu:

Este a treia întrebare. Nu vă supărați. Transmiteți-i această întrebare următorului coleg, ca să fie regulamentar.

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu – Frațiunea PL:

Vladimir Nicolaievici,

Domnule Voronin,

Îs buni băieții ăștia ai dumneavoastră, dar în probleme juridice plutesc. Dați-i afară, fiindcă trebuia simplu să ceară convocarea ședinței Parlamentului și era problema rezolvată.

Vedeți cîtă zîzanie fac și degeaba, dacă nu cunosc Constituția și Regulamentul. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Bine. Microfonul nr.3. A fost solicitarea.

Domnul Vladimir Voronin:

Microfonul nr.3.

Eu nu sînt vinovat. Mihail Feodorovici m-a scos din gînduri, gîndurile mele foarte îndepărtate din sală.

Dumneata, în 14 ani de studii, cît ai făcut la Facultatea juridică, trebuia să înțelegi multe lucruri și dacă aveai să înțelegi măcar cît de puțin ceva, nu înaintai

niciodată așa candidatură președinte al Comisiei juridice, numiri și imunități a Parlamentului unui stat independent. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Voronin,

Eu am învățat ca toată lumea atîția ani cît la facultate, dar să știți că eu am învățat dreptul, ceea ce înseamnă adoptare de legi și nu am învățat ca dumneavoastră cum se fac plăcinte. Este o diferență. Nu vă supărați, vă rog.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Continuăm cu runda de întrebări pentru comisie.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petreco:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Eu aș vrea să vă aduc aminte ce a fost un an, fix un an în urmă. Fix un an în urmă, Frațiunea PCRM a solicitat convocarea sesiunii extraordinare, după ce a fost... la tema atacurilor raider, organizate de un personaj care astăzi stă în Prezidiumul Parlamentului, și atunci ați invocat cu totul alte argumente. Ați spus că, da, sesiunea a început, dar nu aveți toate semnăturile în original.

Domnule Popa,

Răspundeți, vă rog, la întrebare: cînd ați... de ce nu sînteți consecvenți, de ce, fix un an în urmă ați invocat anumite argumente și erați de acord că sesiunea a început, iar astăzi declarați că sesiunea nu a început?

Domnul Victor Popa:

Domnule Petreco,

Deci colegul dumneavoastră mi-a făcut mie o observație că eu trebuie să mă refer la raportul Comisiei juridice, numiri și imunități și nu la interpretări și nu...

Domnul Grigore Petreco:

Răspundeți la întrebare.

Domnul Victor Popa:

Eu v-am adus...

Domnul Grigore Petreco:

...foarte concret.

Domnul Victor Popa:

Eu v-am adus la cunoștință raportul aprobat de către Comisia juridică, numiri și imunități. Dacă aveți întrebări asupra raportului, întrebați. Cât privește celelalte probleme, vă spun și eu cum v-a spus domnul Hotineanu: în mod privat veniți, o să vă consult.

Domnul Marian Lupu:

Următoarea întrebare.

Domnul Grigore Petreco:

Nu, nu, nu.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petreco:

Domnule Popa,

Nu ați răspuns la întrebare, deoarece nu aveți ce răspunde. Nu aveți argumente.

Domnul Victor Popa:

O, o, câte argumente am.

Domnul Grigore Petreco:

Anul trecut...

Domnul Marian Lupu:

Domnule Petreco,

Întrebarea a doua.

Domnul Grigore Petreco:

Anul trecut ați invocat argument că nu avem semnături suficiente.

Domnul Marian Lupu:

Închideți microfonul nr.3.

Microfonul nr.2.

Or, eu nu mai pot să înțeleg, voi, de la microfonul nr.3, cereți respectarea Regulamentului și tot voi, peste 5 minute, scuipați pe Regulament. Ori laie, ori bălaie. Tot.

Microfonul nr.2.

Domnul Anatolie Zagorodnii:

Da, mulțumesc.

Domnule Președinte,

Domnule Lupu,

Eu, pur și simplu, așa, o atenționare la ceea ce spune domnul Popa. Domnul Popa spune pe lângă raport viziunile dumnealui personale și asta creează întrebări adăugătoare la ceea ce spune dumnealui, fiindcă eu sînt membru al Comisiei juridice, numiri și imunități, și ieri în această comisie nu s-a discutat nici pe departe ce spune astăzi domnul Popa.

Și sper că și domnul Hotineanu a pus din... caii popii din cap și a spus ce a vrut acolo.

Domnul Marian Lupu:

Vă rog, întrebarea.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

De aceea, noi, întrebările apar la ceea ce expun dumnealor pe marginea raportului. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Nu, întrebările...

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Domnule Popa,

Prima întrebare: spuneți-mi, vă rog, perioada, la care dumneavoastră ați făcut referință, exemplu concret, de pe 26 august pînă la 1 septembrie noi am ieșit la serviciu, deputații, am muncit, unii, care și cum, cum s-a numit perioada asta? Sesiune parlamentară, sesiune extraparlamentară, din capul nostru? Ce am făcut noi?

Domnul Marian Lupu:

O să vă răspund eu.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Da.

Domnul Marian Lupu:

Fiindcă eu am semnat dispoziția.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Iată, asta să ne spuneți.

Domnul Marian Lupu:

28 sau 29 august este ultima zi de concediu. În rest, a urmat 31.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

26, domnule Lupu, nu douăzeci și...

Domnul Marian Lupu:

Nu, nu, nu 26.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Conform hotărîrii Parlamentului, 26.

Domnul Marian Lupu:

Nu-i așa, e ziua sau de 28, sau de 29; 31 – zi de sărbătoare. Mai departe: 30, 31; 1 septembrie, 2 septembrie – sîmbătă, duminică, respectiv. Din data de 3 septembrie – în sesiune. Nu are, conform Regulamentului, Parlamentul alte forme decît două de aflare într-o anumită situație. Ori în stare de vacanță este, ori în stare de sesiune.

A treia nu există conform legislației, Constituției și Regulamentului Parlamentului. Deci din 3 sîntem în sesiune.

Da, vă rog, microfonul nr.2.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Deci, dacă sîntem din data de 26 sau 28, atunci trebuie de modificat Regulamentul Parlamentului și de scris foarte clar că sesiunea de toamnă începe de pe data de... din august, de cînd venim din concediu, pînă în luna lui decembrie. Ca să fie clar, să nu lăsăm de interpretare așa cum o face domnul Popa: cînd îi convine, doarme pe o ureche, cînd îi convine, doarme pe spate.

Și al doilea.

Deci, domnule Popa,

Spuneți-mi, vă rog, din momentul în care s-a primit la Biroul permanent inițiativa noastră, Biroul permanent, în termen de 3 zile, urma să dea un răspuns la această sesizare sau cum ați făcut-o dumneavoastră, tacit, prin presă, ne-ați răspuns, că nu ține de competență, că am încălcat ș.a.m.d.

Domnul Victor Popa:

Ce înseamnă tacit, nu ține de...

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Păi...

Domnul Victor Popa:

Noi am discutat în ședința comisiei și dumneavoastră nu induceți lumea în eroare.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Eu vorbesc de Biroul permanent.

Domnul Victor Popa:

Pentru că la comisie noi am discutat exact și reglementările Constituției. Eu v-am atras atenția asupra acestor probleme și atunci eu v-am expus ce a avut... discuție a avut loc în ședința comisiei, nu viziunea mea personală asupra acestor...

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Domnule Popa,
Eu vă întreb o normă...

Domnul Victor Popa:

Cît privește Biroul permanent, domnule, eu nu sînt membru al Biroului permanent, ca să vă dau răspuns acum la această întrebare. Eu v-am spus.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Eu vă dau, eu v-am pus o întrebare strict.

Domnul Victor Popa:

Eu sînt președintele Comisiei juridice, numiri și imunități și trebuie să răspund la întrebări ce țin de raportul comisiei pe care l-am prezentat aici.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Păi, uitați-vă, întrebarea mea.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Foarte clară pentru dumneavoastră. Căci în raport ați spus că noi am încălcat că e ședință extraordinară, trebuia ședință ordinară.

Pe dumneavoastră, ca președinte de comisie, vă întreb: Biroul permanent, care-i abilitat cu dreptul de a convoca ședințele Parlamentului...

Domnul Victor Popa:

Biroul permanent a luat în...

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Urma să ne dea răspuns în termen de 3 zile sau nu?

Domnul Victor Popa:

Biroul permanent a luat în considerație cererea dumneavoastră și azi problema a fost inclusă pe ordinea de zi și supusă chiar dezbaterii.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Anatolie Zagorodnii:

Da. Deci vai de capul...

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov:

Vă mulțumesc.

Domnule Președinte al ședinței,

Am o întrebare, da, spuneți-mi, vă rog, acum se discută o inițiativă privind demiterea dumneavoastră din funcție. Aș vrea să vă întreb și pe dumneavoastră, și întreg Parlamentul: cât de etic și oportun este ca dumneavoastră să conduceți această ședință acum?

Domnul Marian Lupu:

Da...

Domnul Alexandr Petkov:

Poate Parlamentul să decidă acum, poate mai sînt încă doi vicepreședinți. Poate îl...

Domnul Victor Popa:

Care ședință, la care ședință vă referiți?

Domnul Alexandr Petkov:

Eu am în vedere ca această întrebare din punctul ordinii de zi să fie condusă nu de către domnul Președinte actualmente al Parlamentului, Lupu.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Petkov...

Domnul Alexandr Petkov:

Există doi vicepreședinți, care ar putea... e și etic, e și oportun.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Petkov...

Domnul Victor Popa:

Nu ține de raportul...

Domnul Marian Lupu:

Ce este etic și oportun, deci, în acest caz, eu, în cadrul legii...

Domnul Alexandr Petkov:

Adică dumneavoastră.

Domnul Marian Lupu:

Pentru mine.

Domnul Alexandr Petkov:

Decideți asupra dumneavoastră.

Domnul Marian Lupu:

Pentru mine contează buchea și spiritul legii.

Domnul Alexandr Petkov:

Păi, eu vreau să mă... și Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Și nu opinia dumneavoastră subiectivă.

Domnul Alexandr Petkov:

Ca și Parlamentul să decidă dacă este oportun acum ca dumneavoastră să conduceți ședința.

Domnul Marian Lupu:

Prin votul asupra ordinii de zi, Parlamentul a decis.

Domnul Alexandr Petkov:

Deci dumneavoastră vă decideți soarta singur?

Domnul Marian Lupu:

Eu conduc Parlamentul conform prevederilor Regulamentului.

Mai departe, alte întrebări?

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule președinte Popa,

Eu am o întrebare către Comisia juridică, numiri și imunități și către dumneavoastră. Comisiile permanente sînt organe de lucru ale Parlamentului. Ele se întrunesc doar în cadrul sesiunilor, organele de lucru, sau și în afara sesiunilor Parlamentului?

Domnul Victor Popa:

Domnule președinte,

Bineînțeles că se întrunesc în cadrul sesiunilor, dar în afara sesiunilor deci este decizia comisiei. Dacă a apărut o problemă extraordinară.

Domnul Mihai Godea:

Pentru că Regulamentul nu reglementează acest...

Domnul Victor Popa:

Nu, eu...

Domnul Mihai Godea:

...lucru.

Domnul Victor Popa:

De exemplu, în luna... Eu vă dau altfel. Dumneavoastră în luna august ați fost în concediu. Nu știu, unde, de exemplu, și eu vă dau un telefon și spun: veniți urgent că trebuie să soluționăm o problemă. Ce o să faceți?

Domnul Mihai Godea:

Aici, domnule președinte, ați abordat altă chestiune.

Domnul Victor Popa:

Păi, nu, altă...

Domnul Mihai Godea:

Cea a previzibilității activității Parlamentului.

Domnul Victor Popa:

Deci, pot eu să vă convoc.

Domnul Mihai Godea:

Care este una importantă.

Domnul Victor Popa:

Pot eu să vă convoc sau nu pot. Eu v-am răspuns la întrebare.

Domnul Mihai Godea:

Nu, da, de ce, când s-a decis ca Parlamentul să se ducă în vacanță subit și să stăm două zile și două nopți să lucrăm, s-a lucrat fără ca să se întrebe deputații.

Domnul Victor Popa:

Păi, da, dar este decizia Parlamentului.

Domnul Mihai Godea:

Eu cred...

Domnul Victor Popa:

Organul legislativ.

Domnul Mihai Godea:

Eu cred, domnule președinte Popa și domnule Președinte Lupu, sînt probleme de legislație în Regulament și cred că trebuie să venim cu completări ale Regulamentului în așa fel ca aceste lucruri să fie excluse.

Domnul Marian Lupu:

Să fie clare, da...

Domnul Mihai Godea:

Pentru că deputații nu știu cînd se duc în vacanță, deputații nu știu cînd vin din vacanță și este o problemă, și problema asta durează.

Domnul Victor Popa:

Domnule deputat...

Domnul Mihai Godea:

Și asta ține și de dumneavoastră.

Domnul Victor Popa:

...răspund...

Domnul Mihai Godea:

Domnule Președinte,

Și eu cred că aici puteți să interveniți ca să se elimine chestiile acestea.

Domnul Marian Lupu:

Domnule președinte al comisiei...

Eu o să, am să răspund, fiindcă vine către mine...

Domnul Victor Popa:

Da, domnule Președinte, dacă îmi permiteți...

Domnul Marian Lupu:

...lucrul acesta.

Domnul Victor Popa:

Numai o clipă...

Domnul Mihai Godea:

Exact.

Domnul Victor Popa:

Nu în zadar...

Domnul Mihai Godea:

La dumneavoastră mă refer.

Domnul Victor Popa:

Nu în zadar am constituit grupul de lucru pentru elaborarea unui Regulament într-o nouă redacție, ca să lichidăm toate aceste probleme. Vreau să vă spun că se lucrează și eu sper că pînă în luna decembrie, pînă la sfîrșitul anului...

Domnul Mihai Godea:

Noi o să venim și noi...

Domnul Victor Popa:

Noi o să venim cu un nou proiect, cu un Regulament într-o nouă redacție, ca să lichidăm toate aceste lacune, neînțelegeri care există astăzi în Regulament.

Domnul Marian Lupu:

Eu, stimate coleg,

Aș dori, într-adevăr, să fac o remarcă. Grupul a fost format. Atrageți atenția, încă de pe la sfîrșitul anilor '90 au fost adresări la Curtea Constituțională de tot felul, de interpretări, adică interpretările fiind necesare în cazul unor lipsuri de claritate, în mod expres, precum ați spus dumneavoastră.

Eu gîndesc că noi am putea, pe anumite poziții, poate mai tehnice, dar importante, chiar să mergem mai rapid, să nu așteptăm finalul sau rezultatul final al muncii acestui grup, fiindcă Regulamentul este un document mare și să țintim 1, 2, 3, 4 articole care vizează strict aspectele procedurale, să le dăm o claritate și să le aprobăm cît mai rapid posibil, ca să fie eliminate tot felul de interpretări, inclusiv prin hotărîrea Curții Constituționale.

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Pentru că dacă erau lucrurile clare în Regulament, noi nu eram în situația în care sîntem astăzi.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Sînt de acord.

Microfonul nr.3.

Domnul Iurie Muntean:

Domnule Popa,

O întrebare către dumneavoastră. Spuneți-mi, vă rog, Biroul permanent al Parlamentului este un organ consultativ sau, totuși, o instanță parlamentară, ale cărei atribuții și actele adoptate în limita atribuțiilor respective sînt obligatorii pentru Președintele Parlamentului?

Domnul Victor Popa:

Nu vă pot răspunde la întrebarea aceasta, căci nu ține de raportul pe care l-am prezentat aici.

Domnul Iurie Muntean:

Nu, ba ține.

Domnul Victor Popa:

Nu ține.

Domnul Iurie Muntean:

Deci întrebarea e simplă: este Biroul permanent un organ consultativ sau nu? Da sau nu?

Domnul Victor Popa:

O să întrebați membrii Biroului și o să vă răspundă.

Domnul Iurie Muntean:

Înseamnă că ...

Domnul Victor Popa:

Dumneavoastră, fiind membru al Biroului, dacă nu știți aceste răspunsuri și întrebări elementare...

Domnul Marian Lupu:

Bine. Următoarea întrebare.

Domnul Victor Popa:

Deci, vă rog, la raport.

Domnul Iurie Muntean:

Ați demonstrat că ...

Domnul Victor Popa:

Am demonstrat. Vă rog întrebări la raport.

Domnul Iurie Muntean:

...domnul președinte Voronin a avut perfectă dreptate în privința înaintării dumneavoastră.

Domnul Victor Popa:

Să vă spun și eu ce păreri avem noi despre dumneavoastră...

Domnul Iurie Muntean:

Sînteți absolut incompetent.

Domnul Marian Lupu:

Păi, da ...

Domnul Victor Popa:

Capacitățile pe care le dețineți. Dar e o temă de altă discuție, nu aici.

Domnul Marian Lupu:

Poate un subaltern să spună altceva decât șeful, eu cred că nu.

Stimați colegi ...

Întrebare?

Microfonul nr.4. Dacă e întrebare.

Domnul Dumitru Diacov:

Nu, domnule Președinte,

Eu în context și cred că vreau să vă ajut ca să terminăm aceste discuții. Fiindcă, în principiu, nimeni nu se supără, opoziția își face meseria, azi demisia la unul, mîine o să ceară la alții, nu-i nici o problemă.

Problema esențială este că noi toți anii aceștia am lucrat în corespundere cu acest Regulament și mai mult în baza precedentelor. S-a întâmplat așa că nu s-a cerut sesiune, adunarea s-o convocăm în 3 sau 5 septembrie. Dar au fost cazuri cînd Parlamentul a fost convocat prin luna septembrie, pe la 10 – 15. Acum sigur că se pune întrebarea: de cînd este Parlamentul în sesiune? De atunci de cînd deputații primesc salarii. Deputații primesc salarii de la 3 septembrie. Pînă atunci erau în concediu. Așa că nu bateți capul aici, totul e în regulă.

Și nu Președintele Parlamentului e vinovat. S-a adunat Biroul permanent, au fost discuții, doamna Postoico a fost prezentă, nici o problemă. Eu propun ca domnul Popa să se odihnească, să se așeze, puneți la vot.

Domnul Victor Popa:

Chiar vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da. Mulțumesc.

Cred că o remarcă, da?

Microfonul nr.3.

Domnul Popa,

Cred că nu este întrebare. Vă rog să luați loc.

Domnul Oleg Reidman:

Mersi.

Парламент находится в сессии после того, как выслушал гимн Республики Молдовы, не раньше.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Doamna Maria Postoico – Frațiunea PCRM:

Da, fiindcă am fost vizată.

Domnule Diacov,

Să fim mai atenți la ceea ce spunem. Deci pentru ca ... nu sînt toți membri Biroului, nu sînt președinții, nu toți au participat la această ședință, dar vreau să vă aduc la cunoștință. Este adevărat că dumneavoastră, pe data de 28, am văzut dispoziția, ați semnat-o că de pe data de 3, chipurile, noi intrăm în sesiune de toamnă.

Dar vreau să menționez un moment foarte important, ceea ce nu cunosc colegii, fiindcă această dispoziție a fost distribuită fracțiunilor, ca să cunoască că ei sînt în această sesiune pe data de 14, atunci cînd noi am ridicat la televiziune discuții asupra acestui subiect. Și de prima dată cînd a fost ... Fals, nu știu. Atunci organe pentru aceasta există. Dar a fost demonstrat la televiziune, la „Publika” de doamna Apolschi că, chipurile, există această dispoziție.

Eu atunci am cerut de la colaboratorii Aparatului să-mi demonstreze că adevărat ei au distribuit această dispoziție. Ea a fost distribuită numai pe data de 14, deci după ce a fost arătat la televiziune. Și noi nu am avut cunoștință de cauză. Acesta e un moment.

Al doilea moment. Foarte corect colegii menționează că cine are dreptul sau cine are atribuția aceasta de a convoca sesiunea? Este clar în Regulament

Domnul Marian Lupu:

Stimată colegă ...

Doamna Maria Postoico:

... că Biroul propune.

Domnul Marian Lupu:

Eu vă rog la tribuna centrală pentru luare de cuvînt.

Doamna Maria Postoico:

Păi, am fost vizată, fiindcă am fost la Birou și nu am putut să manifest, într-adevăr convingerea că au fost încălcări, deci am tot dreptul.

Deci, în acest caz, numai Biroul propune Parlamentului data începerii sesiunii. Dumneavoastră aveți dreptul de a dispune prin dispoziție activitatea Parlamentului, în această activitate încadrîndu-se activitatea comisiilor și mai departe a sesiunilor. Iată asta am vrut să aduc la cunoștință.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Mulțumesc.

Acum eu sînt vizat și foarte rapid, înainte de acordarea luării de cuvînt. Nu avem noi o altă stare în activitatea Parlamentului decît, precum am spus, sau concediu, sau sesiune. Nu există asemenea definiție „Parlament în stare de activitate”.

Plus. În cadrul aceluiași Birou permanent, eu vreau să atrag atenția, noi cu dumneavoastră am văzut că și în anul 2011, și în anul 2012, început de an, cum sunau deciziile Biroului permanent? Sunau în felul următor: că se încep ședințele plenare ale Parlamentului în cadrul sesiunii din data cutare.

Eu vreau să vă aduc la informarea dumneavoastră și acel fapt că noi am avut ani când ședințele plenare începeau în octombrie pe diferite motive, sesiunea fiind, de fapt, începută din luna septembrie, potrivit și Constituției.

Deci luare de cuvânt: domnul Serghei Sîrbu. Este colegul care s-a înscris pentru luare de cuvânt. Are pînă la 7 minute regulamentar.

Domnule Serghei Sîrbu:

Domnilor deputați,

Recunoașteți, domnilor deputați din actuala majoritate, ați dat-o în bară, ați dat-o în bară foarte serios. Atît la Biroul permanent, la care eu am asistat, cît și acum mulți dintre dumneavoastră recunosc sînt lacune în Regulamentul Parlamentului. Da, sînt lacune în Regulament și din acest motiv apar atîtea întrebări.

În pofida acestui fapt că sînt lacune, asta nu înseamnă că dumneavoastră trebuie să încălcați flagrant Constituția Republicii Moldova. Atunci cînd există neconcordanțe, urmează să aplicăm direct Legea Supremă – Constituția Republicii Moldova.

Eu aș vrea încă o dată să încerc să clarificăm aceste probleme, deoarece foarte simplu, articolul 67 din Constituție prevede dreptul a 1/3 din deputați să ceară convocarea sesiunii extraordinare.

Noi, în luna septembrie, la data de 10 nu eram în sesiune ordinară. Deoarece, conform articolului 13 din Regulamentul Parlamentului, se prevede că competența de bază a Biroului permanent propune Parlamentului data convocării sesiunii și durata acesteia. Și doar după ce Biroul permanent va propune, ulterior Președintele Parlamentului, conform articolului 14, convoacă însăși sesiunea propriu-zisă, numește data și ora. Există, într-adevăr, aceste lacune. Dar atît timp cît nu au fost rezolvate, noi trebuia să respectăm întru totul prevederile Regulamentului Parlamentului, prevederile legale.

Este o altă problemă deja, sînt interpretări foarte multe, noi am sesizat Procuratura, lasă organele Procuraturii să se clarifice care au fost încălcările și cîte componente de infracțiune avem: este abuz, este neglijență, este uzurparea puterii. Deja organele Procuraturii, ulterior instanța de judecată va stabili gradul de vinovăție atît timp cît noi nu avem modificări în legislație.

Astăzi, noi, de fapt, discutăm niște motive care au generat acest proiect de hotărîre, iar însuși proiectul sună, de fapt, puțin altfel, este vorba de proiectul de formare a Comisiei pentru revocarea prin vot secret a Președintelui Parlamentului. Este o chestie de procedură tehnică, stimați colegi.

Dacă deja aceste proiecte au fost incluse în ordinea de zi, atunci, să numim 9 membri ai comisiei, să purcedem la procedura de votare prin vot secret și, dacă dumneavoastră considerați că nu este o încălcare, nu aveți decît să votați împotriva

demiterii, cine consideră așa. Dar procedura deja este inițiată, dat fiind faptul că noi deja examinăm această problemă în ordinea de zi.

De aceea, noi, totuși, insistăm ca să începem procedura și dacă domnul Președinte Lupu nu are frică, atunci n-aveți de ce vota împotriva. Să formăm comisia, să votăm, fiecare să-și expună punctul de vedere în mod secret și, dacă Parlamentul va decide că totul este bine, atunci foarte bine, domnul Lupu rămîne în funcția de Președinte.

Noi, totuși, insistăm să votăm pentru formarea comisiei. Din partea Partidului Comuniștilor noi propunem în cadrul acestei comisii să fie delegați următorii deputați: Reșetnicov, Gorilă, Șupac, Stati și Mușuc. Așteptăm și membri din partea dumneavoastră. Să purcedem la o procedură democratică. Și dacă votul secret va fi acel care va fi, noi, la acest moment, ne vom conforma.

Dar eu vreau să vă aduc aminte că astfel de încălcări și nu numai astfel au fost, deja nu sînt primele. Să ne aducem aminte acel vot secret violat în cadrul alegerii Președintelui Republicii Moldova, declarat de Curtea Constituțională ca o gravă încălcare a Constituției. Și atunci noi, de asemenea, am solicitat și a fost respins. Dați voie aleșilor poporului să decidă. Dacă considerați că totul este legal, atunci aveți dreptul de vot.

De aceea, să procedăm într-o manieră democratică, să formăm această comisie și deputații se vor expune prin vot dacă sînt încălcări sau nu sînt încălcări. Iar, ulterior, Procuratura Generală deja, sub aspect juridic, va veni cu interpretare.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Și eu vă mulțumesc, stimat coleg.

La această etapă, după dezbateri și luări de cuvînt, pe o manieră democratică, așa cum scrie Regulamentul, voi supune votului propunerea comisiei, fiindcă de aici începem, comisia prezintă raportul, privind respingerea proiectului nr.2009. Cine este pentru rog să voteze pentru respingerea proiectului nr.2009.

Eu vă rog pentru stenogramă. Eu înțeleg inițiativa, dar noi mergem mereu pe raportul comisiei. Comisia vine și spune: respingem sau susținem, sau ce facem.

Sîntem în procedura ...

Domnul Eduard Mușuc:

De procedură.

Domnul Marian Lupu:

Nu acum. Sîntem în procedura de vot, stimat coleg. Regulamentul interzice intervenții în timpul procedurii de vot. Pe sectoare, pentru stenogramă, stimați colegi.

Numărătorii,

Dați rezultatele.

Deci cine este pentru respingerea proiectului nr.2009?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 23.

Domnul Marian Lupu:

– 23.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 28.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.3 – 28.

Sectorul nr.1?

Domnul Sergiu Stati – Frațiunea PCRM:

Domnule Președinte,

Eu, totuși ...

Domnul Marian Lupu:

Zero.

Domnul Sergiu Stati:

... cred că noi ...

Domnul Marian Lupu:

Nu spuneți, vă rog, ce credeți dumneavoastră. Spuneți ...

Domnul Sergiu Stati:

Stați puțin. Două secunde numai. Eu cred că se pun proiecte de lege la vot, dar nu se pun proiecte de rapoarte ale comisiilor, ale diferitor cetățeni.

Domnul Marian Lupu:

Deci sectorul nr.1 – 0.

Respectiv, cu 51 de voturi „pro”, proiectul nr.2009 de Hotărîre a Parlamentului este respins, potrivit propunerii comisiei.

Și, respectiv, avem și votul pe proiectul nr.2010, propunerea comisiei privind respingerea. Ce nu? Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega – Frațiunea PL:

Domnule Președinte,

Odată ce am respins primul proiect, al doilea decade automat.

Domnul Marian Lupu:

Eu știu. Dar este parte juridică, este document juridic înregistrat separat. Revin, deci în procedura de vot, potrivit Regulamentului cînd sîntem în procedura de vot nu se intervine.

Domnule Mușuc,

Vă rog să vă calmați, noi am început procedura de vot pe ambele proiecte.
(*Rumoare în sală.*)

Cine este pentru susținerea raportului comisiei și propunerea de respingere a proiectului nr.2010 rog să voteze.

Rog rezultatele, stimați colegi numărători.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 29.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 22.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.2 – 22. (*Rumoare în sală.*)

Sectorul nr.1?

Domnul Sergiu Stati:

Da, încă o dată vreau să atrag atenția, că datorită faptului ...

Domnul Marian Lupu:

Mai puțin mă interesează ce vă ...

Domnul Sergiu Stati:

... că vă este frică de a pune normal proiectele la vot manipulați aici deputații din Alianța pentru Integrare Europeană. Rușine!

Domnul Marian Lupu:

Da, rușine dumneavoastră, stimate coleg. Anunțați rezultatul.

Zero voturi.

51 de voturi. Proiectul nr.2010 este ...

Pardon.

Microfonul nr.3.

N u m ă r ă t o r i i:

Rectific. Sectorul nr.2 – 23.

Domnul Marian Lupu:

– 23.

Deci 52 de voturi. Împotrivă? Respectiv, proiectul nr.2010, cu 52 de voturi „pro”, este respins.

Eu, dacă mi-ar fi fost frică de voi, poate procedam așa cum spunea domnul Petkov, mă duceam din sală. Cum spunea Mihail Fiodorovici? Boroda.

Acum procedură.

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte,

Noi prima dată acum în cadrul sesiunilor noastre am supus votului nu susținerea proiectului de lege, ci respingerea proiectului de lege. Nu există așa ceva. Vine autorul, prezintă proiectul de lege, vine comisia cu propunerile sale și după aceasta Parlamentul decide.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Mușuc ...

Domnul Eduard Mușuc:

Stați un pic. Vă rog frumos nu mă întrerupeți.

Domnul Marian Lupu:

Stau, vă ascult.

Domnul Eduard Mușuc:

Se supune votului un proiect de lege și dacă este susținut, poftim. Dar sînt luate în calcul toate propunerile, inclusiv propunerea comisiei.

Domnul Marian Lupu:

Nu este așa.

Domnul Eduard Mușuc:

Inclusiv luările de cuvînt ale deputaților.

Domnul Marian Lupu:

Nu este așa.

Domnul Eduard Mușuc:

O secundă, vă rog frumos. O secundă. Dumneavoastră știți foarte bine că mai mulți deputați din cadrul Parlamentului, din cadrul actualei Alianțe ar fi votat pentru demiterea dumneavoastră din funcția de Președinte. Dacă vedeți, doar 51 de voturi au respins acest proiect de lege, doar 51 de voturi, dar nu mai mult.

Și ceea cum ați procedat dumneavoastră, în primul rînd, ilegal, în contradicție cu prevederile Regulamentului.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Mușuc,

Asta deja nu este parte din procedură.

Domnul Eduard Mușuc:

Și în al doilea rînd ...

Domnul Marian Lupu:

Închideți microfonul nr.3. Că domnului Mușuc îi place foarte mult să vorbească și mult.

Acum ascultați-mă ce zic eu. Ridicați absolut toate stenogramele și o să vedeți că ordinea și modul de punere la vot reiese din propunerea comisiei. Noi am avut o sumedenie de cazuri cînd se vine cu proiecte de lege, cu proiecte de hotărîre și comisia vine cu propunerea de respingere a acestora și noi supunem votului propunerea comisiei.

De altfel, care este rolul raportului comisiei în alt caz? Și niciodată nu s-a procedat altminteri.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu – Frațiunea PL:

Domnule Președinte,

Cred că putem să încheiem dezbaterile pe marginea proiectului precedent și trebuie să trecem mai departe. Pînă atunci am o întrebare către dumneavoastră. Vreau să ne spuneți: cine a autorizat accesul în sală a cetățeanului Șelin Victor? Care are deocamdată calitatea procedurală de învinuit într-un dosar penal în baza articolului 184 alineatul (2) Cod penal „Violarea dreptului la libertatea de întrunire” pentru organizarea violențelor de la Bălți din 5 august curent. Articol care, vreau să vă amintesc, prevede pînă la 5 ani de pușcărie. Eu cred că ...

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg ...

Domnul Valeriu Munteanu:

Îmi permiteți, vă rog frumos, să expun pînă la urmă.

Domnul Marian Lupu:

Da. Vă rog.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu cred că dumnealui și-ar putea consuma timpul liber la Procuratura Generală în audieri, prin studierea Codului penal, și nu în Parlamentul Republicii Moldova, la practică.

Și acei care au autorizat prezența vreau să știu dacă s-au asigurat că sus-numitul nu a acces în sala Parlamentului cu ouă, pietre sau lăzi de bere pentru tutorii săi, care, cel mai probabil, l-au angajat în calitate de pahar?

Mersi.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg și stimați colegi,

Este valabilă informația pe care o s-o aduc spre atenția dumneavoastră. Și pentru această ședință, și pentru oricare altă ședință niciodată cu Președintele Parlamentului nu se coordonează sau nu se solicită permisiunea cine să fie prezent în loja vizitatorilor. Care este, cum funcționează sistemul rămîne de văzut.

Eu, de fapt, niciodată n-am insistat să fiu cel care să spun da sau nu, fiindcă nu consider că ar fi corect o asemenea supercentralizare. Deci, în momentul de față, eu nu am o informație detaliată ca răspuns la întrebarea dumneavoastră.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Dumneavoastră conduceți Secretariatul, acest lucru s-a făcut prin contribuția, cel mai probabil, a Secretariatului. Aceștia trebuie să știe că prezența în sala Parlamentului a asemenea personaje, cel puțin pentru noi, este deranjantă și cred că și pentru dumneavoastră. Vă rog frumos să le dați indicație în acest sens subalternilor dumneavoastră și asemenea scăpări să nu se mai repete.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Vom vedea sistemul, fiindcă eu știu foarte bine că asemenea solicitări și autorizări vin din partea fracțiunilor parlamentare care au dreptul la acest lucru.

Dacă o să ne pară mecanismul imperfect, atunci îl vom modifica de comun acord.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petresco:

Mulțumesc.

Domnule Președinte al ședinței,

În primul rînd, nu sînteți 23 de deputați în sectorul nr.2, deci sînteți 21 de deputați. Mai mult decît atît, 2 deputați din cadrul Alianței, din sectorul nr.2, domnul Butmalai și domnul Cimbriciuc, n-au votat pentru propunerea comisiei.

De aceea, eu pot să... Să-l întrebăm pe domnul Butmalai: a votat sau n-a votat?

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Grigore Petresco:

De aceea...

Domnul Marian Lupu:

Să întrebăm.

Domnul Grigore Petrenco:

Eu vă rog, nu induceți în eroare deci Parlamentul. Încă o dată solicităm revotarea, deoarece și schimbarea numărătorului în sectorul nr.2.

Domnule Candu,

Vă rog să studiați aritmetica.

Domnul Marian Lupu:

Ideea e clară.

Microfonul nr.4.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Eu nu știu de când domnul Petrenco este cel care spune ce... sau este secretarul deputatului Cimbriciuc. Cimbriciuc și Butmalai au votat acest proiect de lege. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Deci, acum, stimați colegi... (*Rumoare în sală.*) Eu înțeleg opoziția, eu înțeleg foarte bine emoțiile dumneavoastră, fiindcă vă este dureros atunci când nu reușește ceva.

Domnule Petrenco,

Dumneavoastră de la microfon... îl călăriți de dimineață. Așa că stați mai calm. (*Rumoare în sală.*)

Aici am terminat subiectul. Dureros, vă înțeleg, fiindcă voi inițiați un proiect, vreți să atingeți rezultat, nu se atinge rezultatul, e greu. Dar nu-i nimic, trebuie tărie, caracter și continuăm. Păstrați-vă, vă rog, forțele pentru următorul proiect.

Aici am terminat. De aici încolo trecem la proiectul... (*Rumoare în sală.*)

N-ați fost vizat. Dumneavoastră l-ați vizat pe om, omul v-a răspuns.

Grigore,

Liniștiți-vă, luați loc, fiindcă vă spun, nu este microfonul nr.3 calul dumneavoastră de călărie. Proiectul... (*Rumoare în sală.*)

Noi am încheiat. Dacă-i de procedură, doar aveți ceva.

Microfonul nr.2.

Domnul Anatolie Zagorodnî:

Mulțumesc, domnule Președinte.

De procedură și referitor la ceea ce a spus domnul Munteanu. Nu vă vizează pe dumneavoastră și nu vizează ceea ce a spus, numărarea voturilor.

Domnule Munteanu,

Uitați-vă bine în Alianță câți deputați sînt cu dosare penale, condamnați cu sentințe definitive în statele străine, inclusiv stau cu dumneavoastră la masă. Fără rușine și fără obraznicie sînteți și asta este fața reală a dumneavoastră, și încă aveți nasul.

Domnul Marian Lupu:

Închideți, vă rog...

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

...să spuneți despre...

Domnul Marian Lupu:

...microfonul nr.2. Eu am rugat, dacă-i de procedură, de procedură. Șmecheriile – la o parte. (*Rumoare în sală.*) Bateți, cât n-ați bate din palme, că mergem înainte.

Proiectul de Hotărîre nr.1967 pentru organizarea și desfășurarea referendumului republican legislativ privind aderarea Moldovei la tratatele de constituire a Comunității Economice Eurasiatice, de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale.

Cine prezintă? La mine este scris că Mușuc prezintă.

Domnul Mușuc dacă se mobilizează și vine la tribuna centrală.

Domnul Eduard Mușuc:

Stimați colegi,

Stimate domnule Președinte,

Se propune Parlamentului Republicii Moldova spre dezbatere și aprobare următorul proiect de Hotărîre pentru organizarea și desfășurarea referendumului republican legislativ privind aderarea Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice Eurasiatice, de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale.

În scopul realizării directe a voinței poporului Republicii Moldova la nivel legislativ, în temeiul articolelor 2, 39 și 75 din Constituția Republicii Moldova și conform Codului electoral, Parlamentul Republicii Moldova adoptă prezenta hotărîre.

Unu. Se declară pentru data de 18 noiembrie 2012 referendumul republican legislativ privind aderarea Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice Eurasiatice, de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale.

Articolul 2. – Se supune referendumului proiectul de Lege pentru aderarea Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice Eurasiatice, de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale, care se anexează la acest proiect de hotărîre exprimat prin întrebarea: sînteți pentru adoptarea legii care va permite aderarea Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice Eurasiatice, de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale?

Articolul 3. – Prezenta hotărîre se remite Comisiei Electorale Centrale pentru asigurarea desfășurării referendumului republican legislativ în conformitate cu Codul electoral.

Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.

Stimați colegi,

La acest proiect de hotărîre este anexat și proiectul de Lege pentru aderarea Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice, Eurasiatice de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale. Îl aveți anexat la acest proiect de hotărîre.

Vreau să vă aduc la cunoștință că se propune, practic, aprobarea deciziilor respective.

În primul rînd, Republica Moldova aderă la Tratatul de constituire, adoptat la Astana la 10 decembrie 2000, și la Tratatul de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale, adoptat la Dushanbe la 6 octombrie 2007, și își asumă obligațiunile rezultate din acestea, precum și din alte acorduri valabile în cadrul comunității conform listei determinate de consiliul interstat al comunității respective.

La acest proiect de lege, stimați colegi, este anexată și se conține o notă informativă care prevede un șir de informații, un șir de detalii, un șir de argumente în favoarea organizării acestui referendum republican legislativ.

Aici vreau să accentuez un lucru: fiecare dintre noi poate să aibă oricare, orice părere vizavi de aderarea sau neaderarea Republicii Moldova la această uniune vamală, la această Comunitate Economică Eurasiatică.

În cadrul acestui proiect de hotărîre, noi propunem organizarea referendumului republican pentru ca oamenii, cetățenii Republicii Moldova să se expună asupra oportunității sau inoportunității aderării Republicii Moldova la această Uniune Economică Eurasiatică.

Și credem noi, autorii care au semnat acest proiect de hotărîre, acest proiect de lege, că anume voința poporului, voința cetățenilor reprezintă baza puterii supreme în stat.

Cetățenii sînt în drept să decidă asupra viitorului lor, viitorului țării în care trăiesc și anume poziția lor, care, sper eu, va fi expusă în cadrul acestui referendum, va trebui, va servi și va trebui să servească drept bază pentru activitatea și a Legislativului, și a Executivului în ceea ce privește mișcarea Republicii Moldova de mai departe.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări?

Microfonul nr.3.

Doamna Maria Postoico:

Mulțumesc, doamnă Președinte al ședinței.

Fracțiunea PCRM cere o pauză de 30 de minute, ca să aibă posibilitate conducerea Parlamentului să servească cafeaua sau ceaiul și la cei deputați care acum, la fel, stau în rînd acolo tot pentru cafea și ceai...

30 de minute. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

...sîntem... (*Rumoare în sală.*)

Doamna Maria Postoico:

Noi nu o să continuăm pînă nu vine.

Doamna Liliana Palihovici:

Sîntem în proces. Sîntem în proces deja. A fost prezentat raportul.

Doamna Maria Postoico:

Nu, nu, doamnă Președinte. Avem dreptul, fiindcă, în acest caz dat, la pauză, fiindcă toată conducerea Parlamentului nu este în sală. Este o întrebare destul de importantă pentru țară, pentru Parlament, pentru oamenii care ne ascultă.

Doamna Liliana Palihovici:

Eu sînt aici și moderez ședința.

Doamna Maria Postoico:

Păi, da...

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă președinte...

Doamna Maria Postoico:

Da, dar noi solicităm să se întoarcă toată conducerea Parlamentului.
(*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Deci...

Doamna Maria Postoico:

Noi solicităm o pauză.

Doamna Liliana Palihovici:

Ceea ce a solicitat Frațiunea.

Doamna Maria Postoico:

Pînă nu se întoarce... Eu vă rog.

Doamna Liliana Palihovici:

Aveți dreptul la această solicitare. Deci pauză.

Doamna Maria Postoico:

Avem tot dreptul.

Doamna Liliana Palihovici:

30 de minute.

Doamna Maria Postoico:

Nu aveți dreptul să... că noi abia a doua...

Doamna Liliana Palihovici:

Pauză pînă la ora...

Doamna Maria Postoico:

Solicitare.

Doamna Liliana Palihovici:

14 și 15 minute.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Marian Lupu:

Deci raportorul, pe cîte cunosc eu, a încheiat prezentarea raportului pe marginea proiectului nr.1967. Urmează runda de întrebări – răspunsuri. Rog domnule raportor la tribună și colegii, care vin cu întrebări la acest subiect, la microfoanele din sală.

Microfonul nr.4.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc.

Domnule deputat,

Spuneți, vă rog, proiectul de lege, pe care dumneavoastră l-ați prezentat, este acel proiect care intenționați să-l includeți în agenda sesiunii extraordinare, despre care s-a vorbit astăzi?

Domnul Eduard Mușuc:

Da, acest proiect de lege ... Ca atare, convocarea sesiunii extraordinare a fost legată anume de această adresare, care a parvenit din partea grupului de inițiativă, care a colectat mai mult de 230 mii de semnături întru susținerea organizării acestui referendum ...

Domnul Igor Corman:

Da, cunosc.

Domnule deputat,

Deci e același subiect?

Domnul Eduard Mușuc:

E același subiect. Aveți dreptate.

Domnul Igor Corman:

Prima mea întrebare este: și care este deosebirea că am fi discutat pe 13 septembrie sau astăzi, doar la un interval de două săptămîni?

Domnul Eduard Mușuc:

Eu vă zic care-i diferența. Diferența este că, două săptămîni de zile, deputații au primit salariu, dar n-au lucrat. Deoarece, dacă pînă în ziua de 3 septembrie sau în ziua de 3 septembrie trebuia să înceapă activitatea normală, obișnuită a Parlamentului, atunci trebuia convocat Biroul permanent, trebuia numită data ședinței ordinare sau cînd va începe sesiunea ordinară și noi am fi înaintat această chestiune în cadrul unei sesiuni ordinare.

Domnul Igor Corman:

Domnule deputat,
Chestiile de procedură noi le-am ascultat două ore.

Domnul Eduard Mușuc:

Da.

Domnul Igor Corman:

Vă spun: ceva strategic ar fi intervenit în două săptămîni?

Domnul Eduard Mușuc:

Strategic, vă spun în ce constă această urgență. În primul rînd, această solicitare, care a fost confirmată de semnătura a mai multor cetățeni, mai mult de 230 de mii de cetățeni, care s-au adresat la Comisia Electorală Centrală, pe care o controlează la acest moment Alianța, această inițiativă a fost respinsă și acest grup de cetățeni s-a adresat Frațiunii Partidului Comuniștilor și sigur că fără tergiversare. Deoarece este o chestiune care vizează soarta de mai departe a Republicii Moldova, strategiile de dezvoltare a Republicii Moldova.

Plus, noi nu avem un contract semnat cu Gazprom-ul, cu Federația Rusă în ceea ce privește livrarea gazelor naturale. Sînt și alte chestiuni care se referă la starea în economie. De atîta situația este de urgență, mai ales în condițiile secetei. Reieșind din aceasta, Frațiunea Partidului Comuniștilor a și cerut convocarea unei sesiuni extraordinare din cauza că sesiunea ordinară nu s-a pornit și am cerut ca această chestiune să fie inclusă în ordinea de zi și să fie dezbătută în mod prioritar, deoarece reprezintă o problemă, o prioritate absolută pentru țara noastră.

Deci dacă veți vedea în majoritatea sondajelor sociologice, mai mult de 60% sînt pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Vamală Rusia – Belarus – Kazahstan.

Domnul Igor Corman:

Da, eu desprind concluzia din răspunsul dumneavoastră, că nici o urgență n-a fost, a fost doar un show cu demiterea Președintelui Parlamentului, care ați inventat, pentru ca să atrageți atenția asupra dumneavoastră.

Și a doua întrebare, vă rog. În anul 2001, Partidul Comuniștilor, știe toată lumea, opta pentru aderarea la Uniunea Rusia – Belarus, că în 2004 a fost luată decizia privind promovarea cursului de integrare europeană, intuiesc că un curs asumat, reieșind din avantajele pe care le are țara. Spuneți-mi, vă rog, ce v-a determinat să vă schimbați radical cu 180 de grade poziția acum?

Domnul Eduard Mușuc:

Cîteva ...Nu, eu sînt obligat să răspund.

Domnul Marian Lupu:

Corect.

Domnule președinte al comisiei, domnule raportor,
Sînteți obligat să răspundeți.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Bine. Cum procedăm atunci? Eu răspund la întrebare?

Domnul Marian Lupu:

Evident. Întrebarea v-a fost adresată dumneavoastră.

Domnul Eduard Mușuc:

Bine. În primul rînd, în 2001, în Programul electoral al PCRM a fost inclusă examinarea ...

Domnul Marian Lupu:

Nu vă supărați. Există proceduri parlamentare. Raportorul a primit întrebarea. Vă rog frumos, lăsați lucrurile să se desfășoare conform Regulamentului.

Dacă domnul Președinte al Partidului va dori să adauge ceva, o să spună după răspunsul domnului raportor. Simplu.

Domnul Eduard Mușuc:

Bine. În 2001 a fost inclusă în Programul electoral examinarea posibilității de aderare la Uniunea Rusia – Belarus, într-adevăr, și aveți dreptate.

Din păcate, această Uniune așa și n-a funcționat cum trebuia să funcționeze din mai multe considerente și nu este vina noastră: nici a Republicii Moldova, nici a PCRM. Imediat, după ce a fost pornită această inițiativă, Comunitatea Economică Eurasiatică, din 2002, Republica Moldova a devenit membru cu statut de observator. Și după ce a început să funcționeze Uniunea Vamală, din 2011 practic, cînd această structură a început să activeze, sigur că pe agenda noastră s-a regăsit și acest proiect.

Domnul Marian Lupu:

Da. Microfonul nr.3.

Domnul Vladimir Voronin:

Îmi pare rău, domnule Corman, dumneavoastră ați activat în jur la 7 ani în componența guvernării comuniste și n-ați avut posibilitatea să clarificați această situație pentru dumneavoastră definitiv. Și pentru dumneavoastră, și pentru toți, mă uit că și prietenul meu Mihai Ghimpu mă ascultă atent.

Încă o dată repet, acesta este un mit, o speculație, pe care dumneavoastră tot timpul, nu știu din ce considerente, o folosiți, că noi cândva am hotărât să aderăm la Uniunea Belarus-Rusia. Nu poți să aderezi la ceea ce nu există.

De aceea, Eduard Mușuc foarte corect a spus, că în Programul nostru, în 2001, când noi am mers la alegerile parlamentare, am stipulat că noi o să studiem posibilitatea. Dar în legătură cu aceea că nu s-a format această Uniune, fiți serioși, terminați cu aceste mituri, tot timpul inventați niște mituri.

Acum referitor la problema pe care noi am propus-o. Dumneavoastră, dacă nu sînteți gata astăzi, cereți o pauză și calculați și încă o dată uitați-vă ce se întîmplă după aderarea Moldovei la Uniunea Vamală, ce o să fie, care o să fie partea pozitivă, care o să fie avantajele.

Și doi. Iarăși încă un mit. Eu vă rog foarte mult, Alianța, toți împreună și componentele dumneavoastră pe care le mai aveți, nu speculați cu aceea că noi prin aceasta ne dezicem de integrarea europeană sau cineva ne pune condiții.

Domnule Corman,

Mata, ca ambasador, știi foarte bine: nu se contrapune integrarea europeană. Dar de ce pînă acum dumneavoastră nu ați contrapus niciodată integrarea europeană cu participarea noastră în cadrul CSI? N-ați spus niciodată nimic. Așa și aici, noi o să prelungim. Pentru Moldova și pentru noi, când în 2002 noi am luat decizia să începem activitatea pe acest drum european, noi am vorbit că noi pornim de la acest drum mare, greu, anevoios, dar sîntem obligați, deoarece pentru noi această prezintă o modernizare pe intern a Republicii Moldova. Iată care-i scopul nostru.

Și noi toți avem necesitate pentru această modernizare și trebuie s-o facem numaidecît. De aceea, nu trebuie de contrapus. Eu vă rog foarte mult: nu vă grăbiți și nu vă duceți după conduitele politice aici, aici trebuie de calculat, de așezat și de calculat. Lasă niște economiști normali, de treabă, numai nu de felul lui Ioniță, și calculați ce o să dea, ce rezultate.

Iată, luați-l pe Dodon, pe alții, care ca politician nu-i reușit, dar ca economist era bun când era în minister la noi. (*Rîsete. Aplauze.*) Luați-i pe dînșii și calculați aceste lucruri și o să vedeți cîte avantaje primește Moldova. Pentru aceasta noi pledăm, nu politic. Dacă ne uităm politic, distrugem tot. Eu vă rog foarte mult. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Da. Microfonul nr.4.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc.

Am și eu dreptul la replică. Eu aș vrea doar să-i amintesc domnului Președinte Voronin: eu nu am făcut parte din Guvern, așa cum s-a spus, am reprezentat Ministerul Afacerilor Externe. Și atât timp cât am fost ambasador, iarăși, care nu este o funcție politică, am promovat cursul de integrare europeană la Berlin. Și domnul Președinte Voronin știe foarte bine, că a fost în vizită acolo și cred că a rămas satisfăcut în rezultatul acestei vizite.

Și în al doilea rând, domnule Președinte Voronin, dumneavoastră aveți perfectă dreptate: nu vine în contradicție cursul nostru de integrare europeană cu cooperarea în CSI. Am adoptat astăzi proiectul de Lege privind ratificarea Acordului de comerț liber, cu totul altceva este Uniunea Vamală, care vine foarte clar în contradicție cu integrarea noastră europeană.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări?

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte,

În calitate de autor, pot să am și eu dreptul la replică?

Domnul Marian Lupu:

Nu, la replică nu, la ceva adăugare.

Domnul Eduard Mușuc:

Atunci la prezentarea corectă a proiectului de lege.

Stimate domnule Corman,

Dumneavoastră confundați două lucruri diferite, integrarea europeană și aderarea la Uniunea Europeană sînt două lucruri diferite.

Astăzi, nici un emisar european nu vorbește despre posibilitatea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană. Dar procesul de integrare europeană prevede modernizarea europeană a Republicii Moldova. Sînt două lucruri totalmente diferite.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Andrian Candu – Frațiunea PDM:

Stimate domnule autor,

Precum și, probabil, alți reprezentanți ai Partidului Comuniștilor care o să poată să răspundă la o astfel de întrebare. Sînteți gata să renunțați la prevederile articolului 11 din Constituție privind neutralitatea țării?

Domnul Eduard Mușuc:

Mult stimate ...

Domnul Andrian Candu:

O să vă explic și care este contextul. Dar răspundeți.

Domnul Eduard Mușuc:

Mult stimat deputat,

În cadrul acestei sesiuni, dumneavoastră puteți adresa întrebări legate de acest proiect de lege. Acest proiect de lege ...

Domnul Andrian Candu:

Bine. Dezvolt, dezvolt.

Domnul Eduard Mușuc:

Dați-mi voie să răspund.

Domnul Andrian Candu:

Dezvolt, ca să puteți să răspundeți.

Domnul Eduard Mușuc:

Dați-mi voie să răspund, după aceasta o să dezvoltăm cât vreți. Acest proiect de lege nu prevede aderarea la NATO sau la ODCB, acest proiect de lege prevede aderarea la o structură de integrare, o platformă de integrare economică și atât. Nu prevede plasarea pe teritoriul nostru a ...

Domnul Andrian Candu:

Sigur că.

Domnul Eduard Mușuc:

... armatei externe sau a diferitor forțe militare.

Domnul Andrian Candu:

Dați-mi voie să dau un citat din actele de constituire a Uniunii Eurasiatice. Documentele constitutive privind crearea ei pe baza a trei organizații regionale: Uniunea Rusia – Belarus; Comunitatea Economică Eurasiatică, din care face parte Rusia, Belarus, Kazahstan și Organizația Tratatului de Securitate Colectivă din care face parte Armenia, Belarus, Kazahstan, Kyrgyzstan, Rusia și Tadjikistan și care este similar unui bloc militar cum este NATO. Acestea sînt organizațiile în baza cărora s-a format, și în baza documentelor constitutive, Uniunea Eurasiatică.

Odată aderînd la Uniunea Eurasiatică, aderăm și la aceste brațe ale ei.

Domnul Eduard Mușuc:

Nu aveți dreptate.

Domnul Andrian Candu:

Și de aceea vă întreb încă o dată: sînteți gata să răspundeți?

Domnul Eduard Mușuc:

Vă răspund. Dumneavoastră nu aveți dreptate. În primul rînd, noi și așa sîntem membri cu drept observator la Comunitatea Economică Eurasiatică. În al doilea rînd...

Domnul Andrian Candu:

Asta e altceva.

Domnul Eduard Mușuc:

Dumneavoastră dați-mi voie să răspund. În al doilea rînd, noi vom adera, dar proiectul de lege prevede aderarea, în primul rînd, la Uniunea Vamală Rusia – Belarus – Kazahstan, adică aderarea la structurile economice. Mai mult, vreau să vă zic: ea nu va avea efect imediat.

Dacă ați observat, în proiectul de lege este indicat că președintele va aproba un decret și după asta urmează negocierile privind aderarea Republicii Moldova la toate structurile respective cu respectarea Constituției. Inclusiv, nu uitați că noi sîntem membri ai Organizației Mondiale a Comerțului. Sînt multe chestiuni tehnice care urmează să fie discutate pe parcursul acestui an de zile.

Dar nu dumneavoastră trebuie să ne vorbiți nouă despre încălcarea Constituției și neutralitate, cînd semnați acorduri cu permisiunea participării a forțelor străine, armatei pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv, în primul rînd, din partea României.

Nu dumneavoastră trebuie să ne indicați nouă să respectăm sau să nu respectăm Constituția. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Mocanu – Frațiunea PLDM:

Domnule autor,

Spuneți, vă rog, ce efecte negative ar putea să aibă această aderare la Uniunea Vamală?

Domnul Eduard Mușuc:

Eu vreau să vă spun: efecte negative pot fi dacă noi nu vom adera sau vom adera tîrziu la această Uniune Eurasiatică. De exemplu, dacă se va tergiversa, Republica Moldova va continua să plătească acel tarif la gazele naturale pe care îl avem noi astăzi.

Ca atare, efectele negative pot fi în cadrul oricărei aderări. Aici urmează ca grupul de specialiști, pe parcursul acestui an de zile, să negocieze acele condiții ca impactul negativ, chiar, poate, care și este posibil în orice caz, chiar și în cazul aderării la Uniunea Europeană sau la o altă structură, el să fie diminuat la maxim.

Da, vreau să vă spun că impactul pozitiv este cu mult mai mare, este uriaș, este de proporții în comparație cu anumite minusuri pe care poate să le aibă economia Republicii Moldova .

Domnul Gheorghe Mocanu:

Spuneți, vă rog, în acest context, cum comentați faptul că în Kazahstan, de exemplu, după aderarea la Uniunea Vamală, creșterea tarifului vamal a avut loc în medie de la 6 la 10 la sută, prețurile la produsele alimentare au crescut de două ori, la benzină și motorină cu 29 la sută, la mașinile de import taxele au crescut de 30 de ori și, de asemenea, a fost creștere la echipamentele tehnice cu 10 – 20 la sută?

Domnul Eduard Mușuc:

Vă răspund. La noi, pe parcursul acestor trei ani de zile, după o astfel de integrare europeană, observați cu cât au crescut tarifele la gaz, la energia electrică, prețurile pentru produsele alimentare ș.a.m.d. De atîta nu ne vorbiți nouă despre aceste lucruri.

Vreau să vă spun că Belarus, după aderarea la Uniunea aceasta Vamală, a câștigat, cel puțin, un miliard 200 milioane de dolari doar din cauza taxelor vamale și a accizelor, nemaivorbind despre o creștere cu 20% a sectorului de producție. Acestea sînt impacte pozitive.

Dar dacă să vorbim de situația per ansamblu, eu pot să vă dau o notă informativă exhaustivă, ca să vă documentați bine și ca să nu rupeți din context anumite chestiuni, ci să puneți pe masă, într-adevăr, impactul pozitiv pe care îl va avea Republica Moldova după această aderare.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Cred că ați uitat să precizați că prețul la gaz a avut loc ca rezultat al contractului semnat în 2006, pe timpul guvernării comuniste. Și ați uitat să spuneți că chiar și Belarus a pierdut controlul asupra distribuției de gaze odată cu acceptarea unui preț oarecum mai redus.

Domnul Eduard Mușuc:

Eu vă răspund.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Mai mult decît aît, ca să finalizez gîndul, dumneavoastră cînd puneți în balanță Uniunea Europeană și cu Uniunea Vamală Rusia – Belarus – Kazahstan ar trebui să aveți niște argumente temeinice, pentru că toate calculele arată că este o disproporție și un dezavantaj evident. În primul rînd, e vorba de piața de desfacere, care în Uniunea Europeană este de 500 de milioane de oameni, în Uniunea Vamală – de 165 de milioane. E vorba de investițiile în străinătate, care sînt de 28 de ori mai mari ale Uniunii Europene față de cele ale Uniunii Vamale. Este vorba de comerțul exterior, la urma urmei, care în Uniunea Vamală este 3 la sută din comerțul internațional. Uniunea Europeană are 40 la sută din comerțul internațional.

Eu nu înțeleg: care sînt avantajele? Și de ce încercați să mințiți această populație cu aberații și cu un cîntec de sirenă, pe care îl cîntați la o singură strună.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Eduard Mușuc:

Da, stimate domnule deputat, încă o dată reiterez același lucru, noi nu batem sau nu propunem să batem cap în cap Uniunea Europeană cu Uniunea Vamală Rusia – Belarus – Kazahstan. Și vă spun de ce. Deoarece, astăzi, nimeni nu ne-a propus și vă asigur că nu ne va propune calitatea de membru al Uniunii Europene. Așa ceva nu există pe masă. Și asta dumneavoastră mințiți populația Republicii Moldova că mâine-poi-mâine noi vom deveni membru al Uniunii Europene.

Membru cu drepturi depline al Uniunii Vamale Rusia – Belarus – Kazahstan nicidecum nu ne interzice nouă să parcurgem această cale de integrare europeană, să avem relații economice avansate cu țările Uniunii Europene, să asigurăm condiții pentru atragerea investițiilor, pentru promovarea exporturilor pe aceste piețe și să avem relații reciproce cu toate țările membre ale Uniunii Europene. Asta este un mit pe care vreți să-l creați și vreți să dezinformați populația. Ceea ce nu este corect.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Dumneavoastră uitați că noi sîntem în negocieri Acordului de liber schimb aprofundat și cuprinzător.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Următoarea întrebare.

Microfonul nr.4.

Domnul Igor Dodon:

Eu vă mulțumesc, domnule Președinte.

În primul rînd, să fie foarte clar, calitatea de membru al Uniunii Europene este incompatibilă cu calitatea de membru al Uniunii Vamale, deoarece sînt reguli absolut diferite.

Acum poziția noastră din punct de vedere politic și economic. Politic. Partidul Socialiștilor din Republica Moldova, începînd cu anul 2003, a promovat consecvent ideea de susținere a aderării Republicii Moldova la această nouă structură regională. De aceea, Partidul Socialiștilor din Republica Moldova susține această idee. Politic.

Din punct de vedere economic, avantajele sînt mult mai mari. Și eu am să spun colegului care a vorbit de la microfonul nr.5, doar calculele cele mai simple ne arată minimum 500 de milioane de dolari anual beneficiu direct în bugetul Republicii Moldova.

Mai mult ca atît, liberalizarea comerțului pe care-l vreți cu Uniunea Europeană acum va pune pe brînci toate sectoarele, în mare majoritate sectoarele de producție. De aceea, atît din punct de vedere politic și economic, grupul parlamentar al socialiștilor va susține această inițiativă.

Și aici către autori, care au venit cu această idee. Vom avea succes în implementarea acestei idei, a acestui proiect doar atunci când vom avea majoritate parlamentară. Vă îndemn să muncim împreună pentru a obține majoritate parlamentară întru susținerea acestei idei.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul ...

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte ...

Domnul Marian Lupu:

Vă rog, vă rog.

Domnul Eduard Mușuc:

Eu vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Stimate domnule coleg Mocanu,

Dumneavoastră v-ați referit la Uniunea Vamală și la Uniunea Europeană. Federația Rusă are rulaj economic și relații economice cu țările Uniunii Europene de invidiat pentru Republica Moldova. Dacă veți calcula câte trilioane de dolari se importă și se exportă între Rusia și Uniunea Europeană, o să vă mirați foarte mult.

De aceea, nu bateți cap în cap aceste chestiuni. Republica Moldova va avea relații bune și pe vest, și pe est, dar forma de integrare și procentul de integrare va fi diferit.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Eu am o propunere și o replică pentru domnul Candu.

Domnule Candu,

Avînd în vedere că ați pus întrebarea Frațiunii noastre, vă rog să vă documentați mai bine. Nu încurcați Uniunea Euroaziatică cu Comunitatea Economică Eurasiatică. Sînt două lucruri absolut diferite.

Uniunea Eurasiatică, despre care ați vorbit, nici nu există deocamdată. Va funcționa după 2015, iar Comunitatea Economică Eurasiatică este cu totul altceva.

Mai bine, pregătiți-vă mai bine de ședințele Parlamentului data viitoare. Și o propunere.

Stimați colegi,

Noi nici n-avem de gînd să vă convingem că Uniunea Vamală va aduce beneficii Republicii Moldova. Noi vorbim astăzi despre cu totul altceva. Pentru noi este evident, noi și așa cunoaștem poziția voastră. Astăzi, noi vorbim despre

posibilitatea ca oamenii să decidă, trebuie să organizăm acest referendum și dacă nu vă place Uniunea Vamală, acesta-i dreptul vostru. Lăsați oamenii, cetățenii statului să hotărască pentru ei înșiși soarta lor.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Încă întrebări?

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Am o întrebare către raportor. O întrebare, care stă la suprafață, a fost discutată, inclusiv pe larg în presă. Republica Moldova nu are frontiere comune cu celelalte state care formează Uniunea Vamală Belarus, Federația Rusă și Kazahstan.

Avem între noi, Belarus și Federația Rusă, un stat care se numește Ucraina, care a manifestat un dezinteres total față de aderarea la această construcție și este dreptul suveran al Ucrainei să decidă.

Noi am avut situații în care ucrainenii ne-au impus foarte multe lucruri, ceea ce ține de exporturi cu taxe și cu chestii, și... Deci cum, la modul practic, Republica Moldova va putea face parte din această Uniune și care vor fi beneficiile scontate în condițiile în care Ucraina, de exemplu, s-ar putea împotrivi?

Domnul Eduard Mușuc:

Da, eu vă mulțumesc, stimate domnule deputat, pentru această întrebare.

În primul rând, hotarul poate să fie, de exemplu, și terestru, și pe mare. Republica Moldova are Portul Giurgiulești, care are un statut de un port maritim și pe mare, poftim, orice navă care va ieși din Portul Giurgiulești direct poate să aibă un itinerar pînă la orice port rusesc. (*Rumoare în sală.*)

Dar, ca atare, vreau să luați în considerație, în primul rând, situația reală. Noi, Republica Moldova, avem relații cu Federația Rusă, economică, de mai multă durată și exportăm în Federația Rusă mai multe mărfuri.

Sigur că ele se exportă la momentul de față prin tranzit prin Ucraina, ceea ce se va face și după aderarea Republicii Moldova la Uniunea Vamală. Pur și simplu, lucrul acesta se va face deja din punct de vedere juridic, dar și financiar, în cadrul unui și aceluiași teritoriu vamal, fără achitarea taxelor vamale, fără aplicarea TVA, fără aplicarea a mai multor accize, pe care acum exportatorii noștri și importatorii din Federația Rusă le achită în bugetele fie al Republicii Moldova, fie al Federației Ruse.

Și doar prin micșorarea și anularea în mai multe privințe a acestor taxe și accize, și antevorbitorul a avut perfectă dreptate: Republica Moldova va câștiga după aderarea la această Uniune cel puțin 500 de milioane de dolari, nemaivorbind despre alte avantaje care sînt cu mult mai mari decît, pur și simplu, simplificarea și anularea acestor proceduri vamale de devamare și de devamare.

Domnul Mihai Godea:

Domnule raportor,

Mai există și posibilitatea transportului aerian, ca să vă ajut în argumentarea poziției dumneavoastră.

Domnul Eduard Mușuc:

Nu există, e mai scump, ca de obicei.

Domnul Mihai Godea:

Dar vreau să vă întreb dacă cunoașteți cumva ponderea transportului maritim, fluvial și aerian în totalul transporturilor de mărfuri, comparativ cu cel auto și feroviar?

Domnul Eduard Mușuc:

Mult stimat domnule deputat,

Toate aceste chestiuni le vom dezbate atunci când vom discuta oportunitatea sau inoportunitatea de aderare sau tehnica de implementare a acestui proiect de lege. Eu încă o dată v-am zis, v-am spus și vă zic încă o dată. Partea terestră, dacă să ne folosim de căile ferate sau tiruri, totuna se face prin Ucraina. Este clar lucrul acesta.

Pur și simplu, beneficiile vor fi directe. Tot așa tranzit prin Ucraina, dar deja fără achitarea, fără vamarea, devamarea pe partea moldovenească și pe partea rusă, ceea ce înseamnă, în primul rând, simplificarea acestor proceduri.

Doi. Micșorarea semnificativă a accizelor și taxelor vamale, care se aplică la momentul de față. Ele, pur și simplu, nu se vor aplica.

Nu se va schimba nimic din punct de vedere tehnic, ci se va micșora, se va simplifica și va fi mai eficient și mai economic, mai avantajos și mai competitiv pentru toți producătorii noștri. Asta este.

Domnul Mihai Godea:

Eu, domnule raportor, îmi amintesc de raportul unui fost Prim-ministru al Republicii Moldova în cadrul primului Parlament democratic, dar am să dau exemplu în cadrul unei luări de cuvânt și vă rog, domnule Președinte, să mă înscrieți.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Andrian Candu:

Mersi mult. Dreptul la replică.

Stimate domnule Petrenco,

Probabil, ar trebui să... probabil, nu știu ce fel de cărți citiți, dar, ca noțiuni generale, ar trebui să știți că orice uniune de state are câteva etape de formare.

Uniunea Europeană la fel a început ... exista o comunitate economică, după aceea s-a transformat în Uniune Vamală, după aceea au avut o integrare economică ca să ajungă la Uniunea Europeană, ceea ce este.

La fel se întâmplă și cu Uniunea Eurasiatică, a existat Uniunea Belarus, Rusia. Există acum Comunitatea Economică Eurasiatică și, prin declarațiile fondatorilor care au fost și dacă citiți și discursul domnului Putin, în anul 2011 atunci când a fost format... finalitatea este Uniunea Eurasiatică. Spre aceea merge și este în contradicție, completamente se exclude cu existența Uniunii Europene. Nu poate un stat să fie membru și într-o parte, și în alta.

Și a doua chestiune, ca și precizare, ce ține de gaz.

Stimate domnule autor,

Sînt minciuni ceea ce se spune, că nu se plătește, dacă sîntem membri ai acestei comunități să nu plătim acciz, sau, mai bine zis, cum spuneți, nu plătim TVA la gaz. Foarte simplu. Rusia este singura țară care percepe TVA la origine și nu la destinație, cum este regula TVA-ului în întreaga lume și în Uniunea sau în Comunitatea Eurasiatică, pe care o citați. Rusia percepe iarăși TVA la origine și nu la destinație. De aceea, nu vorbiți că noi vom avea numai din TVA sau numai din accize foarte multe încasări de la importul de gaz.

Domnul Eduard Mușuc:

Multstimate...

Domnul Andrian Candu:

Documentați-vă.

Domnul Eduard Mușuc:

Multstimate... Poftim? Dar nu dumneavoastră decideți, decide Președintele Parlamentului. Am dreptul eu să comentez sau nu?

Domnul Marian Lupu:

El a spus: documentați-vă.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Ceea ce vreau să vă zic, în primul rînd, procesul de integrare și de formare a unei unități de state. Fiecare stat decide care va fi gradul de integrare și în Uniunea Europeană sînt membri ai Uniunii Europene, care nu fac parte din zona euro. Sau, de exemplu, sînt membri ai Comunității Europene, dar nu au statut de țară membră a Uniunii Europene și pot să dau mai multe exemple. Și Norvegia, și Elveția, de atîta, depinde de noi și noi vom decide care va fi gradul de integrare. Vom intra noi în structuri militare sau nu.

Dacă ne vom limita, dar noi propunem să ne limităm la integrarea economică și decizia aceasta ne aparține nouă, dar nu cuiva. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Da, vă rog, fiindcă e grupul autorilor.

Microfonul nr.3.

Domnul Vladimir Voronin:

Domnule Candu,

Eu, personal, am avut despre dumneavoastră o impresie cu mult mai serioasă și mai solidă. Eu n-am știut că dumneavoastră plutiți, așa, pe de asupra, ca un fluturaș. Rusia e membru la OMC ori nu? Și atunci care-i problema?

Da nu, că este Uniunea Vamală, da ceea ce ați spus dumneavoastră, cu TVA ș.a.m.d. la locul destinației sau la locul, da, unde se produce. Despre aceasta eu vorbesc dumneavoastră.

Doi. Cu mult stimatul deputat independent. Unde te-ai ascuns? ...bronzat ... ca și mine, da. Moldova este membru a, cum se numește aceasta moldovenește, a țărilor maritime sau nu? (*Rumoare în sală.*)

Face parte? A? Noi am semnat-o, fiind la guvernare. Am devenit țară maritimă, nu? Și atunci care-i problema, ce te interesează că... da cum o să nimerim noi în Rusia. A? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Acum, dacă ajungem la o asemenea discuție, dați-mi voie să vă aduc la cunoștința dumneavoastră o scurtă informație. La ultima ședință a "Eurazes"-ului...

Domnul Eduard Mușuc:

La luări de cuvânt, domnule Președinte, nu vă supărați.

Domnul Marian Lupu:

Tu caută-ți de treburile tale.

Domnul Eduard Mușuc:

Acum faza de întrebări.

Domnul Marian Lupu:

(*Aplauze.*) Președintele Armeniei, țară care face parte și din ODCB, atrageți, vă rog, atenție, cu text deschis a zis o chestie: că Armenia, cu toată dorința să adere la Uniune nu poate, fiindcă nu are frontieră comună și în cazul dat eu gîndesc că domnul Președinte al statului armean este o persoană foarte inteligentă și nu mai puțin pregătită decât deputații din sala acestui Parlament. Așa, ca remarcă, deoarece, fiind vizată o persoană din Frațiune, este vizată Frațiunea per ansamblu.

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc domnule Președinte.

În primul rînd, vreau să vă propun ca să emigrați în Armenia, dacă așa vă place.

Doi. Deci ca să-i dau un răspuns foarte clar și fără interpretări domnului Godea, referitor la poziția Ucrainei. Deci vreau să-l informez pe domnul Godea și stimați prieteni din Parlament, că Prim-ministrul Ucrainei Azarov a semnat, la începutul lunii august, un protocol de cooperare între Uniunea Vamală. Și Ucraina, prin care foarte clar Ucraina și-a luat angajamente acum, la moment, ca să aibă statut de observator în această organizație și, respectiv, pe parcurs va lua o decizie foarte clară referitor la apartenența sau neapartenența la Uniunea Vamală.

De aceea, eu nu cred că este foarte clar și categoric că Ucraina va respinge această propunere. Ba mai mult ca atât, eu cred că este avantajul și este un moment foarte prielnic și pozitiv pentru Ucraina de a participa la această cooperare economică eurasiatică.

Și, în acest context, stimați prieteni, vreau să atrag atenția dumneavoastră asupra unui moment foarte clar: că noi aici ne-am apucat ca să dezbatem avantajele și dezavantajele aflării noastre în Uniunea Vamală. Dar, de fapt, subiectul care se pune în discuție este unul foarte clar.

Noi nu trebuie cu dumneavoastră aici să decidem: aderăm noi astăzi sau nu aderăm la Uniunea Vamală. Noi trebuie să decidem, oferim noi dreptul cetățenilor ca să se expună la un referendum asupra acestui subiect sau nu și atunci, în sensul acesta, o să fie clar cine este cu poporul și cine este împotriva acestui popor.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc domnule Președinte.

Cu titlu de replică. Eu n-am să folosesc limbajul domnului Voronin, căci credeam că domnul Stati se descurcă mai bine în relațiile internaționale grație carierei, pe care a făcut-o în serviciul diplomatic.

Eu vreau să vă spun, domnule Stati, să consultați poziția și a Președinției Ucrainei, și declarațiilor Președintelui Ianukovici, și poziția Guvernului, și a Radei Supreme, și nu induceți în eroare, pentru că nu-i frumos. Pur și simplu, nu-i frumos.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

По поводу тезиса, которой представитель Альянса считает необиваемым, относительно общей границы.

Я хотел бы напомнить вам всем, что Правительство Российской Федерации в лице Премьер министра господина Медведева дало точный и ясный ответ Премьер министру Молдовы господину Филату о том, что нет никаких проблем, и все зависит numai de voința poporului Moldovei.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Anghel – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Eu am un supliment la explicați sau un supliment la răspunsul cu referință la îngrijorarea unor colegi care consideră că este imposibilă Uniunea Vamală pentru Republica Moldova din considerentul că nu avem hotare comune.

Vă rog, fiți atenți. Pentru a avea un spațiu vamal comun, nu este nevoie de frontieră comună. Ca exemplu pot să vă dau că regiunea Kaliningrad, care se află în depărtare de teritoriul Federației Ruse, nu are probleme la plata impozitelor vamale.

Se folosește de aceeași legislație vamală comună cu toată țara. Așa și pentru Republica Moldova nu vor fi probleme la acest capitol.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Niște întrebări pur tehnice. Ați evaluat care vor fi costurile referendumului, eventual? (*Rumoare în sală.*) Da, da, de ce...

Domnul Eduard Mușuc:

Stimate...

Domnul Valeriu Streleț:

Așa, de interes.

Domnul Eduard Mușuc:

Stimate...

Domnul Valeriu Streleț:

Fiindcă urmează după asta altă întrebare.

Domnul Eduard Mușuc:

Stimate domnule Streleț,

Costurile referendumului vor fi cu mult mai mici decât impactul negativ al... de guvernare a Alianței pentru Integritate Europeană.

Domnul Valeriu Streleț:

Și totuși, care-i cifra?

Domnul Eduard Mușuc:

Poftim?

Domnul Valeriu Streleț:
Care-i cifra estimativă?

Domnul Eduard Mușuc:
Eu cred că vă puteți documenta...

Domnul Valeriu Streleț:
Deoarece, dacă ați...

Domnul Eduard Mușuc:
Îmi dați voie să răspund.

Domnul Valeriu Streleț:
E ...scris în nota informativă..

Domnul Eduard Mușuc:
Îmi dați voie să răspund? Îmi dați voie să răspund?

Domnul Valeriu Streleț:
Trebuie să scrieți. Spuneți, dar spuneți concret.

Domnul Eduard Mușuc:
Foarte bine. Eu vă solicit să documentați Comisia Electorală Centrală în ceea ce privește organizarea referendumului din 2010, pe care l-ați organizat, și eu vă asigur că referendumul acesta va fi cu mult mai, să spunem așa, mai mic în costuri...

Domnul Valeriu Streleț:
Dar...

Domnul Eduard Mușuc:
Decît acel referendum inutil. Dar avantajele pentru Republica Moldova vor fi enorme, deoarece este o chestiune concretă...

Domnul Valeriu Streleț:
Iată, de aici.

Domnul Eduard Mușuc:
...este o chestiune cu un impact pozitiv.

Domnul Valeriu Streleț:
Și următoarea întrebare. Dumneavoastră sînteți siguri în efectele juridice ale acestui referendum? Nu sînt bani aruncați în vînt?

Domnul Eduard Mușuc:

Mult.

Domnul Valeriu Streleț:

V-ați documentat bine.

Domnul Eduard Mușuc:

Mult stimat...

Domnul Valeriu Streleț:

Ați vorbit cu experții...

Domnul Eduard Mușuc:

Mult stimat domn...

Domnul Valeriu Streleț:

Ați citit cu atenție proiectul pe care l-ați...

Domnul Eduard Mușuc:

Mult stimat domnule Streleț,

Vă răspund la această întrebare. Sigur că este importantă opțiunea alegătorilor, opțiunea cetățenilor, dar...

Domnul Valeriu Streleț:

Explicați care sînt etapele de după...

Domnul Eduard Mușuc:

Dați-mi voie să vorbesc. Eu vă rog frumos.

Domnul Valeriu Streleț:

Referendum, pur și simplu.

Domnul Eduard Mușuc:

Dumneavoastră mă întrerupeți permanent.

Domnul Valeriu Streleț:

Am vorbit de efectele juridice.

Domnul Eduard Mușuc:

Fie finalizați gîndul și eu vă aștept.

Domnul Marian Lupu:

Hai, hai.

Domnul Eduard Mușuc:

Dați-mi voie să vorbesc.

Domnul Marian Lupu:

Colegi,

Vă rog.

Domnul Valeriu Streleț:

Hai, zi-i.

Domnul Eduard Mușuc:

În primul rînd, este importantă opțiunea cetățenilor. Sigur că acest proiect de lege poate fi aprobat în cadrul Parlamentului, dar este clar, mai ales după discuțiile pe care le-am avut noi astăzi, după consultările cu fracțiunile din cadrul Parlamentului, care reprezintă actuala Alianță, dumneavoastră sînteți categoric pentru... categoric împotriva acestui proiect de lege și nu-l veți vota aici, în cadrul Parlamentului.

Domnul Valeriu Streleț:

Domnule Mușuc,

V-am întrebat de efectele juridice, vă rog.

Domnul Eduard Mușuc:

Și...

Domnul Valeriu Streleț:

Spuneți de efectele juridice ale acestui referendum.

Domnul Eduard Mușuc:

Efectele juridice vor fi următoarele. Efecte juridice. Acest referendum...

Domnul Valeriu Streleț:

Iată, luați ca bază Constituția și Legea privind tratatele internaționale din '99.

Domnul Eduard Mușuc:

O secundă.

Domnul Valeriu Streleț:

Și vorbiți despre efectele juridice ale acestui referendum, cum îl numiți voi...

Domnul Eduard Mușuc:

Acest...

Domnul Valeriu Streleț:

...legislativ.

Domnul Eduard Mușuc:

Eu am înțeles întrebarea. Acest referendum are un statut de referendum republican legislativ.

Domnul Valeriu Streleț:

Așa.

Domnul Eduard Mușuc:

Dacă majoritatea cetățenilor în cadrul acestui referendum se vor...

Domnul Valeriu Streleț:

Și el poate produce efecte juridice.

Domnul Eduard Mușuc:

Dați-mi voie să vorbesc, vă rog frumos.

Domnul Valeriu Streleț:

Spune. Zi-i.

Domnul Eduard Mușuc:

Atunci nu interveniți permanent. Nu este frumos, pur și simplu.

Domnule Streleț,

Ну, недержание что ли sau cum?

Domnul Valeriu Streleț:

Spune, spune, zi-i.

Domnul Eduard Mușuc:

După, în cazul în care majoritatea cetățenilor vor vota pentru, se vor expune „pentru” în cadrul acestui referendum, proiectele de lege care se propun vor intra în vigoare, ceea ce înseamnă că, pe parcursul a 3 luni de zile, Președintele țării trebuie să semneze un decret, care va prevedea formarea structurilor respective în ceea ce privește negocierea condițiilor de aderare a Republicii Moldova la această structură și peste un an de zile, mai bine zis, pe 1 ianuarie 2014, primul articol va intra în vigoare, adică aderarea Republicii Moldova la Uniunea Vamală Rusia, Belarus, Kazahstan.

Efectele economice. Despre aceste efecte noi am discutat în cadrul acestei sesiuni și cred că pentru toți deja este clar că ele sînt doar pozitive.

Domnul Valeriu Streleț:

Doar efectele juridice, dar cred că trebuie să vă mai documentați, fiindcă sînt opinii diametral opuse.

Domnul Eduard Mușuc:

Ну, два юриста, три мнения. Noi cunoaștem chestia asta.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări?

Domnul Eduard Mușuc:

Dați propuneri de îmbunătățire, dacă le aveți, în ceea ce privește partea juridică. Da noi nu avem, la momentul de față nu avem obiecții sau nu avem...

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Eduard Mușuc:

Nu vedem lacune în formulări juridice. Totul este corect.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Eu propun atunci, întrebări, microfonul nr.5, microfonul nr.2, fiindcă avem o listă mare de luări de cuvânt și doritorii vor avea posibilitatea să-și expună poziția. Fiindcă eu văd de la microfoanele din sală nu atât întrebări, cât expuneri de poziții.

Păi, să trecem regulamentar.

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,

Uitați-vă, e ora 15, am pierdut o zi. Nu, de ce le-ați dat dumneavoastră voie să vorbească azi, să iasă cu mampaselele acestea comuniste?

Domnul Marian Lupu:

Fiindcă sîntem Parlament, domnule președinte.

Domnul Mihai Ghimpu:

Nu domnul, dar este Regulamentul, un minut, două, acolo e scris în Regulament. Este buton care... Acestea-s mampasele comuniste. Ei au promis că vor construi comunismul pînă în 2000 și acum vin cu altele... și noi le oferim lor să buimăcească lumea. Închideți, gata cu întrebările și la...

Domnul Marian Lupu:

Haideți...

Domnul Mihai Ghimpu:

În loc să treacă domnul Mușuc acolo în sală.

Domnul Marian Lupu:

Niciodată.

Domnul Mihai Ghimpu:

El e bun de spus minciuni.

Domnul Marian Lupu:

Iată, acesta și este cuvântul-cheie. Cineva-i bun de spus minciuni. Nu prin presiuni administrative și închidere de gură se face poziția în Parlament, dar dacă este cineva care vine cu talent, chiar și în a spune minciuni, păi, să fim buni cu toții, să fim talentați, să venim cu argumente convingătoare și să vorbim pe potrivă.

Asta și este menirea acestei săli și acestei instituții. Nu vă supărați.

Păi, n-am încălcat Regulamentul. (*Rumoare în sală.*) Nu vă supărați, fiindcă ei sînt un grup de autori, de 30 de oameni și autorii au dreptul la luări de cuvînt.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte,

Apăsăți butonul, că Ghimpu se enervează.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Vă rog, ultima întrebare.

Domnul Oleg Garizan:

Уважаемые коллеги, я думаю, что многие из вас в курсе последних опросов. В принципе, это и без опросов понятно, что абсолютное большинство жителей гагаузского региона, гагаузской автономии, поддерживают идею и выступают за вступление в Таможенный союз.

И сегодня, наблюдая за той дискуссией, которая разгорелась в зале, мне бросилось в глаза, что яркими оппонентами этой идеи являются особенно представители Демократической партии. В контексте тех событий по формированию руководства автономии, в контексте тех переговорных процессов, которые сегодня происходят с новоизбранными депутатами гагаузского парламента, я хочу подчеркнуть, чтобы наши все гагаузские депутаты обратили на это внимание, потому что Демократическая партия в этих процессах пытается играть очень большую подкованную роль, и наши гагаузы должны знать ваше истинное лицо.

Domnul Marian Lupu:

Ну... Вы прекратите свои местные гагаузские вопросы пытаться экстраполировать здесь, в Парламенте. Потому что мы прекрасно понимаем, чего вы хотите добиться, и все это Microfonul nr.2.

Domnul Oleg Garizan:

Мариян Ильич,
Тогда Вам нечего делать у нас в Гагаузии.

Domnul Marian Lupu:

А я Вас

Domnul Oleg Garizan:

С Вашими деньгами.

Domnul Marian Lupu:

А я вас не буду спрашивать, приезжать мне туда или нет, господин Гаризан. Ждите в гости.

Microfonul nr.2.

Domnul Alexandr Bannikov – Frațiunea PCRM :

У меня реплика: господа из Альянса, мы просим Вас дать народу слово. Как Латвия не побоялась дать народу слово по поводу русского языка в Латвии, как Румыния не побоялась дать народу слово в отношении Бэеску, как Швейцария не побоялась дать народу слово в отношении курения в общественных местах. Мы просим Вас: дайте народу слово. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Așa, domnule raportor, jumătate de minut, încheierea.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Stimați deputați,

Vreau să vă aduc la cunoștință că această solicitare vine, în primul rând, din partea sutelor de mii de cetățeni, care au pus semnătura pentru ... întru susținerea acestui proiect de lege. Mai mult, vreau să vă zic că, la momentul de față, după informațiile de care dispun, zeci și zeci de orașe, municipii, s-au adresat către Parlamentul Republicii Moldova pentru ca să fie susținut acest proiect de lege. Prin deciziile consiliilor orașenești, locale, municipale, nu-s ... sînt convins că și Adunarea Populară a Găgăuziei, chiar la prima ședință, va aproba o astfel de decizie. Oferiți dreptul cetățenilor Republicii Moldova să-și decidă soarta lor.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Asta a fost prezentarea din partea autorilor.

Comisiile. Deci avem două comisii. Începem cu Comisia juridică, numiri și imunități.

Domnul Popa.

Domnul Victor Popa – Frațiunea PL :

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Hotărîre nr.1967 din 10 decembrie, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă, și a constatat următoarele : prin proiectul menționat, autorii propun organizarea și desfășurarea referendumului republican privind aderarea Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice Eurasiatice de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale.

Fiind pus în dezbateri, majoritatea membrilor Comisiei au menționat inoportunitatea reglementărilor din proiect din următoarele considerente: proiectul contravine regulilor de tehnică legislativă, deoarece tratatele de constituire sînt documente care pot fi ratificate. Aderarea se face la instituții, blocuri, uniuni, și nu la acte.

Republica Moldova, pornind din 2003, prin diferite acte legislative și guvernamentale, a declarat intenția de aderare la Uniunea Europeană și a demarat și o serie de acțiuni, activități, reforme, care au ca scop armonizarea legislației la standardele europene, ridicarea nivelului de viață a poporului, liberalizarea regimului de vize, integrarea în marea familie a Terrei Europene, inclusiv ceea ce prevede și integrarea în Uniunea Vamală a Țărilor Europene.

Pornind de la cele menționate, Comisia juridică, numiri și imunități, cu majoritatea de voturi, a decis să propună Parlamentului respingerea proiectului de Hotărîre nr.1967 din 10 septembrie 2012 pentru organizarea și desfășurarea referendumului republican.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări aici, către Comisia juridică, numiri și imunități.

Microfonul nr.3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule Popa,

Dumneavoastră, probabil, cunoașteți care sînt competențele Comisiei juridice, numiri și imunități intuiesc, totuși, că cunoașteți. Comisia juridică nu dă aprecieri politice unui proiect. Noi am înaintat un proiect privind organizarea și stabilirea datei unui referendum legislativ. Comisia juridică trebuie să reglementeze și să vegheze asupra respectării procedurilor legale: Regulamentul Parlamentului, Codul electoral, dacă sînt respectate. Spuneți-mi, vă rog, au fost careva încălcări de ordin juridic anume la procedura de înaintare a proiectului, respectarea prevederilor Codului electoral ș.a.m.d.

Domnul Victor Popa:

Domnule Sîrbu,

Dacă dumneavoastră v-ați clarificat că luna septembrie are 31 de zile...

Domnul Serghei Sîrbu:

Treizeci, domnule Popa, treizeci, nu treizeci și una... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Victor Popa:

... vă răspund, vă răspund și la celelalte, și la celelalte întrebări. Deci Comisiei juridice, numiri și imunități la care ați asistat și dumneavoastră, a adoptat o hotărâre, pe care eu am dat-o citire aici. Atît. Noi, la ședința Comisiei, am spus că, din punctul de vedere a tehnicii legislative, proiectul înaintat de dumneavoastră este incorect, agramat, dacă vreți, domnilor juriști de la PCRM.

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule profesor habilitat ...

Domnul Victor Popa:

Pentru că tratatele se ratifică, și nu se aderă la dînezele.

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule profesor,

Domnul Victor Popa:

Tratatul este un document.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc.

A doua întrebare.

Domnul Victor Popa :

S-a spus clar, asta-i ședință de comisie.

Domnul Serghei Sîrbu:

Am înțeles. Am înțeles.

Domnul Victor Popa :

Și al doilea moment. Membrii Comisiei...

Domnul Serghei Sîrbu:

Nu, am înțeles.

Domnul Victor Popa :

...au spus că, deoarece Republica Moldova a declarat adeziunea pe integrarea în Uniunea Europeană, asta exclude, deci asta a fost...

Domnul Serghei Sîrbu:

Am înțeles.

Domnul Victor Popa :

...spus la Comisie, eu am dat citire ce s-a vorbit.. Atunci atît.

Domnul Serghei Sîrbu:

Am înţeles. A doua întrebare, dacă îmi permiteţi.

Domnule profesor,

Dumneavoastră aţi spus că Republica Moldova nu poate adera la tratat, şi aţi menţionat în Comisie şi comitet. Spuneţi-mi, vă rog, Parlamentul Republicii Moldova, vreo dată, în istoria sa, a aderat la vreun tratat?

Domnul Victor Popa :

Nu vă pot spune, nu m-am documentat...

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule Popa,

Ca să Vă documentaţi, Vă aduc la cunoştinţă: Parlamentul Republicii Moldova, la 23 decembrie 2009, a aprobat Legea nr.117, semnată de domnul Mihai Ghimpu, care se numeşte «Pentru aderarea Republicii Moldova la Tratatul de constituire a comunităţii energetice».

Vă mulţumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Victor Popa :

Deci înseamnă că dumneavoastră nu trebuie să repetaţi greşelile făcute de Parlament.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări nu sînt.

Domnule preşedinte,

Domnul Victor Popa :

Domnule,

Tratat e document şi pentru dumneavoastră vă spun, scrieţi-vă undeva tratat e do-cu-ment.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Mulţumesc, domnule Popa.

Coraportor poziţia este prezentată, da? Bine.

Luări de cuvînt. Avem o listă vastă.

Începem, doar dacă-i de procedură.

Microfonul nr.3.

Domnul Artur Reşetnicov – Fracriune PCRM :

Eu, de fapt, am aşteptat şi coraportul altei comisii. De aceea, în lipsa acestui raport şi luînd în consideraţie că au fost astăzi mai multe dezbateri despre pro-

aderarea la Uniunea Eurasiatică, viitorul Uniunii Europene, dar sensul proiectului prezentat astăzi de către Partidul Comuniștilor este de a da posibilitate oamenilor să decidă, adică sensul este referendumul.

Domnul Marian Lupu:

Procedura, care-i?

Domnul Artur Reșetnicov:

Acum, domnule Președinte, de procedură.

Domnul Marian Lupu:

Vă rog.

Domnul Artur Reșetnicov:

Și, vă rog, să notați: noi propunem că să puneți la vot votarea acestui proiect să fie nominal de către deputați.

Domnul Marian Lupu:

O să supun. La timpul său. După luările de cuvânt.

Așa.

Dar poporul știe. Vă știe tare bine.

Începem luările de cuvânt. Regulamentar, până în șapte minute.

O să rog foarte mult să țineți cont, colegi, care o să ieșiți la tribuna centrală.

E o listă mare, în șapte minute, vă rog, să vă încadrați.

Doamna Ana Guțu.

Doamna Ana Guțu – Frațiunea PL:

Stimate domnule Președinte,

Doamnă vicepreședinte,

Stimați colegi deputați,

La această oră crucială pentru destinul european al Republicii Moldova, am ajuns să dezbatem în plenul Parlamentului, la inițiativa colegilor din PCRM, necesitatea organizării unui referendum legislativ, prin care populația votantă s-ar pronunța în favoarea sau în defavoarea aderării Republicii Moldova la Uniunea Eurasiatică. Or, ce poate servi drept dovadă a avansării Republicii Moldova pe calea democrației, decât condescendența și înțelegerea, de care a dat Alianța pentru Integrare Europeană, de a include în ordinea de zi acest proiect de Hotărâre a Parlamentului. Într-o societate democratică orice idee are dreptul la viață atît timp cît se găsesc persoane, cetățeni, promotori ai acestei idei în rîndul populației active. Toate par a fi judicios aranjate pe polița democrației emergente a Republicii Moldova, numai că, stimați deputați din Frațiunea PCRM, argumentele dumneavoastră în favoarea Uniunii Eurasiatice nu țin în actuala conjunctură politică.

Apropierea Republicii Moldova de Uniunea Europeană este un fapt împlinit, prin viteza cu care Alianța pentru Integrarea Europeană a realizat și continuă să

realizeze, punctual și consecvent, angajamentele ce țin de încheierea Acordului de asociere cu Uniunea Europeană, Acordului pentru instituirea Zonei de Comerț Liber, aprofundat și cuprinzător, și Acordului de liberalizare a regimului de vize.

În condițiile dezvoltării rapide a agendei europene, brusc, stimați colegi comuniști, ați simțit nevoia de a contrapune dezideratului de integrare europeană un proiect, care stupefiază prin opacitatea sa. Acest proiect, existent doar în strategiile visătorilor de la Kremlin, pare să ia contur, mai ales, în Republica Moldova, un stat în derivă identitară pronunțată, unde dispozițiile nostalgice pare să fi găsit teren propice – o adevărată Terra Grata – pentru animatorii ideii de refacere a URSS. Unde mai pui că această idee este abundant alimentată de o armată întreagă de gangsteri mediatici, generos plătiți din caznaua petroliferă din est, care nu seacă niciodată.

Membrii PCRM tot cheamă oponenții politici să le fie lăsat în pace trecutul comunist, plin de crime odioase, săvârșite sub semnul secerei și ciocanului. Dar, în afară de acest trecut, care continuă să le modeleze tehnologiile politicianiste, nu au găsit nimic original, decât să le propună cetățenilor o schimbare cu 180 de grade a vectorului de politică externă – integrarea plenară în viitoarea Uniune Eurasiatică.

Brusc, stimați colegi din PCRM, v-ați pătruns de umila apreciere a plebiscitului, în calitate de democrație electorală, trecînd cu buretele uitării peste scurta dumneavoastră memorie, a boicotării referendumului din 5 septembrie 2010.

Atunci, ați făcut din referendum o sperietoare și ați dezavuat cetățenii Republicii Moldova în a participa la soluționarea blocajului instituțional, de care vă faceți vinovați tot dumneavoastră. Ca să nu mai amintim despre schimbarea de către partidul dumneavoastră a vectorului politic extern, cel puțin de trei ori, în perioada anilor 2001–2009.

Stimați colegi din PCRM,

Nu creați speranțe apropo de acest referendum, nu vă faceți iluzii deșarte referitor la deziluzia poporului cu privire la ideea integrării europene. Integrarea europeană este mai viabilă ca oricînd. S-a demonstrat astăzi. Cele mai mari investiții ne vin din UE, granturi și proiecte de infrastructură vin tot din Uniunea Europeană, exporturile produselor din Republica Moldova se îndreaptă deja mai mult spre UE, învățămîntul se integrează în spațiul european al cunoașterii și cercetării.

Din păcate, calitatea de membru al CSI pe parcursul anilor nu ne-a adus nicidecum gaze ieftine. Și nici pe viitor, nimeni nu ne dă garanția că în Uniunea Eurasiatică ne așteaptă edenul economic. Lucoare, stimați membri ai PCRM, demult nu mai vine de la răsărit. Chiar dacă nu negăm necesitatea menținerii unor relații economice bazate pe parteneriat echitabil și paritar.

Cunoaștem cu toții simplul adevăr al modernității: pentru dezvoltarea socio-economică durabilă a unei țări este imperios necesar să fie asigurată funcționarea inalienabilă a instituțiilor democratice. La acest capitol, Uniunea Europeană constituie un etalon și un garant al proceselor democratice ireversibile, atît pentru statele membre ale Uniunii Europene, cît și pentru alte state, care aspiră la acest statut, inclusiv Republica Moldova.

Ce se întâmplă în spațiul estic la capitolul „democrație”? Pedepșa cu moartea, abolită demult în lumea civilizată. Amenzi și încarcerări pentru dreptul la libertatea de exprimare, autoritarism și șantaj în plan internațional, finanțarea separatismului și ocupației militare în fostele colonii sovietice. Spre aceste pseudovalori, oare, doresc să se îndrepte cetățenii Republicii Moldova? Cu siguranță, nu, stimați colegi.

Republica Moldova este un stat cu vocație, eminentă europeană. În primul rând, prin valorile sale civilizaționale românești, care sînt deja integrate plenar în cultura europeană. Cînd spunem Mihai Eminescu, Nicolae Iorga, Constantin Brăncuși, Liviu Rebreanu, Emil Cioran – memoria genetică europeană ne asociază cu Victor Hugo, Schopenhauer, Auguste Rodin, Ortega y Gasset, Umberto Eco.

Nu avem nimic împotriva Rusiei lui Dostoievski, Lomonosov și Ceaikovski, dar (și sîntem foarte expliciti în acest sens) nu dorim să ne legăm destinul geopolitic de spațiul estic, unde domină incertitudinea, șantajul și serioase derapaje de la procesul democratic.

La întrebarea cu subtext biblic: Quo vadis, Republica Moldova? (Încotro, Republica Moldova?) Partidul Liberal, dar eu cred că și întreaga Alianță pentru Integrare Europeană, răspunde: în Europa.

În consecința logică a celor expuse mai sus, Frațiunea Partidului Liberal nu va susține proiectului de Hotărîre a Parlamentului, ce ține de organizarea referendumului legislativ privind aderarea Republicii Moldova la Uniunea Eurasiatică.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Este invitat la tribuna Parlamentului domnul deputat Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Уважаемый Парламент,
Господа депутаты,

Сегодняшний вопрос – это не вопрос наших с вами представлений о том, будет это хорошо или будет плохо. Сегодняшний вопрос, внесенный сегодня в повестку дня – это наше обращение, поскольку мы с вами, как видим, зачастую не приходим к общему знаменателю. И те абсолютные ценности, которые проповедуются в Европе, сегодня в результате таких двойных стандартов повержены в прах здесь. Хотя мы им следуем в полном мере, так?

Так вот, этот сегодняшний вопрос – это вопрос обращения к нашему с вами народу, к нашим людям, которые нас с вами сюда избрали. Как вы хотите дальше жить, куда вы хотите дальше двигаться? При этом, нет никакой, никакой альтернативы евромодернизации Молдовы, поскольку мы, Партия коммунистов, считаем, что интеграция европейская возможна только через евромодернизацию.

Построить Молдову здесь, дома, у себя, Европу у себя дома. Для этого мы работали более четырех лет и приняли более 250 законов, которым вы не следуете, кстати говоря.

Поэтому, сегодняшний вопрос – это не вопрос выбора (одно другому не противоречит) – это вопрос очень прагматичный. То, что здесь нам поют, что визы там куда-то нам не будут, или безвизовый режим, нам не будут давать... Так вот, мы хотели напомнить вам, что Российская Федерация далеко впереди Молдовы в переговорах с Евросоюзом по отмене визового режима. Далеко впереди. И нам, я думаю, было бы неплохо поучиться у них тому, как эти переговоры вести.

Боязнь инвестиций с Востока, о чем настойчиво говорили во время наших консультаций, там, в том зале, боязнь инвестиций с Востока – это фобия, навеянная либералами, благополучно пользующихся плодами советских инвестиций, включая это здание и те два, которые они сожгли.

Это были инвестиции, здесь были инвестиции. Те, которые позволяли Республике Молдова выглядеть достойно на фоне всех стран, расположенных к Востоку от нее. (*Aplauze.*)

Сегодня мы не настаиваем на абсолютности нашего мнения относительно того, что лучше и что хуже. Мы только требуем от избранников народа, которые себя таковыми считают, дать этому народу право высказаться.

Когда господин Дьяков во время консультаций сказал, что надо иметь răbdare еще два с половиной года. Мы с вами в этих креслах можем иметь эту răbdare. Давайте спросим у наших людей, которые за пределами Парламента, хотят они эту răbdare еще два с половиной года потерпеть или нет? Пойдем и спросим, вот давайте с вами спросим.

Наша задача – сегодня продемонстрировать, что мнение населения Республики Молдова, ее многонационального народа – это мнение для нас с вами существенно значимо. Поэтому единственный способ сегодня – дать этому народу принять участие в референдуме и высказаться по этому поводу.

Мы можем с вами сегодня принять это постановление, вы можете его отклонить относительно даты референдума. Вы можете калькулировать нам стоимость этого референдума и предъявлять ее. Попросите у своих европейских патронов, если вам не будет хватать, помощь на реализацию прямой демократии в Молдове.

Спасибо. (*Aplauze.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Doamna Ivanov.

Doamna Violeta Ivanov – *Fracțiunea PCRM:*

Spuneți, vă rog, da, într-adevăr, unde este domnul Președinte al Parlamentului? Fiindcă ar fi foarte util ca dumnealui să asculte ceea ce se discută aici.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă deputat,

Dumneavoastră aveți 7 minute, indiferent cine este în sală. Aveți timpul dumneavoastră, vă rog.

Doamna Violeta Ivanov:

Am vrut foarte mult să fie și domnul Președinte al Parlamentului.

Onorată asistență,

Stimați deputați,

Este regretabil faptul că așa-numita Alianță pentru Integrare Europeană, aducând propriul popor la culmea dezastrului și sărăciei, abordează o problemă atât de importantă, precum ieșirea din impasul economic, politic și social, cu atîta dispreț, ignoranță și bătaie de joc.

Conștientizînd situația social-economică deplorabilă ca rezultat al guvernării Alianței, care, uzurpînd puterea în stat, promovează politici antisociale și antinaționale, Frațiunea Partidului Comuniștilor a venit cu proiectul de Hotărîre pentru organizarea și desfășurarea referendumului republican legislativ pentru aderarea Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice Eurasiatice și de formare a teritoriului vamal unic Uniunea Vamală Rusia – Belarus – Kazahstan.

Prezentul proiect este în deplină conformitate cu Legea Supremă a Republicii Moldova, care spune că anume poporului Republicii Moldova îi aparține dreptul de a adopta decizii pe marginea principalelor subiecte de dezvoltare a statului și a destinului societății moldovenești.

Acest proiect are ca scop asigurarea de măsuri concrete de stopare a crizei social-economice profunde în care se află țara noastră, provocate de Alianța nedemocratică pentru așa-numita Integrare Europeană, agravată de creșterea corupției, criminalității, de mafiotizarea structurilor statale, uzurparea puterii în stat, partajarea tuturor funcțiilor în stat, chiar și cele care, prin definiții, nu pot fi partajate, cum ar fi conducerea Procuraturii Generale, SIS-ul, CCCEC și multe altele, lichidarea mijloacelor de informare în masă neafiliate puterii, represiuni politice, închiderea școlilor, creșterea prețurilor și tarifelor, sărăcia totală a populației, micșorarea numărului locurilor de muncă, exodul masiv a forței de muncă.

Astăzi, cînd țara se află într-o situație economică, socială catastrofală și Alianța pentru așa-numita Integrare Europeană, prin activitatea sa, a compromis definitiv însuși conceptul de integrare europeană, proiectul, înaintat de Partidul Comuniștilor, propune măsuri concrete de dezvoltare a țării, de renaștere a economiei, de asigurare a unui trai decent pentru fiecare cetățean al Republicii Moldova, acordîndu-i posibilitatea de a-și exprima liber, în mod democratic opinia vizavi de calea de dezvoltare de mai departe a țării.

Potrivit articolului 39 al Constituției: cetățenii Republicii Moldova au dreptul de a participa la administrarea treburilor publice nemijlocit. Astfel, poporului îi aparține dreptul prioritar de a decide, stimați deputați, pe care cale să se dezvolte statul.

Articolul 75 din Legea Supremă stipulează că cele mai importante probleme ale societății și ale statului sînt supuse referendumului. E indiscutabil, subiectul integrării statului în formațiuni integraționiste regionale și internaționale se referă la aceste probleme și necesită consultarea opiniei publice.

Domnilor și doamnelor,

Într-un stat de drept și democratic, precum pretinde a fi Republica Moldova, în conformitate cu articolele 1, 2 din Constituție, opinia poporului este mai presus decît toate. Respectarea dreptului omului prezintă o valoare democratică, indiscutabilă în spațiul european.

Prin urmare, Frațiunea insistă și cere forului legislativ să susțină această inițiativă. Vă chemăm să vă gîndiți la propriul popor, și nu la propriile buzunare. Cerem să dați dovadă de responsabilitate politică, care presupune titlul de ales al poporului, acordîndu-i acestuia posibilitatea de a-și exprima liber opinia publică referitor la vectorul de dezvoltare a țării și de ași alege destinul.

Stimați deputați din Alianța pentru Integrare Europeană,

Nu vă temeți de propriul popor, orientați-vă eforturile spre dezvoltarea acestuia și nu spre ruina lui. Și nu profitați de răbdarea poporului, fiindcă totul are o limită. Dați-i poporului cuvîntul! Acei care nu înțeleg: Дайте народу слово!
(Aplauze.)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Candu.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Președinte,

Stimată doamnă vicepreședinte,

Dragi colegi,

Onorată asistență,

Onorat plen,

Pîna a trece în revistă unele aspecte tehnice ale problemei, mai ales sub aspect economic și juridic, dați-mi voie să mă refer la unele chestiuni politice și, în special, la cele cu referire la politica externă a Republicii Moldova.

Politica externă, pentru a fi de succes, trebuie să se bazeze pe consistență. Nu au reușite în istorie statele care își schimbă direcția în scurt timp. Și, la acest capitol, mă refer la politica anterioară a Partidului Comunist, atunci cînd se afla la guvernare.

Încă în anul 2005 chiar au fost intensificate demersurile noastre de aderare și de integrare în Uniunea Europeană. A fost formată și o Comisie națională de integrare în Uniunea Europeană, chiar națională, pe lîngă Președinte. Aderarea la Uniunea Europeană a fost pe lista priorităților și permanent a fost vociferată de Partidul Comunist pentru întreaga perioadă de timp.

Ce s-a întîmplat acum de ați schimbat viziunea? Ba mai mult ca atît, Comunitatea Economică Eurasiatică, de care vorbiți, a fost formată încă în anul 2000. De ce nu ați propus aderarea la ea pe parcursul perioadei de guvernare, cît ați fost și ați avut la dispoziție 8 ani?

Stimați colegi,

Este o percepție greșită ca să se menționeze că, dacă ne propunem integrarea în Uniunea Europeană, automat sîntem împotriva estului. Este o percepție greșită.

Și chiar, astăzi, am dat un exemplu prin ratificarea Acordului privind zona de comerț liber al Comunității Statelor Independente. Noi sîntem și ținem mult la relațiile pe care le avem, relații strategice cu Federația Rusă și, în general, cu țările din regiune, cu țările vecine.

De altfel nici nu putem. Deoarece foarte multe ne leagă și multe sînt importante: relațiile culturale, cele comerciale. Dar cîți moldoveni muncesc numai în Federația Rusă? După unele estimări, sînt vreo 400 de mii. Cum să nu fie importante relațiile, sursele de energie și altele?

Dar a avea relații strategice bilaterale, chiar și multilaterale, nu presupune aderarea la blocuri sau uniuni, cum este Uniunea Vamală. Căci odată declarați în intenție și acțiuni de a ne integra Republica Moldova în Uniunea Europeană, excludem aderarea de la alte uniuni. Ele se exclud una pe alta.

Și acum cîteva chestiuni tehnice. Țin să vă aduc aminte că principalele principii ale Uniunii Europene sînt patru libertăți. Libertatea de circulație a mărfurilor, care este, de fapt, și Uniunea Eurasiatică. Libertatea de circulație a serviciilor, care nu există în Uniunea Eurasiatică, dar care presupune că cetățenii Republicii Moldova: medicii, avocații, oricine care are așa-numitele profesii libere vor putea profesa și practica liber aceste specialități în Uniunea Europeană. Asta înseamnă libertatea serviciilor, de circulație a serviciilor. Libertatea de circulație a capitalurilor, care nu este prevăzută în uniunea Eurasiatică sau se face doar o mică remarcă în privința rublei rusești, dar ea este prevăzută în principiile fundamentale ale Uniunii Europene. Și ultimul principiu foarte important, spre care noi mergem, este, bineînțeles, libertatea de circulație a persoanelor.

Așa cum am menționat, ce ține de Uniunea Eurasiatică doar un singur principiu se consacră – acel de circulație liberă a mărfurilor, pe care noi, de fapt, îl avem deja și prin tratatele bilaterale și prin ceea ce am ratificat noi astăzi, prin formarea acestei zone de comerț liber cu CSI.

Aderarea la Uniunea Europeană presupune mult mai multe elemente decît cele stabilite în cadrul Uniunii Eruasiatice, presupune reforme în toate domeniile vieții, începînd din domeniile sociale, economice, justiție, securitatea alimentară, protecția investițiilor și altele. Sînt 25 de capitole sectoriale care au fost deja negociate de Guvernul Republicii Moldova în accepțiunea de aderare la Uniunea Europeană și care prevede toate sectoarele și tot-tot ceea ce ține de viața de zi de zi a Republicii Moldova.

Și toate aceste reforme, ba mai mult ca atît sînt prestabilite în timp, maxime cele legate, poate, de mediul ambiant sînt în anul 2020 și ele mai au și o acoperire financiară în majoritatea prin granturi, prin așa-numitele fonduri de preaderare din partea Uniunii Europene. Nu același lucru se întîmplă în cadrul Uniunii Euroasiatice, care prevede doar, repet, libertatea de circulație a mărfurilor și atît.

S-au făcut declarații de către autori care, de fapt, sînt speculații, despre faptul că ar exista avantaje economice mai multe la aderarea în Comunitatea

Eurasiatică, chiar s-a spus pînă la aceea că capacitățile sînt mai mari. Greșiți, stimați colegi.

Dați-mi voie să vă dau cîteva cifre care, de fapt, au fost deja unele din ele vociferate de colegii din Partidul Liberal Democrat. La nivel de populație, Uniunea Europeană are 503 milioane de oameni. Și cînd vorbim de populație, vorbim despre piața de desfacere, vorbim despre consum, vorbim de piață în general. Uniunea Eurasiatică are doar 165 de milioane.

Produsul intern brut, care, știți foarte bine, stimați domni economiști din Partidul Comuniștilor, cum se calculează, sînt 15 trilioane de dolari în Uniunea Europeană și doar 2 trilioane în Uniunea Eurasiatică. Investițiile interne pentru dezvoltarea tuturor proiectelor în Uniunea Europeană sînt 2,8 trilioane, aproape 3 trilioane. În Uniunea Eurasiatică – doar 600 de miliarde. Stocul de credite interne 29 de trilioane în Uniunea Europeană și doar 853 de miliarde. Chiar și aceleași cheltuieli, pe care le cheltuie în fiecare an statele din Uniunea Europeană, sînt remarcabile. Cheltuielile numai în cercetare și știință în Uniunea Europeană sînt de 239 de miliarde, iar în Uniunea Euroasiatică – doar 15. După cum vedeți, incomparabil.

Și un alt aspect strict juridic, dar foarte important, pe care, astăzi, deja am menționat, sînt cîteva etape de integrare, dacă vreți. Și declarativ a fost făcut în anul 2011 de către domnul Putin, că, de fapt, se merge spre Uniunea Eurasiatică. Păi, Uniunea Eurasiatică la baza actelor **constitutive** și în baza prevederilor stă la baza a trei organizații: Uniunea Rusia – Belarus, Comunitatea Economică Eurasitică și Organizația Tratatului de Securitate Colectivă, ceea ce înseamnă că este un bloc militar și de cooperare militară, și de apărare colectivă, ceea ce înseamnă, stimați domnilor deputați comuniști, că, inițial, ar fi trebuit să scoateți la referendum un alt articol din Constituție, articolul 11, privind neutralitatea, și nu acest subiect.

Și, dacă îmi permiteți, stimate domnule Voronin, mult stimate domnule Voronin, Excelență, Rusia cînd a negociat intrarea în...

Domnul Marian Lupu:

59 de secunde.

Domnul Andrian Candu:

Rusia, cînd a aderat la Organizația Mondială a Comerțului, a negociat un capitol separat ceea ce ține de exportul și importul de gaze. Și rămîne același tratament: Rusia va percepe TVA la origine, și nu la destinație. De aceea, terminați cu speculațiile că TVA va intra în caznaua Republicii Moldova.

Mersi mult. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Domnul Mihai Godea.

Domnul Mihai Godea:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Lecturînd ordinea de zi a ședinței de astăzi, am presupus că venim la teatru, de aceea și v-am felicitat cu începerea stagiunii în debutul ședinței și sesiunii de toamnă a Parlamentului Republicii Moldova. Pentru că, pe parcursul acestei zile, am văzut atîtea sentimente în această sală, căci cred că trebuie să facem apel către Guvernul Republicii Moldova și, în special, către ministrul Recean: să fie foarte atent în următoarele zile, pentru că oamenii, înduioșați pînă la lacrimi de dragostea politicianilor, care a sunat din plin de la microfonul central și de la microfoanele din sală, ar putea să iasă pe străzi, ca să-și aclameze aleșii și conducătorii. Și cum, vorba prietenilor din est, доступ к телу ограничен, din punct de vedere fizic s-ar putea crea busculade. Și aici Ministerul de Interne trebuie să aibă mare grijă.

Eu cred că trebuie să renunțați, stimați colegi, la apelul și la dragostea față de cetățeni, pentru că de 20 de ani cetățenii Republicii Moldova nu au simțit mare dragoste și mare grijă din partea clasei politice și situația din țară a mers din rău în mai rău. Nu încercați să folosiți anumite tertipuri și speculații pentru a induce în eroare cetățenii Republicii Moldova, care se încred, pentru că așa sîntem noi plămădiți pe această palmă de pămînt, că credem oamenilor, și nu-i folosiți pentru scopurile și jocurile politice. Pentru că a fost suficient timp să examinați posibilitatea să aderați la Uniunea Statală Rusia – Belarus și ați măgulit cetățenii cu acest deziderat, care v-au votat masiv în 2001.

Ați avut suficient timp să duceți Republica Moldova în Uniunea Europeană, prioritate pe care v-ați formulat-o încă în 2004 și nu ați făcut acest lucru, inducînd lumea în eroare.

Aceeași situație se atestă și în timpul guvernării actuale, nici o diferență, aceleași jocuri politice, aceleași speculații. Îl vedeam pe colegul Mușuc aici, la tribună, și mi-am amintit de o situație foarte ciudată și nostimă din anii '90, cînd Prim-ministrul de atunci, și deputații din primul Parlament își amintesc acest lucru, a mers fără permisiunea Parlamentului în Italia și în Statele Unite. Pe atunci Premierul ca să plece trebuia să aibă acceptul Parlamentului. Și cînd s-a întors a fost chemat la raport de către deputații din Clubul „Viața satului” și a Frontului Internaționalist.

Și atît de convingător a fost Prim-ministrul de atunci în explicațiile cum vor veni instalații sau linii de prelucrare a cărnii de porc și 14 barje cu grîu alimentar, care se aflau în Atlantica, că a fost petrecut de la tribună în aplauzele deputaților din Grupul „Viața satului” și din Grupul Frontului Internaționalist, care aveau intenția să-l demită în acea ședință. A fost convingător. Și mă uitam și la domnul Mușuc cît de frumos vorbește despre avantajele aderării Republicii Moldova la Uniunea Vamală.

Deși cred că fiecare dintre noi își dă seama că nu este așa, fiecare dintre noi își dă seama că apelul la popor, doar în condiții în care ne convine din punct de vedere politic și electoral, este un sacrilegiu. Și asta eu cred că o conștientizăm cu toții.

Pentru că referendumul în sine este un exercițiu democratic al democrației directe și, în mod normal, nu ar trebui să ne împotrivim. Dar dacă facem apel la acest instrument în cazul unor manipulări masive, în cazul în care cetățenii sînt

induși voit în eroare, mie mi se pare o crimă împotriva cetățenilor. Și ar trebui să renunțăm, să facem apel la standarde europene, la instrumentele democrației directe. Pentru că scopul activității unor politicieni, inclusiv de aici, din Parlamentul Țării, sînt, de fapt, doar dividendele politice și nu este situația cetățenilor, care se află într-o mare problemă și într-o mare dilemă zeci, sute de mii de familii din această țară. Eu cred că este foarte important să ne concentrăm pe lucruri esențiale pentru destinul și viitorul Republicii Moldova.

De aceea, în calitatea mea de deputat, în calitatea mea de Președinte al Partidului Acțiunea Democratică nu pot să sprijin această idee. Și nu putem să renunțăm la jumătate de drum din calea pe care ne-am propus-o acum trei ani de zile. Chiar dacă actuala guvernare face foarte puțin ca să atingem acest obiectiv și face foarte mult ca opoziția să devină guvernare într-un timp previzibil.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Domnul Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Уважаемые коллеги,

Уважаемые депутаты от Альянса,

Конечно, язык уже, согласен, не поварачивается многих из вас так называть, но все же хотелось бы остановиться на нескольких аспектах.

Во-первых, сегодняшняя дискуссия показала, что депутаты от Альянса, их говорящие головы все перепутали и совершенно не разбираются, в чем разница между Евразийским экономическим сообществом, Евразийским союзом и Таможенным союзом.

Господин Канду, в период правления коммунистического, как Вы называете, коммунистического режима, существовала национальная комиссия по европейской интеграции, а не национальная комиссия по присоединению к Европейскому союзу. Это совершенно две разные вещи. И не надо путать.

Если Вы приводите аргумент о том, что вступив в Евразийский союз, после 2015 года Республика Молдова возьмет на себя какие-то обязательства в военной сфере, что не обязательно это будет и военный союз, то я Вам хочу привести другой аргумент, аргумент и пример Европейского Союза. Целый ряд стран-членов Европейского Союза не являются членами североатлантического альянса блока НАТО.

Такие страны как Мальта, Австрия, Финляндия, Кипр являются членами Европейского Союза, но не являются членами НАТО. Поэтому не надо вводить в заблуждение общественность своими дешевыми аргументами и спекуляциями.

Никто никогда не выносил на обсуждение общества, на народный плебисцит вопрос присоединения Молдовы к Таможенному союзу России, Белоруссии и Казахстана. Почему? Потому что такого Таможенного союза не было до 2010 года.

Не было не потому, что Партия коммунистов меняет свой курс, а потому что такого Таможенного союза не было. Он начал функционировать с 2010 года. Если вам не известно, господа депутаты из Альянса, сегодня мы вносим этот вопрос в повестку дня Парламента по нескольким веским причинам.

Первое. Режим бесцеремонным образом отказал сотням тысяч граждан, от Джурджулешт до Наславчи, которые подписались под идеей проведения референдума.

Отказал бессовестно, отказал в праве выразить, высказать свою волю. Мы считаем, что никто, ни Гимпу, ни Плахотнюк, ни Филат не вправе лишать граждан страны права решать всю свою судьбу, решать судьбу своих детей, и поэтому мы вынесли этот проект постановления Парламента на сегодняшнее голосование.

Не нравится идея присоединения – это ваше право. Но не надо лишать права весь народ высказаться. А теперь касательно той мысли и того аргумента, которого подняла госпожа Гуцу, что вот, якобы, мы были против референдума 5 сентября.

Да, мы были против референдума 5 сентября потому, что это был неконституционный референдум, потому что вы собирались менять Конституцию по средствам референдума. Это не предполагается, не предусмотрено Конституцией. Вы фактически хотели, вас не интересовала воля народа, вы снизили порог явственный этого референдума до 1/3, но народ разобрался, народ все правильно понял и провалил ваш неконституционный референдум.

И вторая причина, основная, почему мы выступаем за вступление Республики Молдовы в Таможенный союз. Мы на самом деле считаем, что у Республики Молдова будет очень много преимуществ от вступления в этот союз и никто не собирается сводить это все только к цене на газ, хотя и это немаловажно.

Энергетическая составляющая, газовая составляющая присутствуют в себестоимости всех товаров и услуг, начиная от хлеба, молока и заканчивая электро и теплоэнергией.

Поэтому 400 долларов за 1000 кубометров или 165 долларов за 1000 кубометров, какой является цена в Белоруссии – это две большие разницы. Почувствуйте эту разницу и не надо обманывать сегодня людей, что Европейский Союз нам открывает какие-то перспективы.

Сегодня рынок Европейского Союза, как бы вы не старались, все равно закрыт, все равно он квотирован. Те, кто сегодня... господин Мокану здесь пытался представить страшилки о том, как живут люди в Белоруссии.

Господин Мокану, Вы вообще, хоть раз были в Белоруссии?

Если бы Вы были, то увидели, что все фабрики и заводы работают, что миллионы, сотни миллионов вкладываются в инфраструктуру, в науку, культуру, спорт. Люди не бегут из своей страны, как они бегут сегодня из Республики Молдова.

Поэтому не надо сейчас пугать нас страшилками. Сегодня Белоруссия закупает молдавского вина больше, одна Белоруссия, чем все 27 стран членов ЕС, вместе взятых.

Поэтому не надо сегодня рассказывать сказки про Европейский Союз. Сегодня Таможенный союз после того, как начал функционировать в 2010 году, товарооборот Белоруссии с Казахстаном удвоился за один год. За один год, вдумайтесь в эти слова.

Сегодня – это огромный рынок, внешний оборот, торговый оборот Таможенного союза с внешним миром в этом году превысит один триллион долларов, один триллион.

Господин Канду – приводил 15 триллионов – Европейский Союз.

Господин Канду, мы не члены Европейского Союза и в ближайшие 20, 30, 40 лет там не будем, потому что в Европейском Союзе сами не знают, что с ними будет через 2, 3, 4, 5 лет.

А Таможенный союз – это ближайшая перспектива. Это один год, с 1 января 2014 года, и этот рынок будет доступен, в том числе для молдавских товаропроизводителей.

И еще одно. Господин Канду сказал, что ничем не отличается Таможенный союз от зоны свободной торговли. Неправда. Таможенный союз основывается на четырех принципах, базируется. Есть свобода торговли товарами, свобода торговли услугами, свобода передвижения финансового капитала, свобода передвижения человеческого капитала.

Опять же возьмите, пожалуйста, книжки, документы, почитайте, ознакомьтесь, а потом выходите на центральную трибуну Парламента.

И последнее. Господа депутаты от Альянса, избиратели голосовали за ваши партии не для того, чтобы вы после этого наплевали на их права, на их мнение, на их волю. Дайте народу слово. Проголосуйте за нашу инициативу.

Спасибо.

Domnul Marian Lupu:

Domnul Deliu.

Domnul Tudor Deliu – *Fracțiunea PLDM:*

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Onorată asistență,

Deputații din *Fracțiunea* parlamentară a Partidului Comuniștilor, fiind plictisiți de vacanțe și un pic deranjați de imaginea lunecoasă care predomină în rîndul alegătorilor vizavi de viitorul acestui partid, hotărîseră să se convoace la data de 13 septembrie o ședință extraordinară a Parlamentului/ în cadrul căreia să fie pusă în discuție stabilirea datei unui referendum de aderare a țării noastre la Uniunea Vamală Rusia – Belarus – Kazahstan.

Astăzi, acest subiect a fost inclus în ordinea de zi, proiectul nr.1967. Semnificativă cifră. În anul 1967 s-a sărbătorit cu mult fast 50 de ani de la Marea Revoluție din Octombrie. Să fie oare o coincidență?

Ceva mai înainte de inițiativa comuniștilor, Partidul Social Democrat a declarat sus și tare că va organiza un referendum pe această chestiune și că a colectat pentru aceasta 230 mii de semnături.

Cu părere de rău, pentru ei, Comisia Electorală Centrală a declarat nevalabile mai bine din 50 la sută din semnăturile dobândite. Pe aceeași baricadă mai sînt unele partiduțe de buzunar, care, în dorința de a nu fi date uitării definitiv, sar de pe un picior pe altul pentru a mai adăuga la activ voturile cîtorva cumetri, dar să stăm strîmb și să gîndim drept.

La începutul anilor 2000, Partidul Comuniștilor din Republica Moldova, folosindu-se de situația economică, a fluturat în fața alegătorilor promisiunile unei integrări aprofundate în CSI și a promis tuturor un fel de... USSR. Extazul însă nu a durat foarte mult. Văzîndu-se la putere și analizînd oportunitățile unei eventuale integrări europene, comuniștii au schimbat macazul și au uitat de Rusia și Belarus.

Anul 2005/ Același partid, aceleași promisiuni, aceleași, același comportament cu fratele mai mare. Consecințele: în anul 2009 PCRM pierde lupta și trece în opoziție.

Anul 2012. Văzîndu-se atît de marginalizați și fără susținere din partea Occidentului, acei din stînga o iau iarăși na levo și vin cu promisiunea de a ne integra în Uniunea Vamală Rusia – Belarus – Kazahstan.

Argumentele precum că cetățenii vor accepta aderarea, pot fi ușor combătute. Dacă vă referiți la alegătorii dumneavoastră, posibil, dar și noi, partidele din Alianța pentru Integrarea Europeană, am consultat alegătorii noștri și ei au zis: nu.

Și atunci ce facem? Ne avîntăm în bătălii electorale și irosim surse, resurse financiare bugetare și pentru ce? Pentru mofturile cuiva?

De fapt, stimați colegi, procesele integraționiste nu presupun doar integrare în baza unor valori politice, așa cum o vor acei de stînga, ci, în primul rînd, mai ales în cazul Republicii Moldova, acestea se bazează pe o serie de perspective de dezvoltare economică care presupune, la rîndul lor, mai multe decît simplele relații comerciale.

Republica Moldova este membră a Organizației Mondiale a Comerțului din anul 2001, spre deosebire de Federația Rusă, care a aderat la acest organism abia în anul trecut.

La prima vedere, acest aspect poate să pară nesemnificativ, însă el este doar unul din argumentele pentru care noua Uniune Vamală nu este interesantă pentru Republica Moldova.

Pe parcursul ultimilor ani, țara noastră a fost nevoită să-și modernizeze o serie de aspecte ce țin de relațiile sale comerciale atît pe plan intern, cît și în relația cu partenerii externi, fapt ce a generat, la rîndul său, implementarea și cultivarea unor standarde la care actorii din presupusa Uniune Vamală abia încep să mediteze.

Și acum noi ce facem? Aderăm la Uniunea Vamală, pentru a aștepta membrii acesteia să ne ajungă din urmă, sau tindem să mergem înainte? Ne conformăm standardelor de viață europene sau ne întoarcem la 180 de grade?

Consider că discuțiile pe marginea acestui subiect sînt sterile, nu au un fundament, nu au o fundamentare logică, iar singurul beneficiu va consta din dividendele politice de moment, pe care doresc să le obțină acei care aduc pe agenda zilei o eventuală aderare la Uniunea Vamală.

Astăzi, nici Alianța pentru Integrarea Europeană și nici societatea în ansamblu nu-și poate permite o asemenea întorsătură. În ultimii 3 ani, progresele în procesul de integrare europeană sînt incomparabile cu mișcările făcute de PCRM în timpul aflării la guvernare. Poate aici e pricina, invidia?

În prezent, perspectivele zonei de liber schimb aprofundat și cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, ca parte a Acordului european de asociere, aduce beneficii suplimentare economiei Republicii Moldova și nu mai puțin important este faptul că acest Acord se datorează eforturilor și profesionalismului noii diplomații de la Chișinău, și nu mofturilor și cerințelor unora de la Răsărit, de unde se credea cîndva că vine lucoarea, așa ar fi cazul unei eventuale aderări la Uniunea Vamală.

În contextul celor spuse, Partidul Liberal Democrat din Moldova nu va susține proiectul de Hotărîre nr.1967.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Domnul Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați colegi deputați,

Onorată asistență,

Abordăm astăzi un subiect care este alimentat artificial de acei care timp de 8 ani au surprins întreaga lume printr-o manieră de mișcare browniană în politica externă și care, în cele din urmă, au dus la izolarea internațională a Republicii Moldova și la interzicerea accesului mărfurilor noastre strategice pe piața Federației Ruse.

Astăzi, cînd relațiile noastre cu vecinii din Est sînt normale și, într-un trend ascendent, comuniștii iarăși încep să tulbure apele.

Vladimir Voronin, inițiatorul ideii de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Vamală Rusia – Kazahstan – Belarus, a avut, din noiembrie 2003 pînă în 2009 mai puține întâlniri oficiale cu conducerea de vîrf a Federației Ruse decît Prim-ministrul Vlad Filat a avut-o ultimii 3 ani și anume: 5 întâlniri oficiale cu Vladimir Putin și mîine va fi a patra întâlnire oficială cu Dmitri Medvedev. Verificați.

Cum se spune, la acest capitol, no comment.

Astăzi am ratificat Acordul privind zona de comerț liber în spațiul CSI, care, fiind conjugat cu multitudinea de alte acorduri în vigoare între Republica Moldova, Rusia, Kazahstan și Belarus oferă tot instrumentariul necesar ca Republica Moldova să-și dezvolte și în continuare relații armonioase cu aceste state, protejîndu-și interesele sale comercial-economice pe temeuri reciproc avantajoase.

Argumentele privind corectitudinea cursului strategic actual al politicii externe a Republicii Moldova este atât de evident că nici n-ar trebui să ne implicăm într-o polemică inutilă la acest subiect, dar pentru acei care au nevoie de explicații suplimentare le voi mai invoca odată.

Argumentele de ordin politic. Aderarea la Uniunea Vamală Rusia – Kazahstan – Belarus este incompatibilă cu prevederile din cadrul Acordului de asociere referitoare la crearea unei zone de comerț liber aprofundat și cuprinzător care, la rîndul său, constituie platforma de bază pentru integrare treptată a Republicii Moldova pe piața internă a Uniunii Europene.

Or, semnarea Acordului de asociere, care prevede integrarea economică a Republicii Moldova cu Uniunea Europeană, reprezintă o etapă esențială a parcursului nostru spre realizarea obiectivului integrării europene.

Aderarea la Uniunea Vamală ar însemna renunțarea la obiectivul integrării europene a Republicii Moldova și acest fapt este recunoscut și de autorii proiectului.

Mai mult ca atât, în contextul în care negocierile Acordului de asociere vor fi finalizare anul viitor, ceea ce va transpune în beneficii concrete și sigure pentru cetățenii Republicii Moldova, țara noastră deja beneficiind anual de mai mult de 100 de milioane de euro asistență din partea Uniunii Europene, aderarea la o entitate virtuală – Uniunea Vamală, care nici nu va avea în ipoteza acesteia frontieră comună cu Republica Moldova, nu poate constitui în nici un caz un punct de referință.

Astfel, dilema Acordului privind zona de comerț liber aprofundat și cuprinzător versus... Uniunea Vamală este o dilemă falsă și creată artificial.

Mai mult ca atât, chiar dacă am admite ipotetic ca referendumul privind aderarea la Uniunea Vamală Rusia – Kazahstan – Belarus va avea loc, că va produce efecte juridice, fapt foarte îndoielnic și puțin previzibil, mă refer la efectele juridice, în mod special, fiindcă s-au pronunțat experții în privința acestui subiect.

Durata unor negocieri care să protejeze real interesele Republicii Moldova în cadrul acestei Uniuni Vamale ar putea fi ani de zile. Afirmatia că Republica Moldova ar putea deveni membru cu drepturi depline al Uniunii Vamale de la 1 ianuarie 2014, este o minciună ordinară.

Argumentele de ordin economic. Acordul de comerț liber, aprofundat și cuprinzător, presupune liberalizarea comerțului cu bunuri, servicii și capital cu o piață de circa 500 de milioane de cetățeni. Au mai spus-o și colegii noștri. Comparativ cu piața de 170 de milioane din cadrul Uniunii Vamale Rusia – Kazahstan – Belarus.

Studiile efectuate de mai mulți experți demonstrează că implementarea Acordului de comerț liber aprofundat și cuprinzător ar putea determina o creștere anuală economică substanțială de nu mai mică de 6%.

Efectele economice ale aderării la Uniunea Vamală ar putea fi mai degrabă negative, deoarece va presupune aplicarea unor tarife vamale mai ridicate pentru mărfurile și investițiile în mijloace fixe care vin din afara Uniunii Vamale, ceea ce va determina diminuarea investițiilor străine directe, va crea o dependență de o

singură piață de desfacere determinată de pierderea beneficiilor de a exporta fără taxe pe piața Uniunii Europene, care va fi oferită Republicii Moldova prin intermediul Acordului de comerț liber aprofundat și cuprinzător.

Firește că sînt și multe alte argumente, dintre care o parte au fost invocate de către colegii noștri. Doar aș vrea să fac referință la presupusul avantaj la prețul la gaze de 10 la sută care, în principiu, este oferit altor state membre ale Uniunii Vamale, că ar putea crea multe avantaje pentru Republica Moldova.

Dar, aș vrea să subliniez cîteva idei în încheierea acestui mesaj: referința la sutele de mii de cetățeni, care, chipurile, au cerut convocarea referendumului. Din cele circa 230 de mii de semnături prezentate, au fost validate de către Comisia Electorală Centrală, cu participarea experților, doar circa 34 de mii. Adică, 10 – 11%. Restul au fost calificate drept falsuri și suflete moarte.

Să vedeți în ce manieră s-au colectat aceste semnături. Și aici: no comment, cum se spune.

Doi. Este absolut evident, și o recunosc chiar și autorii inițiativei, că o eventuală aderare a Republicii Moldova la Uniunea Vamală Rusia–Kazahstan–Belarus îi preocupă, în realitate, foarte puțin pe comuniști. Deoarece reacția lor inițială la pedalarea acestei inițiative de către un subiect marginal al scenei politice autohtone a fost negativă și ironică.

Fiind în criză de idei, ei nici nu-și mai ascund acum obiectivul real: de a încăleca un subiect sonor, perceput ușor de anumite categorii de cetățeni, de a manipula opinia publică prin iluzii despre gaz ieftin și de a transforma acest subiect în cal de bătaie pentru viitoarele campanii electorale.

Mai sînt careva întrebări, tovarăși comuniști? (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Domnul Ghimpu.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,
Doamnelor și domnilor deputați,
Mult stimată opoziție,

Democrația, cu adevărat, înseamnă lupta pentru idei. Și noi v-am oferit această posibilitate. Însă democrația, totodată, înseamnă și votul majorității. Și, o să vă convingeți că la noi democrația funcționează.

La noi, în Republica Moldova, nu la voi – în Rusia. Da.

Doamnelor și domnilor deputați,

Scenariul de astăzi ne amintește, nu numai mie, dar și multora dintre noi, de anii cînd la guvernare era Alianța pentru Democrație și Reforme. Vă amintiți? La fel: partide democratice au pornit reformele, au început a construi drumul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană și, peste doi ani de zile, cam ca și la noi, a început lupta împotriva majorității parlamentare, a ADR-ului. Și cu ce s-a terminat? Jos Guvernul Sturza, înainte cu trei zile de la Adunarea de la Helsinki, unde trebuia să decidă cursul european al Republicii Moldova.

Domnilor mult stimați comuniști,
На сей раз не пройдет. (*Rîsete în sală.*)

Vă garantăm noi, cei din majoritatea parlamentară.

Republica Moldova, cetățenii, în trei scrutine parlamentare (două – în 2009, unul – în 2010), au votat pentru acest drum european. Și el este sfânt pentru noi, și sfânt va rămîne. Fiindcă acest drum înseamnă: drum spre libertate, drum spre bunăstare, drum spre dreptate, drum spre valori. Și îmi pare rău că, avînd aceste valori, dumneavoastră le folosiți împotriva cetățenilor Republicii Moldova.

Dar să revenim la problema de astăzi. Fiindcă atunci e clar încotro ne-au dus comuniștii. Uniunea Vamală Rusia – Belarus – Kazahstan. Kazahstan, dar nu Republica Moldova. (*Rumoare în sală.*)

Doamnelor și domnilor deputați,

Înainte de această uniune, s-a format Comunitatea Statelor Independente. Aceleași argumente le-am auzit și noi, și cetățenii, că, dacă aderăm la această uniune, la această comunitate, vom avea gaz ieftin, vom zbura pe lună, vom construi viață fericită. Gaz ieftin, benzină ieftină, comuniști pe degeaba. Tot ce doriți. Ce s-a întîmplat? Ce s-a întîmplat după ce s-a aderat la această uniune?

Ocuparea teritoriului din stînga Nistrului, războiul de pe Nistru, unde au împuşcat moldoveni în moldoveni, ruși în ruși, ucraineni în ucraineni, în numele imperiului.

Domnilor deputați comuniști,

Imperiile niciodată nu dau, ele numai iau. E timpul să știți acest lucru. Unicul, general de Gaulle a dat libertate, restul – exemplu în istorie nu există.

Așa că, cred că e timpul să punem punct acestor speculații. Și dovadă, stimați cetățeni, fiți atenți ce-am să vă spun eu acum: la întîlnirea Cancelarului Germaniei, doamnei Merkel, cu liderii partidelor de guvernămînt, adică cu primul partid care are cele mai multe voturi – domnul Voronin; cu domnul Lupu – PD; cu PL – Mihai Ghimpu.

În perioada cînd domnul Voronin iar, ca și aici, spune: uzurpatori. Ei, știți ce spune: nu recunoaște. Doamna Merkel, foarte calm, zice: domnule Voronin, ia mai bine spuneți, dumneavoastră pentru care uniune sînteți: europeană sau eurasiatică? Și domnul Voronin – hopa! Aici e Europa. (*Rîsete în sală.*) Aici nu-s moldovenii, care poți spune orice. Și spune: da, de fapt, CSI nu încurcă integrării europene.

Dar n-a răspuns clar pentru care uniune este dumnealui. Iată care-i adevărul, stimați cetățeni!

Și domnul Voronin știe...

Așa a fost, domn Președinte, are să spună și mare....

Domn Președinte,

Ce înseamnă Uniunea Vamală Belarus – Kazahstan? De fapt, asta înseamnă Rusia.

Domnilor deputați, care vă numiți stataliști,

Asta-i țara dumneavoastră – Rusia. Țara noastră-i Republica Moldova. Și libertatea nu se vinde, nu se vinde și nu se cumpără. Vă rog să înțelegeți un lucru – noi nu avem nimic împotriva poporului rus, ba din contra, am crescut prin literatura poporului rus. Literatura, dar nu politica Federației Ruse. Prin literatura.

Doamnă,
Cum vă numiți acolo? (*Rumoare în sală.*)
Nu sînteți cumva din romanul lui Bulgakov?
Mai atent, vă rog.

Domnul Marian Lupu:
Timpul trece, domnule președinte.

Domnul Mihai Ghimpu:
Uniunea Vamală Rusia–Belarus nu are valori. Valori înseamnă politică pentru cetățeni, pentru binele lor.

Uniunea Vamală Rusia – Belarus înseamnă politică pentru imperiu. Iată care este diferența.

Cetățenii noștri au trăit această politică. În 1812. A fost referendum atunci, domnul ..., doamnelor și domnilor comuniști?

În 1940, cînd comuniștii au ocupat acest teritoriu, a fost referendum? În 1992, cînd s-a ocupat teritoriul din stînga Nistrului, a fost referendum? A fost? (*Rumoare în sală.*) Ascultă... Ascultă...

Domnul Marian Lupu:
Domnule președinte,
nu vă antrenați. Timpul trece.

Domnul Mihai Ghimpu:
Ascultă, tovarășe ... Munteanu cum e în limba rusă? Черноводье... sau cum?

Haideți acum să clarificăm lucrurile. Ce spune președintele Federației Ruse Medvedev? Vă amintesc. (*Rumoare în sală.*)

Pe de o parte, spune că Rusia nu forțează Republica Moldova să adere (așa?) la Uniunea Vamală eurasiatică. Pe de altă parte, spune: este important ca poziția noastră să ajungă la urechile unor... au statut de observator. Ceea ce înseamnă că noi, astăzi, aflîndu-ne în pragul acestor trei importante acorduri, ca și în nouă... 2000, cînd a sosit lupta împotriva ADR-ului, să pierdem acest parcurs european.

Iată care este politica. Și la o ședință, n-am să spun la care, un conducător al Rusiei spune, în 2010: domnilor președinți, nu e timpul să revenim la o monedă unică?

Domnule președinte Voronin,
Dumneavoastră ați refuzat să semnați Memorandumul Kozak. Asta-i o mare apreciere din partea mea. Ați pledat pentru Republica Moldova. Opriți-i pe aceștea, care nu știu încotro merg. Ei vor bani și bani, dar dumneavoastră sunteți bătrîn și bani aveți. Ce vă mai trebuie să-i ascultați pe dînșii? (*Rîsete în sală.*)

Mulțumesc. Adică, în vîrstă, ca și mine.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Lupu.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Nu voi repeta acele argumente și acele teze, care au fost spuse de antevorbitori. Foarte și foarte laconic eu vreau să atrag atenția auditoriului și a cetățenilor Republicii Moldova la câteva lucruri esențiale, care, într-adevăr, nu politic, dar profesionist, cetățenesc, nu ne permit să susținem aceste inițiative. Atrageți atenția la denumirea acestui document. Documentele de constituire, aderare la documentele de constituire a Comunității Economice Eurasiatice. Și mai departe – Uniunea Vamală.

Eu vă zic, pe poziție de martor ocular, în calitate de participant la summit-ul EvrAzEs, în calitate de observator Republica Moldova, din primăvara acestui an. La acel summit s-a adoptat deja atunci decizia că EBP3Es nu mai există, el se lichidează. Deja, decizia politică putea să fie adoptată chiar atunci, la sfârșit de martie, doar că s-a lăsat un timp de 12 luni pentru a rezolva problemele logistice. Dar noi? În 15 martie sau până la sfârșit de martie, anul viitor, EBP3Es-ul nu va exista nu doar de facto, dar și de jure.

Întrebarea mea este: ce se propune cetățeanului Republicii Moldova: să voteze în cadrul acestui referendum aderarea la organizație inexistentă? Este unu la mână.

Doi la mână. Eu m-am întrebat: poate ar fi logic, din punctul de vedere al colegilor noștri din opoziție, ca aderarea la o organizație care nu mai există de facto și nu mai are viață decît 6 luni de zile de jure, ar oferi un avantaj de trecere în mod automat în cadrul Uniunii Economice?

Nici aici nu avem un răspuns pozitiv. Pe simplul motiv că în EBP3Es pînă acum au intrat 5 țări și mai fac parte din ele. Dincolo de Belarus, Rusia și Kazahstan, mai intră și Tadjikistanul și Kyrghyzstanul. Vreau să vă spun, fiind martor ocular, la același summit din martie la Moscova, acestor două țări (Kyrghyzstan și Tadjikistan), li s-a spus franc și verde în ochi că ei nu vor fi acceptați în calitate de membri cu drepturi depline, la Uniunea Economică și Vamală Eurasiatică, ci li se va oferi statutul de observator.

Nici aici nu există un adevăr, o logică, spusă direct oamenilor.

Mai departe. Teza a doua. Este foarte periculos să jucăm cu minciuni la adresa oamenilor, zicîndu-le că această inițiativă nu împiedică deloc integrării europene a Republicii Moldova. Teză falsă.

Noi înțelegem foarte și foarte bine că o uniune economică și vamală, care, la etapa a treia, înseamnă și uniune monetară, și, în ultimă instanță, înseamnă uniune politică, vine în contradicție cu integrarea în Uniunea Europeană, ceea ce nu se întîmplă în cazul CSI-ului.

Vă rog să atrageți atenția că în această uniune – din ea nu va face parte Azerbaidjanul. Niciodată! Din ea nu va face parte Turkmenistanul. Din ea nu va face parte Armenia. Și credeți-mă, că sînt documentat suficient, ca să afirm, că nici Ucraina nu face parte din această formațiune. Fiecare pe diverse motive.

De aici încolo, care este interesul strategic al Republicii Moldova? Noi nu sîntem în drept, ca deputați, să schimbăm cursul țării la o eșianță de cinci ani de zile. Nu putem merge la începutul anilor 2000. Cu aderarea la Uniunea Rusia – Belarus. Și eu sînt mai mult ca sigur că acea teză nici nu a fost una serioasă, pusă pe agendă. A reieșit din interese politice conjuncturale, ca mai apoi să declarăm cursul de integrare în Uniunea Europeană.

Și, stimații mei colegi, îmi aduc aminte foarte bine că era vorba mereu nu de integrare europeană, dar de integrarea în UE. Fiindcă nu se mai dădeau lupte atît de aprige diplomatice ca Moldova să fie inclusă în pachetul Balcanilor de Vest, altminteri. Și acum iar să buimăcim oamenii.

Noi avem o viziune clară toți împreună și trebuie s-o urmăm. Dacă avem Acord de liber schimb cu statele CSI, foarte bine pentru noi. Am ratificat acest Acord astăzi. E foarte bine ca țara să aibă acord de liber schimb cu Uniunea Europeană, pentru a crea condiții atractive pentru investitorii și din est, și din vest. Acesta este un mare avantaj pentru țară.

Avem regim fără vize în direcția estică. Perfect. Obținem și regim de vize ... regim fără vize în direcție europeană, în direcție occidentală. E foarte bine pentru cetățenii noștri. Fiindcă o asemenea aderare nu știu la ce... fiindcă am zis că această organizație e moartă, ne închide calea în cealaltă direcție.

Care este soluția? Soluția noastră este: rămînem în CSI. Consolidăm participarea noastră la CSI. Intrăm și în organizații, de exemplu, Fondul de Dezvoltare Umanitară. Trebuia demult s-o facem. Și am avut posibilitatea, dacă nu era să fie semnat, la mijlocul anilor 2000, un acord cu excepție, care ne-a blocat această participare.

Pe toate dimensiunile, să colaborăm cu partenerii noștri strategici, care nu sînt de ignorat: Rusia, Ucraina, Belarus, Kazahstan, Azerbaidjan. Cu toate țările, care, într-adevăr, reprezintă parteneri strategici pentru Republica Moldova. Și pe această cale, să ne păstrăm cursul nostru strategic de integrare europeană și de integrare în Uniunea Europeană.

Iar...ultima frază, cu gazul. S-ar putea. S-ar putea, haideți să fim sinceri. Doar că aș vrea să spun o frază, care sună bine în limba rusă: бесплатный сыр или дешевый сыр бывает только в мышеловке.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Care este problema, domnule deputat? V-ați înscris pentru luare de cuvînt? Nu v-ați înscris.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Doar dacă este de procedură. Fiindcă toate luările de cuvînt au avut loc.

Microfonul nr.3.

Domnul Vasili Șova – Frațiunea PCRM:

Vă mulțumesc.

Я, ... может быть, и не подошел бы к микрофону, но заявления с центральной трибуны Парламента о том, кто виноват в конфликте вооруженном в '92 году, является полной дезинформацией. Если мы хотим узнать правду, давайте создадим следственную парламентскую комиссию, и тогда мы узнаем все детали того конфликта.

Спасибо.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Stimați colegi,

Noi sîntem tare buni, stăm trei ceasuri la subiectul acesta și tot nu putem să ne oprim. Trebuie să știm cînd pornim și cînd ne oprim. Domnule președinte, chiar nu vă supărați. Dați-mi voie să termin cu acest subiect și după care o să vă ofer cuvîntul.

El n-a făcut referință, la dumneavoastră. N-a spus ”domnul Ghimpu”. Nu, n-a spus omul ”domnul Ghimpu”.

Eu vă rog mult, să terminăm cu acest subiect. Vă promit că vă dau cuvîntul.

Stimați colegi,

Proiectul nr.1967.

Deci mersi că mi-ați adus aminte.

Propunerea invocată din partea opoziției parlamentare: ca exercițiul de vot să fie unul nominal. Potrivit Regulamentului, modul de vot este determinat de votul parlamentarilor.

Pe această cale, supun votului propunerea.

Cine este pentru ca votul pe marginea acestui proiect de Hotărîre să fie nominal rog să voteze.

Rog să-mi fie anunțate rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 – 32.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.2 – 8.

Domnul Marian Lupu:

Opt.

Patruzeci de voturi.

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

Zero. Număr insuficient pentru a constata că această propunere a fost acceptată de plen, pe care motiv vom merge în regim obișnuit.

În acest context, pe baza raportului comisiei de profil, exact cum se procedează regulamentar, voi supune votului propunerea comisiei de respingere a proiectului de Hotărîre nr.1967.

Cine este pentru rog votul dumneavoastră.

Domnul Sergiu Stati:

Ce fel de respingere?

Domnul Marian Lupu:

Rog să-mi fie anunțate rezultatele pentru stenogramă.

Repet, pentru acei care nu ascultă sau nu aud bine: La vot se supune, pe marginea oricărui proiect, poziția expusă în raportul comisiei de profil.

Vă rog, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.2 – 22.

Sectorul nr.3 – 31.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Sectorul nr.1, nici n-are rost să întreb, zero.

53 de voturi pentru respingerea proiectului nr.1967. Proiectul este respins.

(Aplauze.)

Continuăm. Paisprezece șaiszeci și ...

Da, microfonul nr.5, vă rog.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Sînt trei documente care demonstrează cine a început războiul de pe Nistru.

Primul. Hotărîrea Parlamentului din '92, prin care declara teritoriul ocupat de Federația Rusă, și n-a anulat-o nimeni pînă astăzi.

Doi. Acordul de pace dintre Federația Rusă și Republica Moldova. Semnat de Boris Elțin și Mircea Snegur. Că dacă nu era Rusia implicată, nu era acordul.

Și trei. Hotărîrea de la CEDO în cazul grupului Ilașcu.

Așa că, domnule Șova, la revedere. Hai că întîrzii, că pleacă colegii.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Microfonul nr.3.

Domnul Vasili Şova:

Спасибо.

Господин Гимпу,

Давайте создадим следственную парламентскую комиссию и проверим все решения, которые принимались в 91, в 92 году, и мы все узнаем с вами. А мы с вами кое-что знаем, инужно, чтобы весь народ узнал. Не пинайте пальцем в одни ворота. Потому что там было очень много вопросов.

Спасибо.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Stimați colegi,

Noi mai avem cu dumneavoastră încă două subiecte. Eu rog: nimeni nu părăsește sala, chiar vă rog foarte mult.

Proiectul nr.1591.

Doamna Ana Vasilache – *viceministru al muncii, protecției sociale și familiei:*

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Prezentul proiect de lege a fost elaborat în scopul executării Hotărîrii Curții Constituționale din 10 aprilie 2012, prin care a fost declarată neconstituțională acoperirea din contul persoanei asigurate a primei zile de incapacitate temporară de muncă, cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă, fiindcă declarată neconstituțională această prevedere legală s-a creat un vid legislativ privind sursa de finanțare a primei zile calendaristice de incapacitate temporară de muncă.

Proiectul de lege propune acoperirea cheltuielilor pentru plata indemnizației pentru prima, a doua și a treia zi de incapacitate temporară de muncă din mijloacele financiare ale angajatorului, iar începînd cu a patra zi de incapacitate temporară de muncă indemnizația se suportă din mijloacele bugetului asigurărilor de stat.

Rog foarte mult susținerea acestui proiect.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări?

Nu sînt.

Mulțumesc.

Rog comisia.

Domnul Hotineanu.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Proiectul de Lege, care a venit de la Guvern, este în executarea Hotărârii Curții Constituționale privind neconstituționalitatea Legii, care a fost votată la 10 aprilie 2012, nr.56 din 9 iunie 2011 privind termenul de achitare a zilelor de incapacitate temporară de muncă, prin care se declară că este neconstituțională achitarea din contul angajatului a primei zile de incapacitate de muncă. Și Guvernul vine, prin această lege, să rectifice acel proiect de Lege nr.56 din 9 iunie 2001 și prin care propune ca primele trei zile să fie achitate din contul angajatorului și restul 4 zile să fie achitate din contul Fondului de asigurări sociale.

Comisia, cu votul 7 „pro” și 3 „abținuți”, a propus votarea în ambele lecturi a acestui proiect de lege.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da. Deci în primă lectură o aprobăm astăzi, da?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Nu. În prima și a doua. În ambele lecturi acest proiect de lege.

Fiindcă au fost discuțiile ...

Domnul Marian Lupu:

Dar celălalt?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Și cealaltă noi acum ne adunăm și-l prezentăm pentru mîine. Deci s-au adus de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale de cîte ...

Domnul Marian Lupu:

Domnule președinte,

Dacă dumneavoastră sînteți gata...

Domnul Vladimir Hotineanu:

S-a lămurit ce este cu acel ...

Domnul Marian Lupu:

Dacă sînteți gata și nr.1744 fără amendamente... Spuneți că este gata pentru lectura a doua.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Da, este gata.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Mulțumesc.

Întrebări? Nu sînt.

Stimați colegi,

Proiectul nr.1591. Cine este pentru aprobarea acestuia în primă lectură rog să voteze. Cu majoritatea, de fapt unanim, proiectul este aprobat în primă lectură.

Avem 51 de voturi în sală? Parcă erau acum 5 minute. Eu vă rog, asigurați-vă numărătorii, fiindcă e periculos, dacă cumva lipsește un vot și eu intru în procedura de vot, atunci se prăvale legea.

Spuneți-mi, vă rog, câți sîntem?

Microfonul nr.3 și microfonul nr.5.

N u m ă r ă t o r i i:

În sectorul nr.3 – 31.

Domnul Marian Lupu:

31? 31.

Câți avem în sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 21.

Domnul Marian Lupu:

– 21.

– 52.

Stimați colegi ...

Mai este? Nu? Eu vorbesc nu de prezența în sală, eu vorbesc de numărul de voturi.

Stimați colegi din grupul ...

Domnule Mișin,

Voi o să susțineți? Aveți poziția. Mersi.

Stimați colegi,

În aceste condiții, supun votului adoptarea în a doua lectură a proiectului nr.1591. Cine este pentru rog să voteze.

Rog să fie anunțate rezultatele. În absența domnului Candu, domnule Bolboceanu, vă rog.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 31.

Domnul Marian Lupu:

– 31.

Mulțumesc.

Sectorul nr.2?

– 21?

Cu noi împreună, din Prezidiu.

Domnul Iurie Bolboceanu:

– 21.

Domnul Marian Lupu:

– 21. Mulțumesc.

Sectorul nr.3 – eu constat zero.

52 de voturi „pro.” Proiectul nr.1591 este adoptat în lectura a doua.

Același procedeu, la propunerea comisiei, cu referință la proiectul nr.1744. Cine este pentru adoptarea acestuia în a doua lectură rog să voteze. Rog rezultatele votului. Pot să contat ca și anterior? 31 – sectorul ...

N u m ă r ă t o r i i:

Exact.

Domnul Marian Lupu:

...3. Și 21 – sectorul ...

Nu? Aici nu.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Sectorul nr.2 – 19.

Domnul Marian Lupu:

– 50. 50 de voturi. Nu ... Știți cum se spune: то, о чем говорили большевики.

Deci, stimați colegi,

Eu am doar o ieșire din situație: să anulez votul. Da, dar din nou, anularea votului se face cu majoritatea. Ian, acei care балуются кофейком ... Fiindcă doi dintre colegi din sectorul nr.2, din grupul domnului Mișin, n-au votat la al doilea proiect. Găsiți-mi repejor un deputat. Unu, unu îmi trebuie. De fapt nu mie, mie îmi trebuie ... Nouă tuturor ne trebuie unu.

Bine. Pînă una alta ... Cine? Ehe-he-he. Așa. Nu, deci stați, stați, stați, iată, erau – 31; – 19, domnul Furdui a venit, avem – 31; – 20.

Domnule Godea,

Dumneavoastră votați în a doua lectură proiectul nr.1744? Vreau să știu dacă da sau nu. Doar asta-i.

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu, dacă o să ridicați stenograma, v-am atenționat încă atunci când s-a modificat.

Domnul Marian Lupu:

De acord. Oricum.

Mulțumesc.

Deci avem ...

Domnul Mihai Godea:

Votez nominal, da.

Domnul Marian Lupu:

Deci avem 31. Erau 19, plus domnul Candu vot „pro” și domnul Furdui vot „pro”, avem 52 de voturi „pro”. Proiectul nr.1744 este adoptat în a doua lectură.

Proiectul de Lege nr.1466 pentru completarea unor acte legislative. Este inițiativa unui grup de deputați. Prezintă domnul deputat Lucinschi.

Domnul Chiril Lucinschi – Frațiunea PLDM:

Stimați parlamentari,

Proiectul de Lege pentru completarea unor acte legislative a fost elaborat în contextul realizării proiectului „Troleibuze pentru municipiul Bălți” cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, în scopul de a asigura un nivel adecvat al transportului public în municipiul Bălți.

Proiectul constă în cumpărarea, achiziționarea troleibuzelor noi, reabilitarea infrastructurii aferente și modernizarea echipamentului esențial de întreținere și elaborare a unui contract de servicii publice, pentru a fi încheiat între municipiul Bălți și Societatea „Direcția de troleibuze”, cu scopul de îmbunătățire a serviciilor.

Din momentul în care a fost depus proiectul de lege deja a trecut puțin timp. Vreau să constat faptul că Banca a acceptat aceste condiții și acest proiect și, astăzi, la Bălți s-a votat și contractul propriu-zis.

Vreau să menționez că o condiție sau care se propune, proiectul propune scutirea troleibuzelor importate în cadrul proiectului de plată a TVA, taxa vamală și taxa pentru efectuarea procedurilor vamale.

Luînd în considerație cele menționate, solicităm și rugăm să susțineți acest proiect de lege.

Domnul Marian Lupu:

Mersi.

Întrebări?

Cine a fost primul? De obicei, știți, arată cu degetul unul la altul, dar acum ambii. Bine.

Microfonul nr.3.

Domnul Valeriu Guma – Frațiunea PDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate autor,

Eu salut, în genere, posibilitatea unor sau altor localități să-și modernizeze parcul de autobuze și troleibuze și tot ce ține de infrastructura oricărei localități.

Evident că noi puțin am fost mirați că dumneavoastră sînteți ca autor, și nu însăși Guvernul. De fiecare dată, de obicei cînd vine de la Guvern, vine în mod mai ... cu un regim mai rapid, de obicei trece mai repede.

Că noi avem practica când noi sîntem autori, proiectele noastre stau cu lunile și cu anii pînă primim avizele. Dar dacă este avizul pozitiv al Guvernului, salutăm și vom sprijini acest proiect.

Dar dumneavoastră n-ați menționat și pentru lectura a doua ar fi foarte bine, ca să putem vota, trebuie să fie foarte clar scris: cîte troleibuze? Ce piese? Ce mai este într-acesta? Că nu putea să fie scutit tot ce ține de procurarea nu știu ce și nu știu cum.

Ca idee noi înțelegem, dar trebuie o specificație foarte clară, anume ca să votăm pentru a doua lectură.

Domnul Chiril Lucinschi:

Mulțumesc.

De fapt, se știe deja că vor fi achiziționate 24 de troleibuze. Toată cealaltă informație referitoare la piesele de schimb ș.a.m.d., ceea ce o să fie anexat la acest proiect, o să fie eu cred că descris sau o să fie anexat și pe parcursul perioadei când o să pregătim a doua lectură. Aveți dreptate.

Dar trebuie de menționat că atunci când noi am înaintat această propunere și încoace a trecut puțin timp, cum am menționat deja, și de acum sînt aceste informații și, respectiv, eu cred că pentru a doua lectură le putem completa.

Domnul Valeriu Guma:

Bine. Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu am o solicitare către autorii proiectului și către domnul Lucinschi care îl prezintă să retragă acest proiect din ordinea de zi. Și am să explic de ce.

În primul rînd, el contravine tehnicii legislative. Pentru că propuneți operarea de modificări în legislație cu prevederi cu caracter temporar, ceea ce contravine logicii legii. Norma este pe un termen nedefinit.

Doi. Dumneavoastră ați pomenit de 24 de troleibuze. Probabil, cunoașteți această informație, deputații nu o cunosc, din considerentul că Acordul dintre Primăria Bălți, Direcția sau Întreprinderea municipală Direcția troleibuze și BERD nu a fost ratificată.

Și, probabil, Guvernul, nu înțeleg cum a dat aviz pozitiv, trebuie să vină în Parlament să solicite ratificarea acordului, după care să se vină cu asemenea propunere.

Doi. Domnul deputat Guma are dreptate, trebuie să se vină cu lista exhaustivă de unități scutite de taxe vamale, de alte taxe, așa cum propuneți dumneavoastră.

Și, în cazul acesta, eu nu văd cum noi putem să votăm nici chiar în primă lectură acest proiect de lege. Eu nu zic că el este unul neapărat rău, el trebuie

definitivat, trebuie să fie anticipat de alte acte cu care trebuie să vină Guvernul în Parlament și după care votăm.

Mulțumesc.

În caz contrar, eu, de exemplu, nu văd posibilitatea de a ridica mîna pentru un proiect de lege care contravine și tehnicii legislative, și altor acte normative.

Vă mulțumesc.

Domnul Chiril Lucinschi:

Vă mulțumesc, domnule deputat.

Vreau să vă spun următorul lucru. Pentru a organiza licitații pentru asta neapărat trebuie să ai un împrumut înregistrat și votat la administrația publică locală contractul. Deci acest contract a fost votat astăzi și el a intrat în vigoare. Unu la mîna.

Doi la mîna. Nici Guvernul, nici Parlamentul nu trebuie să rectifice sau să facă o acțiune care să vină în suport, da, de acea decizie care deja a fost luată la nivelul municipiului.

La ce v-ați referit încă?

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Eu m-am referit la Acordul de împrumut. Nu la ceea ce face Bălțul. E foarte bine că își modernizează transportul public.

Eu o să vă amintesc de proiectul înaintat de colegii de la ... sau chiar de Guvern, de Ministerul Tineretului pe echipamentul pentru pregătirea către Olimpiadă. Cît de mult s-a discutat, pînă cînd n-a venit Guvernul cu o listă exhaustivă, proiectul nu a fost votat, pentru că este logic. Și se vine cu o lege specială, nu cu operări în mai multe acte legislative, domnule președinte.

Domnul Chiril Lucinschi:

Exact despre asta am vorbit cu domnul deputat Guma, că pentru a doua lectură ...

Domnul Mihai Godea:

Domnule președinte,

Se vine cu o lege specială, prin care se scutește de taxă.

Domnul Chiril Lucinschi:

Corect, corect,

Domnul Mihai Godea:

Dar ce opinie dumneavoastră? Pentru că, după ce o să se consume proiectul cu Bălțul, o să vină iar domnul Lucinschi ca să abroge modificările pe care le facem azi? Despre ce vorbim noi?

Domnul Marian Lupu:

De fapt, da, aici ... (*Rumoare în sală.*)

Domnule Creangă...

Microfonul nr.5.

Doamna Ana Guțu – Frațiunea PL:

Domnule autor,

Aș vrea să vă întreb: dacă municipiul Bălți, în persoana localităților locale, a încheiat deja acord cu instituțiile financiare, care vor finanța procurarea acestor troleibuze? Dacă există deja acest acord financiar? Și dacă troleibuzele gata-gata sînt, iată, aproape de frontieră și trebuie să votăm scutirea de taxele vamale?

Domnul Chiril Lucinschi:

Deci deja am confirmat faptul că, astăzi, Consiliul municipal a votat, a susținut acest Acord de împrumut cu Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare. Nu poți să votezi acest lucru înainte de a determina cine este câștigătorul, cine va aduce aceste troleibuze în oraș.

Pentru asta s-a votat și pentru aceasta s-a încheiat un contract de împrumut. Pentru că fără acest contract de împrumut este imposibil și este contra legii să organizezi licitația. Asta este.

Și decizia, care va fi luată de Parlament de scutire a TVA și a celorlalte taxe, va intra în caietul de sarcini. Asta este regula și aceasta este condiția.

Doamna Ana Guțu:

Am înțeles.

Mersi.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări? Nu sînt.

Mulțumesc.

Comisia.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Cred că pentru nimeni nu este necesar de demonstrat că avem nevoie, în majoritatea orașelor, să rezolvăm problema transportului public. Exercițiul pe care îl trecem astăzi nu este pentru prima dată, exact același exercițiu l-am trecut cu municipiul Chișinău. Trebuie doar să salutăm faptul că în prezent se găsesc soluții atât pentru municipiul Chișinău, cât și pentru municipiul Bălți ca problema transportului să fie soluționată.

Cît privește această lege, într-adevăr, are anumite norme cu caracter general. Comisia a atenționat acest lucru. Mai mult ca atât, deja comisia împreună cu autorii, împreună cu beneficiarii, am contactat autoritățile din municipiul Bălți, facem lista foarte clară a obiectelor care vor fi scutite de aceste taxe. Și pentru lectura a doua, astăzi este necesar să votăm în lectura întâi, o să arătăm clar că

această lege este în atenția noastră, inclusiv din cauza că s-a încheiat și acest contract care a avut loc astăzi. Iar pentru lectura a doua, în cel mai scurt timp, legea va fi perfectată exact în maniera care să permită ca cetățenii orașului Bălți să se bucure de cele 24 de troleibuze noi.

Domnul Marian Lupu:

Deci, astăzi, comisia propune aprobarea în primă lectură?

Domnul Veaceslav Ioniță:

În primă lectură.

Domnul Marian Lupu:

Am înțeles.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da, prima lectură. Deoarece avem nevoie pentru lectura a doua să venim ...

Domnul Marian Lupu:

De muncit.

Domnul Veaceslav Ioniță:

...să venim cu toate claritățile de rigoare.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Întrebarea domnului președinte al Comisiei, de la microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea :

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule președinte Ioniță,

Dumneavoastră propuneți modificarea Codului vamal și a Codului fiscal. Și introduceți norme pentru modernizarea transportului public din municipiul Bălți. Spuneți-mi, vă rog, când va trebui de modernizat transportul în Soroca, în Ungheni, în Cahul, tot o să modificați Codul?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Eu nu propun, eu sînt președintele Comisiei, în acest caz, și prezint raportul Comisiei. Vă pot spune în felul următor: Parlamentul, conceptual, acceptă ideea ca transportul, importul de troleibuze și piese să fie scutit de taxe și impozite, iar pentru lectura a doua vom avea grijă. Și aici vă... aș saluta amendamentele dumneavoastră, dar, în caz de ceva, ne descurcăm și singuri în Comisie, vom veni cu toate amendamentele de rigoare într-o așa manieră ca legea să fie ...

Domnul Mihai Godea:

Domnule președinte,

Dacă o să vă descurcați cum v-ați descurcat cu raportul, atunci mai bine să tăceți...

Mulțumesc.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Eu vă mulțumesc.

Vă rog mult să lecturați Codul fiscal și nu veți avea întrebări.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Stimați colegi,

În condițiile Comisiei de profil, supun votului aprobarea în primă lectură a acestui proiect de Lege nr.1466.

Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea.

Proiectul este aprobat în primă lectură.

Am mai avut... Stați puțin, stimați colegi.

Domnul Godea,

Cu declarația rămîne în vigoare? Cu declarația? Da. Deci rămîne declarația colegului nostru pe ordinea de zi. (*Rumoare în sală.*) Vă rog, stimate coleg.

Domnul Mihai Godea:

Stimați colegi,

Onorată asistență,

Intenționez să dau citire acestei declarații în debutul sesiunii, dar astăzi s-a făcut o derogare de la tradiții, de aceea am amînat-o pentru sfîrșitul acestei ședințe.

Am ajuns la jumătate din mandatul pe care ni l-au oferit cetățenii țării la 28 noiembrie 2010. Prin urmare, este și un moment al concluziilor. Unii spun că nu ar trebui să ne uităm în urmă, să mergem hotărît și asumat înainte. Dar fără o evaluare a trecutului nu avem viitor. Și, de aceea, trebuie să ne amintim de eșecurile și restanțele, care s-au produs în acești doi ani sau trei ani, cum le place unora să spună. Din păcate, aceste restanțe sînt prea multe și ar dura prea mult timp să le menționez pe toate. Mă voi opri doar la cîteva probleme, care, în opinia mea, sînt esențiale.

În perioada ce s-a scurs de la plecarea comuniștilor, noua clasă politică nu a reușit să demonstreze țării, și, probabil, nici lor înșiși, că sîntem un stat cu regim parlamentar autentic de guvernare: încrederea pe care o are poporul în organul său reprezentativ suprem, este la un nivel mai jos, decît era la început de mandat; programul de activitate parlamentară nu a fost respectat, ne-am întrunit cînd și cui i-a dat prin cap, au fost adoptate legi, propuse pe sub masă, am primit zeci de palme de la Curtea Constituțională, ne-am prefăcut că nu ne doare și... mergem înainte, pentru că înainte s-ar putea să fie mai bine; eficiența instituțiilor, aflate sub control parlamentar direct, nu a sporit deloc. Dimpotrivă, în anumite instituții și domenii lucrurile au degradat temeinic. Mă refer la Serviciul de Informații și

Securitate, Compania "Teleradio-Moldova", Agenția pentru Reglementare în Energetică, Comisia Națională a Pieței Financiare, Centrul pentru Drepturile Omului, și altele; despre eficiența legilor adoptate de Parlament se fac bancuri, se modifică de trei ori aceeași normă, care, oricum, nu este aplicabilă, dar nu ne stresăm deloc, și ne mândrim cu acest lucru; și un ultim element: Parlamentul, cum a stat cu chirie, așa și stă. Pot paria că și la anul vom sta tot cu chirie.

Vorbim de ani de zile despre necesitatea reformării Procuraturii, a Centrului pentru Drepturile Omului, dar am "reformat" Baza auto, Cantina și Direcția de deservire a Parlamentului, de parcă anume asta i-a dura cel mai mult pe sutele de mii de cetățeni ai Republicii Moldova care își caută astăzi dreptatea.

După trei ani de guvernare pretins democratică, nu avem nici un plan de acțiuni pentru reforma administrației publice locale. Cum au fost împărțiți banii, după criterii și interese politice sau de grup, așa și se împart în continuare. Cum au umblat primarii și comunitățile cu mâna întinsă "la Guvern și la raion", așa și umblă.

În loc de reformă și liberalizare economică, previzibilitate a politicilor fiscale, eliminarea barierelor administrative, lupta cu birocrăția, corupția, cumătrismul și traficul de influență, le impunem oamenilor noi impozite și taxe, impozitare indirectă, viniete, hărțuire cu controale nejustificate și multe alte instrumente inchizitorii.

Vreți să scăpați de oameni, spuneți-le-o pe șleau. Cetățenii demult au înțeles cu cine au de a face.

Onorat Parlament,

Putem continua. Dar mai bine e să ne concentrăm pe ce trebuie de făcut. Și voi puncta câteva chestiuni, care trebuie să intre pe agenda Parlamentului chiar din primele zile:

Cea mai critică situație se atestă în agricultură. Este necesară revizuirea în regim de urgență a măsurilor de politica fiscală pe anul viitor în privința agricultorilor. Guvernul este obligat să acorde sprijin financiar adecvat, nu cei 200 de lei per hectar, care sînt considerați o batjocură de către țărani.

Bugetul pentru anul 2013 trebuie să conțină resursele necesare pentru subvenționare, dar, și mai important – pentru schimbarea situației de sistem.

Politica bugetară și fiscală se reduce la invenții perfide, prin care se urmărește perceperea de noi taxe de la acei care și așa plătesc mult prea mult, în loc să se aplice o nouă viziune orientată spre asigurarea disciplinei bugetare, pe extinderea bazei fiscale, pe combaterea corupției și a infracționalității economice.

Ne putem aștepta ca, încă după vreo două tunuri de patru sute de mii de euro, Ministerul Finanțelor să caute să impoziteze indicatorii de circulație și stîlpii din vii.

În domeniul social ați votat cu ochii închiși luarea indemnizațiilor celor mai săraci oameni din această țară, dar nu ați oferit în loc nimic mai bun. E timpul să schimbăm lucrurile în domeniu, e timpul să creăm un sistem de asigurare socială viabil, sustenabil și meritoriu, să existe stimulente pentru a plăti impozitele sociale, nu pentru a se eschiva de la ele.

În reforma educației nu se mai poate continua așa ca în prezent. Se închid școlile și grădinițele și prin asta se pretinde că se aduce mai multă calitate. Cred că e timpul să examinăm un Cod al educației, să avem reglementări clare privind politicile educaționale, manageriale și financiare în învățământ. Lăsați în pace istoria românilor și studierea limbii române. Acestea nu sînt obiecte de negoț. E vorba de esența noastră ca neam. Și nu politizați procesul instructiv-educativ prin înrolarea masivă a managerilor din învățământul preuniversitar în rîndurile partidelor aflate la guvernare. Au mai făcut-o și alții, dar au ajuns în opoziție.

Stimați colegi,

Sîntem martorii unui fenomen unic pe glob – veșnica reformă a justiției. Un fel de ”perpetuum mobile”, în care încap legi, strategii și planuri de acțiuni în domeniu, dar care nu produce nici un rezultat. Și asta pentru că nu avem investițiile necesare care să aducă aceste rezultate. Stăm de ani de zile cu speranța că ne vor ajuta străinii. Oare nu este clar că trebuie să investim banii proprii, ai țării, în combaterea corupției, în reformele din justiție și organele de drept? Pentru că numai așa ne va dura cu adevărat inima după ceea ce se întîmplă, numai așa vom ști să prețuim orice leu alocat și vom putea să cerem socoteală pentru el.

În problema reformei sistemului politic, cred că trebuie să vă amintiți de promisiunile și angajamentele electorale în ceea ce ține de alegerea directă a Președintelui țării, instituirea unui sistem electoral mixt pentru responsabilizarea deputaților și revizuirea mecanismelor finanțării politice prin asigurarea banilor bugetari, prin transparență, control și răspundere adecvată în domeniul finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale.

Cît privește activitatea parlamentară, dacă respectăm alegătorii și ne respectăm pe noi înșine, trebuie să intrăm în activitate parlamentară normală: să avem un program legislativ complex și coerent; să avem un orar clar stabilit și previzibil al ședințelor plenare; să respectăm termenele de examinare și dezbatere a proiectelor de lege, indiferent dacă vin de la majoritate sau de la opoziția parlamentară; să asigurăm control parlamentar eficient atît asupra puterii executive, cît și în domeniile atribuite prin Constituție și lege; să ne asigurăm că vom avea, în sfîrșit, un sediu al Parlamentului și că măcar legislatura următoare va activa în condiții normale, nu de provizorat și ilegalitate, ca în momentul de față.

Și, în final, aș vrea să vă reamintesc angajamentele Alianței pentru Integrare Europeană ... (30 de secunde, domnule Președinte) față de Partidul Acțiunea Democratică în procesul de alegere a șefului statului: garantarea neimpozitării indirecte a remitențelor trimise de moldovenii de peste hotare; instituirea Ministerului pentru Relațiile cu Diaspora și Reintegrarea Migranților; elaborarea unui plan pentru demonopolizarea principalelor sfere economice și încurajarea a noi investitori să intre pe piețele, monopolizate la moment; asigurarea previzibilității politicilor fiscale, comerciale și vamale, și aprobarea politicilor fiscale pe un termen de cel puțin trei ani; demilitarizarea Procuraturii Generale, a Ministerului de Interne, a Centrului Anticorupție și a Serviciului de Informație și Securitate; soluționarea diferendului transnistrean în condițiile păstrării caracterului unitar al statului.

Realizarea acestor obiective pe termen scurt ar putea elimina blocajele și ar scoate Republica Moldova din revirimentul totalitar la care asistăm astăzi.
Vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,
Ședința de astăzi o declar închisă. Următoarea ședință are loc mâine.
Da, este ora interpelărilor, aveți dreptate.
Vă rog, microfonul nr.4.
Știu, dar.

Domnul Ion Butmalai – Frațiunea PLDM:

Vă mulțumesc, domnule Președinte, este o interpelare micuță.
Vreau să vă aduc la cunoștință că, la data de 6 august 2012, au fost emise ordonanțe de recunoaștere în calitate de bănuți față de primarul orașului Cahul – Petru Burlacu, și viceprimarul orașului Cahul – Iurie Arnaut, în baza materialelor pe cauza penală nr. 2012/97/80/95. Au fost implicați în instrumentarea acestui dosar penal: ofițerul superior de urmărire penală pentru cazuri excepționale a Direcției nr.3 al Direcției Generale Urmărire Penală CCEC, locotenent-colonelul Iurie Moraru, procurorul anticorupție Sergiu Moraru, a vizat pornirea dosarului penal procurorul interimar anticorupție Viorel Moraru.

Este regretabil, onorat Parlament și domnule Președinte, că în acțiunile acestor angajați ai CCEC și Procuratura anticorupție s-au depistat multe încălcări, ceea ce ține de Codul de procedură penală. Mai mult ca atât, în baza articolului 163, susnumiții au fost audiați în calitate de martori. Apoi, a doua zi, au fost înaintate ordonanțele respective de recunoaștere în calitate de bănuți. Aș solicita domnului Procuror General să ia la control acest dosar și să mă informeze în scris despre mersul anchetei respective.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,
Ședința de astăzi o declar închisă. Următoarea va avea loc mâine, ca de obicei, la ora 10.00.
Mulțumesc.
O seară bună.

Ședința s-a încheiat la ora 16.53.

Stenograma a fost pregătită spre publicare în Direcția generală documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului.